

NALAGAJTE SVOJ DENAR NAJBOLJ VARNO

PRI

OBČINSKI HRANILNICI

— V GORNJI RADGONI —

KER JE ISTA PUPILARNOVAREN ZAVOD.

SPEJEMA HRANILNE VLOGE OD VSAKEGA IN JIH OBRESTUJE PO NAJVIŠJI OBRESTNI MERI TER JIH IZPLAČA BREZ ODPOVEDI VSAK DAN. — DAJE POSOJILA NA VKNJIŽBO IN NA TEKOČI RAČUN PROTI ZMERNIM OBRESTIM IN AMORTIZACIJI. — POSREDUJE VSE BANČNE POSLE IN IZDAJA UVERENJA IZVOZNIČARJEM. — V TO HRANILNICO VLAGAJO SODIŠČA DENAR ZA MLADOLETNE OSEBE IN DRUGE SVOJE VAROVANCE.

OBČINSKA HRANILNICA JE POD DRŽAVNIM NADZORSTVOM.

ZA VLOGE IN ZA VSO POSLOVANJE JAMČI TRŠKA OBČINA GORNJA RADGONA Z VSO SVOJO DAVČNO MOČJO IN Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM, KI OBSTOJI IZ ŠTIRIH HIŠ, MED NJIMI DVANADSTROPNA NOVA OBČINSKA HIŠA, DVEH NAJMODERNEJŠIH OPEKAREN Z ELEKTRARNO V ČREŠNJEVCIH IN BORECIH TER IZ OBČINSKIH POSESTEV V IZMERI NAD 145 ORALOV ZEMLJE. — PRI TEJ HRANILNICI NALOŽEN DENAR JE TORAJ POPOLNOMA VAREN.

URADNI DNEVI VSAK DELAVNIK OD 8. DO 12. URE.

URADNI PROSTORI V NOVI OBČINSKI HIŠI V GOR. RADGONI.



LUKSUSNA PEKARNA
VEKOSL. KRALJ



ODLIKOVAN NA RAZSTAVI
: V MARIBORU IN V RIMU. :

*Vsem mojim odjemalcem naznanjam,
da sem se preselil z mojo pekarno
v Lendavsko ulico šte. 55.*

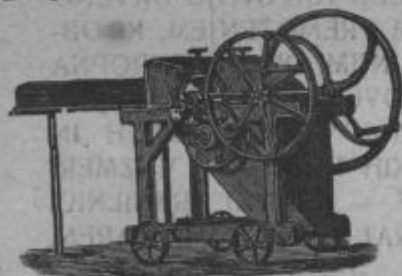
*Priporočam se z svojimi izdelki v
keksih kakor belega in črnega peciva točno
in solidno postrežbo za naprej.*

*Vekoslav Kralj, pekarna
Murska Sobota.*

Ivan Šega, Murska Sobota

(nasproti židovske cerkve)

gospodarske, obrtne ino indust. mašine i potrebščine:



Lokomobile, bencin i gasmotore,
elektromotore, turbine, trans-
misije, žage, vermenice, olje itd.
Mlinske potrebščine: valeke, ko-
pereje, trijere, kamena, svila,
gurtne itd. Vse dele k valekom,
sejalne stroje, pluge, sadne i gro-

zadne mline, preše, sečkarne, reporeznice, pumpe, trijenje, vetrenjače.

Konkurenčne cene tudi na rate i Prvovrstno blago!

P. n.

kmetijske podružnice, občine, strojne zadruga i. t. d. opozarjamo na naše priznane prvovrstne izdelke v parnih in motornih mlatilnicah, parnih lokomobilah, motorjih na bencin in petrolej in vseh drugih kmetijskih strojev.

Za pogon manjših kmetijskih strojev, kakor mlatilnic — i takih s slamotresnikom in sitom — slamoreznic, sadnih mlinov, domačih žrmlj i. t. d. priporočamo naš motor na bencin in petrolej „Orig. Moravia - Supra 2 HP“

Zahtevajte ponudbo! Javite se zastopniki in zaupniki!

**Tovarna kmetijskih strojev
v Subotinu na Moravskem**

Reprezentant za SHS

Milan Ferlič

Maribor, Dr. Verstovškova u. 4.

Gornjeradgonska občinska opekarniška podjetja

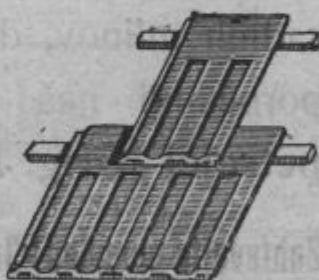
== v Črešnjevcih in Borecih ==



nudijo po najnižjih dnevnih cenah

vse vrste strešne in zidne opeke kakor:

zarežno strešno opeko
dvojno zarežno strešno
opeko
bobrasto strešno opeko
žlebnjake vseh vrst
strojno zidno opeko
ročno zidno opeko
drenažne cevi.



Tovarna v Črešnjevcih

pošta in postaja Gornja Radgona - interurban telefon 1.

Tovarna v Borecih

pošta in postaja Križevci p. Ljutomeru - interurb. tel. 4.

Pisemski naslov

Centrala občinskih opekarniških podjetij v Gor. Radgoni.

Dobro blágo!

Fal blágo!

FRIC
ZSILAVECZ

Gornja Radgona

Telefon 14

*

Ledrarija i trgovina
z ledrom
Küpványe szirovih kozs

Grüntana 1855

Grüntana 1855

ASCHER B. in SIN

MURSKA SOBOTA

Telegráf : Árvaj

Telefon broj 14.

Na veliko!

Na málo!

Rolonszka, specerijszka i vszeféle mele, zrnya velka trgovina. Herceg-Boszne orszacszka szekulácijszkoa drústva krajinszko zavüpnistvo. Zasztopsztvo csakovszkoga pàrnoga mlina.



Halló! Stevan, kama z
táksov szilov?

Idem v trgovino

ADOLF PREIS-A

V MURSKI SOBOTI (POLEG RIM. KAT. CERKVI).

Tam sze dobijo z trdoga leszá sztolci zsé od 30.-D. naprej,
ki v Ameriko idejo za tiszte sibnate kosare, koce, szpodnyi
zimszki topel gvant i vszake vrszte stofi i cájgi za gvant, kak
gotove szrajce itd. Pa tüdi vsze spec. i galanterijszko blágo.

Dobra posztreszba! Nizke cene!

TORTE vszake vrszte! - Za
gosztúvanye, krszti-
sztitje i veszelice priporocsam szvo-
je prvovrsztné cukrászne izdelke.
Po leti vszigdár frisek szladoled.

Nizke cene! - Dobra posztreszba!

STANKO JARC

Murska Sobota - v gosp. Hartnera hiši.

JOSIP MOČNIK

stavb. i umetno izp. kamnoseški mojster

MURSKA SOBOTA



izdeluje vsa v kamnoseško
o- stroko spadajoča dela. -o

Prva jugoslovanska alkoholna industijska družba

(poprej Simov Hutter Sohn)

Hutter & Elsbaheer, Ptuj

Ustanovljena leta 1873.

Lastna žganjarna - Továrna likerjev

2075/8

Dober Pajdás kalendárium

na návadno leto

1929

z doszta lejpim, dobrim, hasznovitim cstenyom
pripoveszti i kejpami.

VIII. LETNI TEKÁJ



Reditelj i lásztnik: TALÁNYI FRANC, Murszka Szobota.

1026/4956

Január - Szvecsén

má 31 dni

Dnévi	Imenik	Premnyávanye vrejmena l meszeca	☾	Szunce		Mejszec		
				zide	zahája	zide	zahája	
1	Tork	Nôvo leto	Mrzlo	☾	7.48	4.20	11.11	11.33
2	Szreja	Imé Jezusa	☾ 7 v. 44 m.	☾	7.48	4.21	—	11.51
3	Csetrtek	Genovéva sz.	vremen	☾	7.48	4.22	0.19	12. 7
4	Pétek	Titusz pk.		☾	7.47	4.23	1.26	12.24
5	Szobota	Teleszfor p.		☾	7.47	4.24	2.32	12.43

Prisli szo moudri Máté II, 1—22.

6	Nedela	1. Tri královo	Mrzlo obláčsno nesztálno	☾	7.47	4.25	3.39	1. 5
7	Pondelek	Lucián vt.		☾	7.47	4.26	4.46	1.32
8	Tork	Szeverin		☾	7.47	4.27	5.50	2. 5
9	Szreja	Julián vt.		☾	7.47	4.28	6.51	2.47
10	Csetrtek	Vilmos pk.		☾	7.46	4.29	7.44	3.39
11	Pétek	Higin p. vt.	☾ 1 v. 28. m.	☾	7.46	4.30	8.30	4.39
12	Szobota	Árkád vt.	vrejmen	☾	7.45	4.32	9. 6	5.45

Kak bi Jezus 12 let sztar bio. Luk. II. 41—52.

13	Nedela	2. Veronika	Mrzlo nesztálno sznezsno vrejmen	☾	7.45	4.33	9.36	6.55	
14	Pondelek	Hilár pk.		☾	7.44	4.35	10. 1	8. 7	
15	Tork	Pavel püscsávl		☾	7.43	4.36	10.22	9.17	
16	Szreja	Marcel p.		☾	7.43	4.37	10.41	10.30	
17	Csetrtek	Anton püscsav.		☾	7.42	4.38	10.59	11.44	
18	Pétek	Piroska sz.		☾ 4 v. 15 m.	☾	7.42	4.40	11.17	—
19	Szobota	Kanut král mt.		☾	7.41	4.41	11.39	1.00	

Szvábda je vesnyena v Galilejszkoj Kánai Ján, II. 1—11.

20	Nedela	3. Fáb. i Seb.	Trdi mráz sznejsno premenyávno	☾	7.40	4.42	12. 5	2.19	
21	Pondelek	Ágnes dev.		☾	7.39	4.44	12.38	3.41	
22	Tork	Vince mant.		☾	7.39	4.45	1.22	5. 3	
23	Szreja	Raimund		☾	7.38	4.47	2.21	6.17	
24	Csetrtek	Timot pk.		☾	7.37	4.48	3.32	7.21	
25	Pétek	Pavél povr.		☾ 8 v. 9 m.	☾	7.36	4.50	4.52	8. 9
26	Szobota	Polikár		vrejmen	☾	7.35	4.51	6.15	8.45

Priszpodobno je králesztvo nebeszko k ozsenyenomí csloveki Mát. XX. 1—16.

27	Nedela	4. Zlát. sv. Ján.	Sznejsno dezsdszsevno milejse vrejmen	☾	7.33	4.53	7.34	9.12
28	Tork	Apolônia dev.		☾	7.32	4.55	8.50	9.35
29	Pondelek	Szalézi Ferenc		☾	7.31	4.56	10. 2	9.54
30	Szreja	Martina		☾	7.30	4.57	11.11	10.11
31	Csetrtek	Nolaszki Peter		☾	7.29	4.59	—	10.28

Prvogá je dén dugi 8 vör 32 minuti, do konca meszeca naraszté 58 minut.

Sztoletní kalendár: Prve dni mrzlo, v szredini obláčsno, konca meszeca mlo.

Február - Szüsec

má 28 dni

Dnévi	Imeuk	Premenyávanye vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Mejszeca	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Pétek	Ignác	☾ 3. v. 10 m.	☾ 7:28	5:00	0:20	10:46
2	Szobota	Ocsis. M. Szv.	Sznejzs, mrzlo	☾ 7:27	5:02	1:27	11: 7

Gda bi velki sereg bio vküpszprávleni. Luk. VIII. 4—15.

3	Nedela	5. Sex. Balázs	Veterno,	☾ 7:25	5: 4	2.34	11:33
4	Pondelek	Korz. András	mrzlo,	☾ 7:23	5: 6	3.40	12: 3
5	Tork	Ágotha	dezsdszsevno	☾ 7:22	5: 7	4.42	12:42
6	Szrejda	Dorothea	sznejzno ne-	☾ 7:21	5: 8	5.38	1:31
7	Csetrtek	Romuáld	sztálno, mrzlo	☾ 7:19	5:10	6.27	2:26
8	Pétek	János od Mát.	vrejmen.	☾ 7:18	5:11	7. 6	3:33
9	Szobota	Apollónia	☾ 6 v. 55 m.	☾ 7:16	5:13	7.39	4:44

Z szebom vzecsi Jezus. Luk. XVIII. 31—41.

10	Nedela	6. Q. S. Faseng	Vöterno,	☾ 7:15	5:15	8: 5	5:56
11	Pondelek	Dezider	mrzlo,	☾ 7:13	5:17	8:27	7: 8
12	Tork	Eulália	nesztálno,	☾ 7:11	5:18	8:46	8:21
13	Szrejda	Ben. Pepelnica	vöterno,	☾ 7:10	5:19	9: 4	9:35
14	Csetrtek	Valentin	mrzlo,	☾ 7: 9	5:21	9:23	10:50
15	Pétek	Pauszt. i Jovita	zimszko.	☾ 7: 7	5:23	9:43	— —
16	Szobota	Juliana		☾ 7: 5	5:24	10: 6	0: 8

Jezus je v püsztino neseni. Mát. IV. 1—11.

17	Nedela	1. Inv. Julian	☾ 1 v. 59 m.	☾ 7: 3	5:26	10:36	1:27
18	Pondelek	Simeon	Vöterno,	☾ 7: 1	5:27	11:14	2:47
19	Tork	Konrád	oblácsno,	☾ 7: 0	5:29	12: 6	4: 4
20	Szrejda	Eleuther	dezsdszsevno	☾ 6:58	5:30	1:10	4: 7
21	Csetrtek	Eleonóra	nesztálno	☾ 6:57	5:31	2:26	6: 1
22	Pétek	Szt. Petra	vrejmen.	☾ 6:55	5:33	3:46	6:41
23	Szobota	Románia	☾ 7 v. 59 m.	☾ 6:53	5:35	5:07	7:11

Z szebom vzecsi Jezus. Mát. XVII. 1—9. — Prot. ev. Mát. XV. 21—28.

24	Nedela	2. R. Matyas	Lejpo, zim-	☾ 6:51	5:37	6:25	7:36
25	Pondelek	Viktorin	szko, toplejse,	☾ 6:49	5:38	7:40	7:56
26	Tork	Sándor	vöterno	☾ 6:47	5:40	8:51	8:14
27	Szrejda	Leander	vrejmen.	☾ 6:46	5:41	10: 2	8:31
28	Csetrtek	Román		☾ 6:44	5:43	11:11	8:49

Prvoga je den dugi 9 vör 32 minut, do konca meszeca zraszté 1 v. 27 m.

Sztoletni kalendár: Prve dni vihérno, dezsdsz, sznejg, konec meszeca toplejse.

Màrcius - Màli tràven

má 31 dni

Dnèvi	Imenik	Premenyàvanye vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Meszec	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Pétek	Antónia		6:42	5:44	—	9:9
2	Szobota	Szimpliciusz		6:40	5:46	0:19	9:32

Jezus z nejmoga vragá odzsené. Luk. XI. 14—28.

3	Nedela	3. Oc. Kunig.	☾ 12 v. 9 m.	☾	6:38	5:47	1:27	10:1
4	Pondelek	Kazimir	Vöterno,	☾	6:36	5:49	2:31	10:36
5	Tork	Euzébiusz	mrzlo,	☾	6:34	5:50	3:30	11:20
6	Szrejda	Viktor	oblácsno,	☾	6:32	5:51	4:22	12:15
7	Csetrtek	Akvín Tomás	vrejme.	☾	6:30	5:53	5:4	1:17
8	Pétek	G. János	Nesztálno,	☾	6:28	5:55	5:39	2:26
9	Szobota	Franciska	oblácsno.	☾	6:26	5:56	6:7	3:39

Gda bi Jezus prejk odisao. Ján. VI. 1—15.

10	Nedela	4. L. 40 mantr.	Vöterno.	☾	6:24	5:58	6:31	4:52
11	Pondelek	Konstantin	☾ 9 v. 37 m.	☾	6:22	5:59	6:51	5:6
12	Tork	Gregor	nesztálno	☾	6:20	6:00	7:10	7:21
13	Szrejda	Rozina	oblácsno	☾	6:18	6:2	7:28	8:38
14	Csetrtek	Mathilda	vöterno,	☾	6:16	6:3	7:47	9:56
15	Pétek	Longin	megleno	☾	6:14	6:5	8:9	11:17
16	Szobota	Heribert	sztálno.	☾	6:12	6:6	8:37	—

Sto me móro kárati med vami? Ján. VII. 46—59.

17	Nedela	5. Jud. Gertrud	☾ 8 v. 42 m.	☾	6:10	6:8	9:12	0:38
18	Pondelek	Ciril	Zacsétek	☾	6:8	6:9	9:59	1:55
19	Tork	József	szprotolejtja.	☾	6:6	6:10	10:59	3:4
20	Szrejda	Joáckim	Mrzlo,	☾	6:4	6:12	12:9	3:59
21	Csetrtek	Benedek	nesztálno,	☾	6:2	6:13	1:27	4:41
22	Pétek	Oktávia	vrejmen.	☾	6:0	6:14	2:46	5:13
23	Szobota	Ottó		☾	5:58	6:16	4:4	5:38

Gda bi sze Jezus k Jeruzsálemi. Mát. XXI. 1—9.

24	Nedela	6. Palm. Cvet.	Vihérno	☾	5:56	6:17	5:19	5:59
25	Pondelek	Ozn. M. Cepl.	☾ 8 v. 46 m.	☾	5:54	6:19	6:32	6:17
26	Tork	Felix	nesztálno	☾	5:52	6:20	7:43	6:35
27	Szrejda	Rupert	dezsdszsevno	☾	5:50	6:22	8:54	6:52
28	Csetrtek	Sixtus	mrzlo	☾	5:48	6:23	10:3	7:11
29	Pétek	Vel. Pétek	vrejmen	☾	5:46	6:24	11:12	7:33
30	Szobota	Vel. Szobota		☾	5:44	6:26	—	7:59

Marija Magdalena i Marija J. Márk. XVI. 1—7.








31	Nedela	Vüzem. Ned.	vöterno.	☾	5:42	6:27	0:19	8:32
----	---------------	--------------------	----------	---	------	------	------	------

Prvoga je dén dugi 11 vör 2 minuti, do konca meszeca zrászté 1 vöro 42 min.
Szprotolejtje sze zaesne 21. ób 3. vöri 30 min.








Sztoletni kalendár: Mrzlo, mokro, doszta dezsdsza, vihérno.

Aprilis - Velki traven








má 30 dni

Dnévi	Imenik	Promenyávanyo vrejmena i meszeca		Szunce		Meszec	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Pondelek	Vüzem. Pon.	Neprijétno	 5:40	6:29	1:20	9:12
2	Tork	Ferenc od Paul.	☉ 8 v. 29 m.	 5:38	6:30	2:15	10:2
3	Szrejda	Richárd	vöterno	 5:36	6:31	3:1	11:1
4	Csetrtek	Izidor	dezsdszévno	 5:34	6:33	3:39	12:6
5	Pétek	Vince Ferrari	vrejmen	 5:32	6:34	4:8	1:17
6	Szobota	Gvilielm		 5:30	6:36	4:33	2:29








Gda bi vecsér nasztano na on dén. Ján. XX. 19—31.

7	Nedela	1. Qu. Albert	Dosztá	 5:28	6:37	4:54	3:44
8	Pondelek	Dionziusz	dezsdszsa	 5:26	6:39	5:14	4:59
9	Tork	Maria Kl.	☉ 9 v. 33 m.	 5:24	6:40	5:32	6:16
10	Szrejda	Makár		 5:22	6:41	5:51	7:36
11	Csetrtek	Leo	premenyávno	 5:20	6:43	6:13	8:58
12	Pétek	Juliusz	mrzlo	 5:18	6:44	6:39	10:22
13	Szobota	Hermenegild	vrejmen	 5:16	6:46	7:11	11:44




Jaz szam dober pasztér. Ján. X. 11—16.

14	Nedela	2. M. Tiberic.	Oblácsno	 5:14	6:47	7:54	—
15	Pondelek	Lidvina	veterno,	 5:12	6:49	8:50	0:58
16	Tork	Kalistsusz	☉ 3 v. 9 m.	 5:10	6:50	9:58	1:57
17	Szrejda	Anicetusz		 5:8	6:51	11:15	2:43
18	Csetrtek	Galdin	sztálno	 5:6	6:52	12:13	3:18
19	Pétek	Emma	vrejmen	 5:5	6:54	1:50	3:43
20	Szobota	Viktorin		 5:3	6:55	3:5	4:6

Edno malo i ned'te me vidili. Ján. 16—22.

21	Nedela	3. Jub. Anzelm		 5:1	6:57	4:17	4:23
22	Pondelek	Szoter	Nesztálno	 4:59	6:58	5:28	4:41
23	Tork	Adalbert	☉ 10 v. 47 m.	 4:58	7:00	6:39	4:57
24	Szrejda	Gyüri	veterno	 4:56	7:1	7:49	5:15
25	Csetrtek	Marko	lejpo	 4:55	7:2	8:57	5:36
26	Pétek	Kletusz	sztálno	 4:53	7:4	10:6	5:59
27	Szobota	Peregrin	toplo vrejmen	 4:51	7:5	11:10	6:29

Idem k onomi, ki me je poszlaó. Ján. XVI. 5—14.

28	Nedela	4. C. Vit. i Val.		 4:49	7:7	—	7:7
29	Pondelek	Peter	Vugodno	 4:47	7:8	0:4	7:52
30	Tork	Kat. Szien	vrejmen.	 4:46	7:9	0:57	8:48

Prvoga je dén dugi 12 vor 49 m. do konca meszeca zraszté 1 vöro 34 m.

Sztoletni kalendár: Mrzlo, dezsdszsevno, na konci toplejse, doszta vötra.

Május - Riszálcsek

má 31 dni

Dnévi	Imenik	Premenyávanye vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Mejszec	
				zide	zahaja	zide	zahá'a
1 Szrejda	Filip i Jakob	Vugodno	☾	4:44	7:11	1:38	9:50
2 Csetrtek	Athanáz	☾ 2 v. 26 m.	☾	4:43	7:12	2:10	10:58
3 Pétek	Nájd. Krizsa		☾	4:41	7:14	2:36	12: 9
4 Szobota	Forján	Toplo.	☾	4:39	7:15	2:58	1:21

Csi te kaj proszili od Ocsé. Ján. XVI. 23—30.

5 Nedela	5. B. Gotthárd		☾	4:37	7:17	3:17	2:34
6 Pondelek	János	Szilno	☾	4:36	7:18	3:34	3:49
7 Tork	Sztaniszl.	toplo	☾	4:35	7:19	3:53	5: 8
8 Szrejda	Szk. Mih.		☾	4:33	7:20	4:14	6:31
9 Csetrtek	Vnebohod	☾ 7 v. 7 m	☾	4:32	7:22	4:37	7:56
10 Pétek	Izidor		☾	4:30	7:23	5: 6	9:22
11 Szobota	Namertusz	vrejmen.	☾	4:29	7:25	5:47	10:42

Gda pride Obveszeliteo. Ján. XV. 26. XVI. 4.

12 Nedela	6. Ex. Pongrac		☾	4:27	7:26	6:17	11:50
13 Pondelek	Szervac	Sztálno	☾	4:26	7:27	7:43	— —
14 Tork	Bonifác		☾	4:25	7:28	9: 2	0:41
15 Szrejda	Zsofia	☾ 9 v. 56 m.	☾	4:24	7:30	10:21	1:21
16 Csetrtek	Ivan Nep.	lejpo,	☾	4:22	7:31	11:40	1:49
17 Pétek	Brunó	toplo	☾	4:21	7:32	12:55	2:13
18 Szobota	Venanciusz	vrejmen.	☾	4:20	7:33	2: 7	2:31

Csi sto läbi mené. Ján. XIV. 23—31.

19 Nedela	7. Risz. ned.	Premenlivo,	☾	4:19	7:34	3:18	2:48
20 Pondelek	Risz. pond.	mrzlo,	☾	4:18	7:35	4:26	3: 5
21 Tork	Valenz	nesztálno	☾	4:17	7:36	5:26	3:22
22 Szrejda	Julia		☾	4:16	7:37	6:44	3:41
23 Csetrtek	Dezider	☾ 1 v. 50 m.	☾	4:15	7:39	7:54	4: 3
24 Peték	Drzs. szvet.	Mokro	☾	4:14	7:40	9:00	4:30
25 Szobota	Orbán	vrejmen.	☾	4:13	7:41	10:00	5: 4

Vsa zmozsnoszt je dána meni. Mát. XXVIII. 18—20.

26 Nedela	1. Szv. Trojszt.	Premenlivo,	☾	4:12	7:42	10:52	5:46
27 Pondelek	János	csiszto,	☾	4:11	7:43	11:36	6:39
28 Tork	Germán	toplo,	☾	4:10	7:44	— —	7:40
29 Szrejda	Maximilián	vrocsc.	☾	4:10	7:45	0:11	8:45
30 Csetrtek	Tejlovo		☾	4: 9	7:46	0:38	9:54
31 Pétek	Petronela	☾ 5 v. 13 m.	☾	4: 8	7:47	1: 2	11: 4

Prvoga je dén dugi 14 vör 27 m. do konca meszeca zraszté 1 vöro 12 m.








Sztoletni kalendár : Szüho, toplo, na szaredini mrzlo.

Junius - Ivànscsek








má 30 dni

Dněvi	Imenik	Promenyávanye vrejmena i meszeca		Szunce		Mejszec	
				zide	zahája	zide	zahája
1 Szobota	Simeon	Nesztálno		4· 8	7·48	1·21	12·14








Eden cslovik je velko vecsérjo szpravo. Luk. XIV. 16—24.

2 Nedela	2. Erazmusz	Megleno dezsdszsevno vrejmen.		4· 7	7·49	1·39	1·27
3 Pondelek	Klotilda			4· 7	7·50	1·57	2·41
4 Tork	Kvirin			4· 6	7·50	2·15	4·00
5 Szrejda	Bonifác			4· 5	7·51	2·35	5·23
6 Csetrtek	Norbert			4· 5	7·52	3· 3	6·49
7 Pétek	Róbert			4· 4	7·54	3·36	8·15
8 Szobota	Medárd			4· 4	7·55	4·24	9·31








Priblízšávall szo sze k Jezusi. Luk XV. 1—10.

9 Nedela	3. Pelágia	Toplo lejpo vrejmen		4· 4	7·55	5·25	10·32
10 Pondelek	Margetha			4· 3	7·55	6·41	11·18
11 Tork	Baziliusz			4· 3	7·56	8· 2	11·51
12 Szrejda	Bazilidesz			4· 3	7·56	9·25	—
13 Csetrtek	Anton Pad			4· 2	7·57	10·43	0·16
14 Pétek	Bazil			4· 2	7·58	11·58	0·38
15 Szobota	Vid i tivárisje			4· 2	7·58	1· 8	0·55


Gda bi sereg k Jezusi prisó. Luk. V. 1—11.

16 Nedela	4. Berthold	Toplo oblácsno Premenyávno vrejmen.		4· 2	7·58	2·18	1·12
17 Pondelek	Adolf			4· 2	7·59	3·27	1·29
18 Tork	Gerváziusz			4· 2	7·59	4·36	1·46
19 Szrejda	Juliana F.			4· 2	8·00	5·44	2· 8
20 Csetrtek	Szilveriusz			4· 3	8·00	6·51	2·33
21 Pétek	Alojzi Gonz.			4· 3	8·00	7·53	3· 5
22 Szobota	Paulin			4· 3	8·00	8·48	3·45

Csi ne bodé popólnejsa vasa pravica. Mát. V. 20—24.

23 Nedela	5. Szidonija	Oblácsno mrzlo dezsdszsevno vrejmen		4· 3	8·00	9·35	4·34
24 Pondelek	Ivan Krsztiteo			4· 4	8·00	10·11	5·32
25 Tork	Proszper			4· 4	8· 1	10·42	6·36
26 Szrejda	Pelágiusz			4· 4	8· 1	11· 5	7·42
27 Csetrtek	Ladislav			4· 5	8· 1	11·26	8·53
28 Pétek	Vidov dán			4· 5	8· 1	11·44	10· 1
29 Szobota	Peter i Paveo			4· 6	8·00	—	11·10

Gda bi velki sereg bio vküpszprávlení. Márk. 1—9.








30 Nedela	Szp. szv. Pav.	☉ 3 v. 54 m.		4· 6	8·00	0·00	12·23
-----------	----------------	--------------	---	------	------	------	-------

Prvoga je den dugi 15 vór 40 min., do 21-ga 17 min. zraszté, do konca meszeca sze 3 min. poménsa. Leto sze zacsne 21-ga ob 11 vóri.








Sztoletni kalendar: Megia, dezsdsz, toplo, proti konci mrzlo dezsdszsevno.

Julius - Jakopescek








má 31 dni.

Dnévi	Imenik	Premenyávanya vrejmena l meszeca		Szunce		Meszec	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Ponedelek	Romuáld		4·6	8·1	0·18	1·37
2	Tork	Obiszk M.		4·7	8·0	0·38	2·55
3	Szrejda	Heliodor		4·8	8·0	1·0	4·19
4	Csetrték	Ulrik		4·8	8·0	1·30	5·44
5	Pétek	Marinušz		4·9	7·59	2·9	7·5
6	Szobota	Romulusz		4·10	7·59	3·3	8·15








Csuvajte sze od krivi prorokov. Mát. VII. VII. 15—21.

7	Nedela	7. Vilibald		4·10	7·59	4·13	9·9
8	Ponedelek	Ozsébeta		4·11	7·58	5·35	9·48
9	Tork	Kunegunda		4·12	7·58	6·59	10·17
10	Szrejda	Rufina		4·13	7·57	8·22	10·41
11	Csetrték	Piusz		4·14	7·57	9·41	10·59
12	Pétek	Gvalbert		4·15	7·56	10·56	11·18
13	Szobota	Margejta		4·16	7·55	12·8	11·34





Bio je eden bogat cslovik. Luk. XVI. 1—9.

14	Nedela	8. Bonaventur		4·17	7·54	1·17	11·52
15	Ponedelek	Razlocs ap.		4·18	7·53	2·27	—
16	Tork	Szpom. M. Skap.		4·19	7·53	4·35	0·12
17	Szrejda	Alexiusz		4·20	7·52	4·41	0·36
18	Csetrték	Fridrik		4·21	7·51	5·47	1·6
19	Pétek	Arzén		4·22	7·50	6·44	1·43
20	Szobota	Eliás		4·23	7·49	7·33	2·29

Gda bi sze Jezus priblizsávo. Luk. XIX. 41—47.

21	Nedela	9. Daniel		4·24	7·48	8·13	3·25
22	Ponedelek	Marija Magd.		4·25	7·47	8·45	4·28
23	Tork	Apolinár		4·26	7·46	8·10	5·35
24	Szrejda	Krisztina		4·28	7·45	9·32	6·44
25	Csetrték	Jakob		4·29	7·44	9·50	7·54
26	Pétek	Ana		4·30	7·42	10·6	9·3
27	Szobota	Pantaleon		4·31	7·41	10·24	10·12

Dvá csloveka szta sla v církev. Luk. XVIII. 9—14.

28	Nedela	10. Akaciusz		4·23	7·40	10·41	11·24
29	Ponedelek	Márta		4·34	7·39	11·1	12·39
30	Tork	Abd. i Szem.		4·35	7·38	11·27	1·58
31	Szrejda	Ignac Lojola		4·36	7·37	—	3·19

Prvega je dén dugi 15 vör 56 m. do konca meszeca 54 m. kracsisi.

Sztoletni kalendár: dezsdzsevno, vrocšina, vihérno.

Augusztus - Mésnyek

má 31 dni

Dnëvi	Imenik	Preminyávanyo vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Mejszecz	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Csetrtek	Zsel, Peter		4:37	7:35	0:1	4:40
2	Pétek	Porcinkula	Lejpo	4:39	7:34	0:46	5:55
3	Szobota	Najd, Stevana	toplo	4:40	7:32	1:47	6:54

Vöidocs Jezus z Tyrius határa. Márk. VII. 31—38. Kor. I. 15. 1—10.

4	Nedela	11. Domínik		4:41	7:31	3:3	7:41
5	Pondelek	Oszvald	Mrzlo	4:42	7:29	4:28	8:15
6	Tork	Preob. Jezusa	☉ 4 v. 40 m.	4:43	7:28	6:54	8:41
7	Szrejda	Donáth	öblácsno	4:44	7:26	7:17	9:2
8	Csetrtek	Cirjék	Vöterno	4:45	7:25	8:36	9:20
9	Pétek	Romanus	vrejmen	4:47	7:23	9:51	9:38
10	Szobota	Lörinc		4:48	7:21	11:2	9:56

Od milosztivnoga szamaritánusa. Luk. X. 23—37. Kor. I. 15. 1—10.

11	Nedela	12. Zsuzsana		4:49	7:20	12:14	10:15
12	Pondelek	Klára	☾ 7 v. 1 m.	4:51	7:18	1:24	10:38
13	Tork	Radegunda		4:52	7:16	2:33	11:6
14	Szrejda	Özséb vt.	Vöterno	4:54	7:15	3:39	11:40
15	Csetrtek	Vneboz. D. M.	dezsdszevno	4:55	7:13	4:39	—
16	Pétek	Rókus	vrejmen	4:56	7:12	5:30	0:23
17	Szobota	Liberát		4:57	7:10	6:13	1:16

Gda sze Jezus k várasi. XVII. 11—10. — Prot. ev. Márk. VII. 31—37.

18	Nedela	13. Jeléna		4:59	7:08	6:48	2:17
19	Pondelek	Lajos	Lejpo	5:00	7:06	7:14	3:34
20	Tork	Stevan kr.	☉ 10 v. 42 m.	5:02	7:04	7:36	4:34
21	Szrejda	Bernát	vrocina	5:03	7:03	7:56	5:44
22	Csetrtek	Timót vt.	premenyávno	5:04	7:01	8:13	6:53
23	Pétek	Klaudiusz	dezsdsz	5:05	6:59	8:30	8:5
24	Szobota	Bertalan		5:07	6:57	8:47	9:16

Niscse nemre dvá goszpoda. Mát. VI. 24—33. — Prot. ev. Luk. X. 23—37.

25	Nedela	14. Lajos	Lejpo	5:08	6:55	9:6	10:29
26	Pondelek	Roza	mirno	5:10	6:53	9:29	11:47
27	Tork	Rufusz	☾ 9 v. 2 m.	5:11	6:51	9:59	1:5
28	Szrejda	Ágost		5:12	6:50	10:37	2:25
29	Csetrtek	Ivána Krsz.	sztálno	5:13	6:48	11:31	3:40
30	Pétek	Felix	vrejmen	5:15	6:46	—	4:44
31	Szobota	Rebeka		5:16	6:44	0:39	5:34

Prvoga je dén dugi 14 vör 58 m., do konca mejszeca sze szkrájša 1 vöro 30 m.








Sztoletni kalendar : Lejpo, mrzlo, dezsdszevno, vrocina.

Szeptember - Mihálcsek








má 30 dni

Dnévi	Imenik	Premenyávanye vrojmena i meszeca	☾	Szunce		Mejszec		
				zide	zahája	zide	zahája	
Jezus je v Nám város sò Luk. VII. 11-16. — Prot. ev. Luk. XVII. 11-19.								
1	Nedela	15. Ang. Egid	Veterno		5:18	6:41	1:59	6:12
2	Pondelek	Diomedes	vrócse		5:19	6:39	3:25	6:40
3	Tork	Albert	☉ 12 v. 48 m.		5:20	6:38	4:48	7: 4
4	Szreja	Rozália	vrejmen.		5:21	6:36	6: 9	7:22
5	Csetrtek	Jusztinián	Vrócse		5:23	6:34	7:27	7:41
6	Pétek	Zakariás	Premenlivo		5:24	6:32	8:42	7:59
7	Szobota	Regina			5:26	6:29	9:56	8:17






Prisao je Jezus v hizso Luk. XIV 1-11.

8	Nedela	16. Mála M.	Premenyávno		5:27	6:27	11: 8	8:39
9	Pondelek	Gorgoniusz			5:28	6:26	12:19	9: 4
10	Tork	Miklos Tol.	☾ 11 v. 57 m.		5:30	6:24	1:27	9:37
11	Szreja	Protusz i Jácint			5:31	6:22	2:30	10:17
12	Csetrtek	Tóbiás	vecskrát		5:32	6:20	3:25	11: 6
13	Pétek	Móric	dezsdsz		5:34	6:18	4:11	—
14	Szobota	Zvis. Krizsa			5:35	6:15	4:48	0: 5



K Jezusi szo prisli farizeusje. Mát. XXII. 34-86.

15	Nedela	17. M. Nikod	Premilivo		5:37	6:13	5:18	1:10	
16	Pondelek	Ludmilla	Veterno		5:38	6:11	5:41	2:19	
17	Tork	Lambertusz.	sztálno		5:39	6: 9	6: 2	3:30	
18	Szreja	Zsófia	lejpo		5:40	6: 7	6:19	4:41	
19	Csetrtek	Január	☉ 00 v. 15 m.		5:42	6: 5	6:36	5:52	
20	Pétek	Euszták		oblácsno		5:43	6: 3	6:53	7: 4
21	Szobota	Mátaj				5:45	6: 1	7:12	8:19

Notrisztópijsi Jezus vu ladjico Mát. IX. 1-8.

22	Nedela	18. Florenc			5:46	5:59	7:33	9:36
23	Pondelek	Tekla	Toplo		5:47	5:57	8:00	10:55
24	Tork	Odk. rob. M.	máli		5:48	5:55	8:31	12:15
25	Szreja	Kleofás			5:50	5:53	9:24	1:31
26	Csetrtek	Jusztin	☾ 2 v. 7 m.		5:51	5:51	10:26	2:38
27	Pétek	Kuzma i Dám.			5:53	5:49	11:41	3:32
28	Szobota	Vencel	dezsdsz		5:54	5:47	—	4:11

Szpodobno je králesztvo Bozse. Mát. XXII. 1-14. Kor. 1, 4-9.

29	Nedela	19. Miháo	nesztálno		5:56	5:45	1: 1	4:42
30	Pondelek	Hieronim			5:57	5:43	2:24	5: 7

Prvoga je dén dugi 13 vör 23 m. do konca meszeca i vöro 37 m. kracsisi.

Jeszén sze zacsne 23-ga ob 1 vöri 23 m.

Sztoletni kalendar: Toplo, na szepidni meszeca mizlo, dezsdsz na konci meszeca.

Október - Szvesztvinscsek

má 31 dni






















Dnévi	Imenik	Premenyávnyo vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Mejszec	
				zide	zahaja	zide	zahá'a
1	Tork	Renigiusz		5:58	5:41	3:45	5:26
2	Szrejda	Leodegar	☉ 11 v. 19 m.	5:59	5:39	5:4	5:44
3	Csetrtek	Kandid	Trnok	6:01	5:37	6:19	6:1
4	Pétek	Sz. Ferenc	premenyávno	6:02	5:35	7:34	6:20
5	Szobota	Placid vt.	vrejmen	6:03	5:33	8:47	6:40
Od ednoga betéznoga králeszkoga színü. Ján. IV. 46—53. Efez. 4. 22—28.							
6	Nedela	20. Rozs. Ned.	Premenyávno	6:05	5:31	10:1	7:3
7	Pondelek	Ágost	oblácsno	6:06	5:29	11:11	7:21
8	Tork	Brigitta	veterno	6:08	5:27	12:19	8:10
9	Szrejda	Dénes	mirno	6:09	5:25	1:17	8:56
10	Csetrtek	Borg. Ferenc	☾ 7 v. 5 m.	6:10	5:23	2:8	9:51
11	Pétek	Nikáz	sztálno	6:12	5:21	2:48	10:53
12	Szobota	Miksa	toplo	6:13	5:19	3:20	—, —
Od kralá, ki racsun sesé vsinití. Mát. XVIII. 23—35. Efez. 5. 15—21.							
13	Nedela	21. Vogr. Orsz.		6:15	5:17	3:45	0:00
14	Pondelek	Kalisztusz	Oblácsno	6:16	5:15	4:7	1:11
15	Tork	Teréz	veterno	6:18	5:13	4:24	2:22
16	Szrejda	Gál ap.	sztálno	6:19	5:12	4:41	3:33
17	Csetrtek	Hedvig	lejpo	6:21	5:10	4:58	4:35
18	Pétek	Lukács ev.	☉ 1 v. 6 m.	6:22	5:08	5:16	6:00
19	Szobota	Ferdinánd	vrejmen	6:22	5:06	5:37	7:18
Farizeusje szo tanács drszali. Mát. XXII. 15—21. — Prot. ev. Ján. IV. 47—54.							
20	Nedela	22. Vendel		6:25	5:04	6:2	8:38
21	Pondelek	Orsa	Premenyávno	6:26	5:02	6:35	10:1
22	Tork	Kordula	mrzlo	6:28	5:00	7:19	11:21
23	Szrejda	Kap. János	dezsdszsevno	6:30	4:59	8:18	12:33
24	Csetrtek	Rafael		6:31	4:57	9:29	1:25
25	Pétek	Dária	☾ 9 v. 21 m.	6:32	4:55	10:49	2:14
26	Szobota	Domiter	vrejmen	6:34	4:54	—, —	2:47
Gda bi Jezus k seregi gucsao. Mát. IX. 18—26. — Prot. ev. Mát. XVIII. 23—35.							
27	Nedela	23. Szabina	Meglno	6:35	4:52	0:9	3:13
28	Pondelek	Simon i Juda	nesztálno	6:37	4:50	1:30	3:32
29	Tork	Narcisz	dezsdszsevno	6:39	4:49	2:47	3:50
30	Szrejda	Marcel	vecs mesztaj	6:40	4:47	4:1	4:7
31	Csetrtek	Lucilla	szejg	6:41	4:46	5:15	4:24

Prvoga je dén dugi 11 vör 43 m., do konca meszeca 1 vöro 38 m. kracsisi.

Sztoletni kalendar: Trnok premenyávno, mrzlo, dezsdsz, po planinaj szejg.

November - Andrejscsek

má 30 dni









Dněvi	Imenik	Premenyávanye vrejmena / meszeca		Szunce		Mejszec		
				zide	zahája	zide	zahája	
1	Pétek	Vszi szvéci	☉ 1 v. 12. m.		6:43	4:44	6:28	4:43
2	Szobota	Mrtvecov dén			6:44	4:42	7:42	5: 5
Od Krisztusove ladjice. Mát. VIII. 23—26. — Prot. ev. Luk. XV. 1—15.								
3	Nedela	24. Venefrida			6:46	4:40	8:52	5:31
4	Pondelek	Károly Bor.	Prijétno		6:48	4:39	10: 3	6: 5
5	Tork	Imre herceg	toplo		6:49	4:38	11: 6	6:48
6	Szreja	Lénárd	vremen		6:50	4:36	12: 0	7:39
7	Csetrték	Engelbert			6:52	4:35	12:45	8:39
8	Pétek	Gottfrid			6:53	4:34	1:20	9:44
9	Szobota	Tivadar	☾ 3 v. 14. m.		6:55	4:32	1:47	10:52
Od dobroga szemena. Mát. XIII. 24—30. — Prot. ev. Luk. VI. 36—42.								
10	Nedela	25. Andás Av.			6:57	4:31	2:09	—
11	Pondelek	Martin	Premenyávno		6:58	4:29	2:29	0:02
12	Tork	Martin	oblácsno		7:00	4:28	2:46	1:12
13	Szreja	Brizil	dezsdsz		7:01	4:27	3:02	2:22
14	Csetrték	Szerapion	szühi snejg		7:03	4:26	3:19	3:35
15	Pétek	Leopold			7:04	4:25	3:38	4:52
16	Szobota	Edmund			7:06	4:24	4:01	6:12
Od mustárszkoa zrna. Mát. XIII. 31—35. — Prot. ev. Mát. XXII. 1—13.								
17	Nedela	26. Gregor Th.	☉ 1 v. 14. m.		7:07	4:22	4:32	7:36
18	Pondelek	Eugen			7:09	4:21	5:11	9:00
19	Tork	Erzsébet	Premenyávno		7:10	4:20	6:06	10:19
20	Szreja	Edmund	nesztálno		7:12	4:19	7:18	11:24
21	Csetrték	Aldüv. M.	vrejmen.		7:13	4:18	8:36	12:14
22	Pétek	Cecilia			7:14	4:18	9:57	12:50
23	Szobota	Kelemen	☾ 5 v. 4. m.		7:16	4:17	11:18	1:17
Od odürnoszti opücszenyá. Mát. XXIV. 15—35. — Prot. ev. Mát. IX. 18—26.								
24	Nedela	27 Krizogon			7:17	4:16	—	1:39
25	Pondelek	Katalena	Mrzlo,		7:19	4:15	0:36	1:57
26	Tork	Konrád pk.	dezsdsz		7:20	4:15	1:51	2:14
27	Szreja	Virgil	snejg		7:21	4:14	3: 3	2:30
28	Csetrték	Rufusz	neprijétno		7:22	4:14	4:15	2:48
29	Pétek	Saturn	vrejmen		7:23	4:13	5:27	3: 8
30	Szobota	András			7:25	4:12	6:39	3:33

Prvoga je den dugi 10 vör 1 min., na konci 1 vöro 14 min. kracsisi.








Sztoletni kalendar: Ceiszto, dezsdsz, snejg, na konci doszta snegá.

December - Proszinec








má 31 dni

Dnévi	Imenik	Premenyáványo vrejmena i meszeca		Szunce		Mejszecz		
				zide	zahája	zide	zahája	
Znaménya bodo na szunci Luk. XXI. 25—33. Rom. 13. 11—14.								
1	Nedela	1. Nar. ujed.	☾ 5 v. 48 m.		7·25	4·12	7·49	4· 4
2	Pondelek	Bibiána	Mrzlo obláčsno sznejszno vrejmen		7·27	4·12	8·55	4·43
3	Tork	Xavér, Ferenc			7·28	4·11	9·54	5·31
4	Szrejda	Borbála			7·29	4·11	10·41	6·28
5	Csetrték	Szabász ap.			7·30	4·11	11·19	7·32
6	Pétek	Miklos			7·31	4·10	11·49	8·38
7	Szobota	Ambrus			7·33	4·10	12·12	9·46




Gda je zaszliszo János. Mát. XI. 2—10. Rom. 15, 4—13.

8	Nedela	2. Poprij. M.	☉ 10 v. 42 m.		7·34	4·09	12·33	10·54	
9	Pondelek	Judit			7·35	4·09	12·49	—·—	
10	Tork	Melikádesz			7·36	4·10	1· 6	0· 2	
11	Szrejda	Damáz		Premenyávno		7·37	4·10	1·22	1·12
12	Csetrték	Szinezusz		obláčsno		7·38	4·10	1·39	2·25
13	Pétek	Luca		dezsdszévno		7·39	4·10	2·00	3·42
14	Szobota	Viátor		vrejmen		7·39	4·10	2·26	5· 2




Zsidovje szo pope i levite poszli. Ján. I. 10—28. Ján. I. 19—28. ev. Máté XI. 2—10. plv. Kor. I. 4, 1—5.

15	Nedela	3. Ireneusz	☉ 12 v. 38 m.		7·40	4·10	3·00	6·28	
16	Pondelek	Albina			7·41	4·10	3·49	7·51	
17	Tork	Kral. rod. dén			7·42	4·11	4·54	9· 6	
18	Szrejda	Csákanye M.		Csiszto		7·42	4·11	6·12	10· 4
19	Csetrték	Nemezius		mrzlo		7·43	4·11	7·37	10·47
20	Pétek	Liberatus		vrejmen.		7·43	4·12	9· 3	11·19
21	Szobota	Tamás		Kvatri		7·44	4·13	10·24	11·43

V 15-tom leti kralivanya Tiberiusz caszara. Luk. III. 1—6. Filip 4, 4—7.

22	Nedela	4. Flaviánusz	☾ 3 v. 28 m.		7·45	4·13	11·41	12· 3	
23	Pondelek	Viktòria			7·45	4·14	—·—	12·21	
24	Tork	Ádám i Éva			7·45	4·14	0·54	12·37	
25	Szrejda	Bozsics		Dezsdszévno		7·46	4·15	2· 6	12·54
26	Csetrték	Stevan m.		sznejszno		7·46	4·15	3·17	1·14
27	Pétek	János ap.		Mrzlo		7·47	4·16	4·29	1·38
28	Szobota	Drovna deca		vrejmen		7·47	4·17	5·39	2· 5

József i Marija szta sze csüdivala. Luk. II. 33—40. Tit. 2, 11—14.

29	Nedela	Tomás	Trdi mraz		7·47	4·17	6·46	2·41
30	Pondelek	Dávid			7·47	4·18	7·46	3·26
31	Tork	Szilveszter			7·47	4·19	8·37	4·20

Prvoga je dén dugi 8 vör 47 m. do 22-ga 19 m. kracsisi, potom 4 m. zraszté.
Zima sze zacsne 22-ga ob 7 vöri 56 m.

Sztoletni kalendar: Celi meszecz dezsdsz, szneg, mrzlo.

Potrebna znánya na 1929-to leto.

To 1929. leto

je návadno leto, to je ká má 365 dnévov ali 52 tjedna i 1 dén.

Zacsne i sze dokoncsa z torkom.

1. Zacsétek leta 1929.

Obscno i drzsávno leto sze zacsne 1. januára; cérkveno leto pa z 1. adventszkov nedelov.

Letni csasz.

Szprotoletje sze zacsne márca 20-ga vecsér ob 9 vöri 45 min. Nouc i dén szta toga csasza ednáko dugiva. Leto sze zacsne junija 21-ga ob 5. vöri 7. m. Prinász je toga csasza nájdugsi dén. — Jezsén sze zacsne szeptembra 23-ga ob 8 vöri 6 min. Nouc i dén szta zdaj znouva ednáko dugiva. — Zima sze zacsne decembra 22-ga ob 3 vöri 4 min. Prinász je toga csasza nájkrcasisi dén.

3. Presztoupni szvétki.

Szeptuagesima 27-ga januára; Vüzem 31-ga márciusa; Riszálszka nedela 19-ga mája; Pepelnica 13-ga februára; Vnébohod 9-ga mája; Telovo 30-ga mája; 1. adventszka nedela 1-ga decembra.

4. Fasenszki tekáj.

Fasenszko vrejmen sze zacsne po trej králi na drügi dén, tuo je 7-ga januára i trpelo bode do 12. februára vszevküper 37 dni.

5. Kvaterni poszti.

1. kvatre szprotolejsnye ali posztné 20 febr. 22 i 23 februára.
2. kvatre riszálszke ali letne 22 mája 24 i 25 mája.
3. Kvatre jeszenszke 18, 20, 21 szeptembra.
4. kvatre zimszke ali adventne 18, 20, 21 decembra.

6. Premenyávanye meszeca sze znamenüje.

☉ mlád, ☽ prvi fertao, ♃ pun, ♁ szlednyi fertao.

7. Szunce z szvojimi planetami.

Na srejdji szvoji planet je nase szunce.

Prednye planete szo: **Merkur**; szkoron 8 milijon mil od szunca: 1 leto na nyem trpi 88 dni. — **Vénusz**; 15 milijon mil od szunca: leto na nyoj trpi 225 dni. — **Zemla**; 20 milijon mil od szunca: leto na nyoj trpi 365 dni. — **Mars**; 32 milijon mil od szunca: leto na nyem trpi 687 dni. 933 máli planet do 1925 leta; ali zvezdoszlovci ji escse vszako leto najdejo vecs na tisztom táli podnébja — **Jupiter**; 107 milijon mil od szunca: okoulik szunca oprávi szvojo pot v 12 lejtaj ednouk, záto na nyem 12 nasi let trpi edno leto. — **Szaternusz**: 194 milijon mil od szunca; szvojo pot okoli szunca oprávi v 29 lejtaj i 116 dnévaj, záto na nyem edno leto tak dugo trpi. — **Neptun**: 621 milijon mil od szunca; okoli pride ednouk v 164 lejtaj i 219 dnévaj; leto na nyem záto tüdi tak dugo trpi. — **Uranusz**: 396 $\frac{1}{2}$ milijon mil od szunca: okoulik szunca obhodi szvojo pout v 84 lejtaj. — Planet-planete, stere naimre okoulik véksi planet vrtijo i z véksimi vréd pa okoulik szunca, sze za meszece zovéjo. Zemla má 1, Mars 2, Jupiter 9, Szaternusz 10, Uranusz 4 i Neptun 1 meszec.

8. Národní szvétki.

24. maja Ciril i Metod; 28 junija Vidov dan; 1 decembra Oszvétek národnoga zjedinyenya Szrbov, Hrvatov i Szlovincov; 17 decembra Rojsztni dén Nyeg. Vel. krála Alekszandra.

9. Planet znamejnja.

Szprotolejtje: ♈ Kos, ♉ Bik, ♊ Dvojki. **Leto**: ♋ Rak, ♌ Oroszlan, ♍ Devojka. **Jeszén**: ♎ Vága, ♏ Roglács, ♐ Sztrejla. **Zima**: ♑ Bak, ♒ Dézsdzsévník, ♓ Ribe.

10. Potemnejne szunca i meszece.

Leta 1929 szunce dvakrát potemnej.

Prvikrát szunce potemnej dne 9. mája, vidlo de sze od Juzsne Afrike prek Indijszkoga oceána, Juzsne Azsije do szeverne Ausztrálie — prinasz sze nede vidlo.

Drügikrát z-tála potemnej szunce dne 1. novembra, vidlo de sze pred szeverne Afrike do Perzsije. Prinasz mo vidli priblizsno tretji tao szunca, zacsétek od 11 vöre do 2 vöre popoldné.

Meszec leta 1929 ne potemnej.

11. Rodovnica dinasztije Karagjorgjevicsev.

Peter, szpadno v boji z Törkami 1873—1784, nyegova zsená Marica, vmrla 1811.

Szin: Karadjordje Juri Petrovics, rojen leta 1752 v Visevci. Vmorjen v noci 12. na 13. junija 1817 v Radovanji pri Szmederovci, vrhovni szrbszki vojskovodja od februárja 1804 do szeptembra 1813; — zsená Jeléna, csi kneza Nikole Jovanovicsa v Maszloveva, rojena leta 1765, vmrla 11. februárja 1842 v Belgradi.

Toga szin: Alekszander Karadjordjevicsev, rojen 29. szeptembra 1806 v Topoli. Nyegov prvi vucsitel je bio Dosztej Obradovics. Leta 1814 je sou z ocsmo v Ausztrijo, odkéc je v jesén tisztoza leta odisao v Ruszijo, gde sze je vösznouvo. Leta 1839 sze je vrno v Szrbijo, leta 1840 je posztao kotriga beogradszke okrozsne szodnije, leta 1841 adjutant knéza Mihala, leta 1842 pa je bio izbráni za knéza Szrbije. Leta 1858 je po zaprtiji Národne szkupcsine odsztopo, sou je v Ausztrijo in zsivo do szmrta 22. aprila 1885 v Temesvári. Pokopan je v Bécsi. Nyegova zsená Berzida, csi Jevréma Nenadovicsa, rojena 1813 v Valjevi, vmrja je 26. márcá 1873 na Dunaju.

Nyegov szin: Peter, rojen dné 29. junija 1844 v Belgrádi, od 2 junija 1903 kral Szrbije, od 1. decembra 1918 kral Szrbov, Hrvatov i Szlovencev, vmrou je 16. avguszta 1921. Nyegova zsená Zorka, csi csrnogorszkoza knéza Nikola I., rojena 11. decembra 1864 v Cetinji, vmrla 4. márcá 1890 ravnotam.

Deca: Jelena, rojena 23. oktobra 1884 na Reki, porocsena z ruszkim velikim knezom Jovanom Konstantinovicsem Romanovim, vmorjenim leta 1918 od bolshevikov; szin Vszevolod Jovanovics, rojen leta 1914 v Petrogradi.

Gjorgje, rojen 27. aug 1887, sze odpovedao sztolonaszlednistva 27. márcá 1909 Alekszander I., rojen v Cetinji 17. (4.) decembra 1888. leta. Vrsi králevo oblaszt od 24. junija 1914. leta kot namesztnik. Po usztavi je naszlednik Krála Petra I. Velikega Oszvoboditelja od 16. avguszta 1921.

Marija, csi Nj. Vel. romunszkoza krala Ferdinanda in kralice Marije, rojena 8. januárja 1899. porocsena s kralom Alekszandrom I. — 8. junija 1922.

Peter-Dusan, rojen 9. szeptembra 1923 v Belgradi, presztolonaszlednik.

Jelena, zsená bivsega szrbszkoza poszlanika v Dunaju Gjeorgje Simicsa Arsen, rojen 4. aprila 1859 v Temesvári, porocsen z Auroro, knézinov Demídovov di. S. Donato, razporocsena 1896, vmrla 1905. Szin: princ Pavel rojen 15. aprila 1893 v Petrogradi.

Postna tarifa.

Za navádna písma: do tezze 20 g. v domovini SHS 1 Din, za vszaki nadale 20 g. tézze 50 para vecs. — Dopisznice: 50 para z odgovorom 1 Din — Tiszkovine: sze lejto poslejo tézza do 2000 g. za vszaki 50 g 25 para. — Vzorcí blága: Paket steri sze posle kak „vzorec brez vrednoszti“ je dopúcseno do 500 g za vszaki 100 g, 50 para i nadale za vszaki 50 grámov 25 para. — Priporocsena písma: za priporocsena ali rekomandirane 3 Din in 1 Din na písma vkúper kosta 4 Din. — Ekspresz: Ekspresznina 3 Din, za pakete 5 Din. — Denarna písma: Poleg prisztojbine za priporocseno písma do 20 g. 3 Din do 40 g 3.50 Din i od zneszka vrednoszti 100 Din 1 Din: 500 Din 2 Din; do 1000 5 Din; do 5000 Din 10 Din; na dale za vszak 1000 Din 1 Dinar vecs Postne nakaznice. do 25 Din 1.50, do 50 Din 2 Din, do 100 Din 3 Din, do 300 Din 4 Din, do 500 Din 5.50 Din, do 1000 Din 6.50 Din; za brzójavne nakaznice sze placsajo: 1.) nakaznicna tarifa, 2.) brzójavna i 3.) expreszna tarifa. Za nefrankirane ali ne zadoszta stemplinov na písma djano sze plácsa duplisko od tisztoza zneszka stero falij i tiszto sztérja posta od tisztoza steri jo odposzlo csi nescse prevzeti naszlovnik. Za vozno od paketov: to je gde postar k hisi domo prinesze pakete; do 3 kg 8 Din, do 5 kg 12 Din, do 10 kg 25 Din, do 15 kg 40 Din, do 20 kg 50 Din; escse zvün toga stero postni urad domo prinesze 3 Din dosztávna za drúge kráje gde szl vész szama odi na posto pa szamo 30 p. — Piszanszke posilke v inozemsztvo. Za vszako písma do tezze 20 gr. 3 Din sze plácsa; nadale za vszaki 20 gr. 1.50 vecs, za kárto sze plácsa 1.50 Din za priporocseno 3 Din, za ekspresz pa 6 Din. — Za tiszkovine vszefelé 50 para za vszaki 50 gr. Poste sze lehko 2 kg.

Sztöletni prorok od toga 1929-ga leta.



Priklányane

Edno leto znova szem za hrbet vrgo,
 To preminocse leto je bilo grdo.
 Tocsa Vam je doszta vsze vküper vdárila
 I sztém Vam je velko skodo napravila.
 Tüdi szühsa Vam je neprijétna bila
 Ár Vam je ta tüdi skodo narédila.
 Vüpajte sze, ka de to bodocse bokse
 Kak je pa bilo to lanyszko preminocse.
 Sztára csloveska naváda je zse táksa
 To szí dobro zapomli, vszáki i vszáksa.
 Ka cslovik je nigdár ne sztém zadovolén,
 Ka má, nego právi: jaz vecs meti morem.
 I to je tak zse dugo bilou i bode
 Prouti tomi sze posztaviti ne more
 Záto pa bojmo tak kak je, zadovolni
 I tak mo blájzsensztvo doszégnoti mogli.
 Ár gdé zadovolnoszt i szkrblivnoszt jeszte
 Tam escse nebeszki Boug blagoszlovi vsze.

Zima.

Letosnya zima nede táksa kak láni,
 Szneg záto pride; csi gli szmo ga ne zváli.
 Bár záto sze vi prevecs ne zavüpajte,

I za zimo dobra prva szi szprávlajte.
 Csi bár letosnya zima nede preosztra,
 Ali mraz itak trdi bode zadoszta.
 Sznegá v toj zimi tuj preci doszta szpádne,
 Bár isztina, ka té dugo ne osztáne.
 Po vecseráj Dober Pajdás ne pozábté
 Steti, ár v nyem doszta haszvnovito máte.

Szprotolejtje.

Rano k nam pride vezélo szprotolejtje,
 Na delo sze pripravte, skér krédi mejte,
 V zimi szi jo pripraviti ne pozábté.
 Po mozsnozti orte, szejajte i szádté.
 Ár velkoga trávna szprotolejsnye delo
 Szakse féle more biti oprávléno.
 Dezsdzsa bode tуди na vecs mesztáj doszta,
 I trávniké, zemlo na moci zadoszta.
 Zemla, drevje sze vsze lejpo ozelenij,
 I v pizani disécsi korinaj sztojij.

Leto.

Kak planeta kázse, to leto de boukse,
 Kak je pa bilo to lanszsko, preminocse,
 Bár tocsa szvojo mocs de tuj szkazstivala
 Ali tak kak láni nede zbantúvala.
 Szená, otave od lanszskoga vecs bode
 Szadevno drevje tуди obrodij bole.
 Szilje sze zorij, pa tuj zrelo gracsúje
 I v mlatidev sznopje obilno placstúje.
 Zsutim zrnyom vszi precсныeki punijo sze
 V letosnyoj zstévi obilno placstúje vsze.

Jeszén.

Velka letná vrocšina sze dokoncsáva,
 Celoga leta trúde, blagoszlov csáka.
 Ka szmo pripovali szi notri szpravimo
 Na dugo zimo dobro sze pripravimo.
 Szunce, obláki tam gor sze kúsújéta
 Na vizikoj nebi pa tuj szvajújéta.
 I nató pride dezsdzs, záto ne csákajte
 Na bougse vremen, nego vsze oprávlajte,
 Da vász náj mokrocsa, dezsdzovje i blato
 Vtan jeszénszkom deli, nede zadrzsalo.

Szlobód.

Na kráci szam vam vsze lejpo vöpovedo,
 Stero szam tam gor z nebeszki zvezd vözvedo.
 Boug žvami, na edno leto pá odidem
 Od vász dalecs, da kleti pá nazáj pridem.
 Tecsász vszi zemelszko duzsnoszt szpunyávajte
 Betezsnike i szirmáke pomágajte,
 Med szeboj szí dobri bojte i postűjte,
 Eden — ovoga, pa tüdi verno lűbte.
 Zato vam Boug dá to nájvėkse blájzsensztvo,
 Po szmrti pa vőkivöcsno králesztvo.

Dober Pajdás kalendárium je taksi kak :

Szrebrni zvon vu törmi
 Dober potács vu vöri
 Lejpo szilje na pouli
 Psenicsem krűj na sztouli.
 Topla hrána vszáki dén
 Pa dobro zdrávje Vam vszém
 Topel kaput vu zimi
 Pa dober zsmaj vu vini.
 Friska voda po leti
 Vszigdár peneze meti.

Csi glij malo kosta on
 Pa stenyá je doszta vnjom.
 Pajdás je zláta vreden
 Ár kázse dobro vrėmen.
 Vszáka hisa náj ga má
 Ár on dober tanács dá.

*

Veszėlo nouvo leto!
 Vam zselej reditelsztvo.

Talányi Franc

ZVONOVJE.

Vecsər je,
 Zvonijo :
 Zvonovje
 Zovėjo :
 K vecsərji
 Náj prido,
 Delavci,
 Steri szo
 Delali.

Vecsər je,
 Zvonijo
 Zvonovje
 Brnijo :
 Vremen je
 Pocsitka.
 Molite,
 Potəm pa
 Szpát ite.

Talányi Franc

Nájprvi turbinszki mlin v Murski Soboti je

LUDVIK SIFTAR-A

steri zeme vsze szilje v mlenye i sze jáko lepa bela mela
 naprávi. Vszáki vért szí szvoje zrnye lejko szam poszebi
 szemele tak kak sze nyemi vidi. V szlűcsaji menkanya vodė
 je z elektricsnim pogonom sztálno v deli, presanye olija
 o--o o--o o--o po sztárom szisztemi. o--o o--o o--o

Glászi reditelsztva „Dober Pajdás kalendárium“

naznánye dá vszem szvojim postúvanim csetitelom, ka sze je nasega kalendára lásztnik i reditel preszelo v Ormož i tam pouleg kolođvora, prék Dráve na ovom kráji, je prevzeo edno gosztílno. Sto de med Vami tam hodo i de na vlák csakati mogo, náj ide prek Dráve i ga náj gorpoiscse.

Za szpancé sze dobijo szobe, vszáksem vremeńi topla i mrzla jedila i vecs féle dobro vino.

Csi stoj piszmeno scsé kaj znati od reditelsztva Dober Pajdás kalendáriuma, i steri szo vganke resili ali pa za leto 1930 poszlati scséjő nōve vganke, morejo tūdi resenye poszlati i náj etak adre-szerajo :

UPRAVNISTVO DOBER PAJDÁS KALENDÁRIUM

Talányi Francz

ORMOŽ.

GLÁSZI REDITELSZTVA.

Vszém nasím prijátelom! Pro-szimo vzse tiszte, steri veszélje májo piszati — po dugi zimszki dnévaj gda drūgoga dela nega, náj napisejo kakse pripovejzti, verse, zgodovino, szmeh-snice itd. i nam je náj poslejo, csi de trbelo je poprāvimo — i na drūgo le-to pod nyuvim inénom v kalendár dámo nastampati.

Zvonov glásza. Zsalūjem, ka szte ne napiszali vas átresh, ár bi Vam rad v piszmi slrsi odgovor napiszo.

Zvonov glásza je predugo, telko prosztora nemremo áldúvati za edno delo. Kak vidite, v nasem kalendári, pred ocsmi moremo drzsati: „pripo-veszti náj szo krátke i vu nyij doszta povejdano“. Poslite kracsjse. Pozdráv!

Ernisa Iluska, Tesanovci. Ves-zszell me, kak III. razréda ucsenka, ka szí tak pridna i szí vecs vganck resila. Lí háprej i vcsi sze dobro, pa letosz nas Dober Pajdás tūdi gor poiscsi.

Huber Franc, Gornji Slaveci. Vgancka je keszno prisla, vala.

Kūronya Jozsef, Neradnovci. Vgancke po Vogrszkom jeziki nemremo prineszti, ár nasega kalendára doszta cstenyárov ne vejo vogrszki.

Žilavec Ludvig, Lucova. V to formo vgancko szmo zse predlanyzszkim meli — vála.

Kous Franc, Bakovci. Resenye tūdi more poszlati, ne szamo vgancko.

Čahuk Alojz, Bakovci. Priblizs-nyo vgancko szmo zse meli — pa re-senye sze tūdi more poszlati — vála.

Salomon Károly, Dol. Szilávecsi st. 23. Resenye tūdi morete poszlati, ne szamo vgancko. Ena pride.

Fliszár Stefan, Salamonci. Poszslána vgancka pride drūgo leto - vala.

Čarni Klemen, Ratkovci st. 39. Poszslána vgancka je dobra, ali preduga je. Pozdráv!

Fliszár Vilmos, Poznanovci st. 57. V to formo vgancko szmo zse meli pred pár lejti. Pozdráv!

Filo Janoš, Budinci št. 7. Letosz zse doszta vganck mámo. Zdravo!

Kardos Ludvig, Lucova št. 27. Letosz zse doszta vganck mámo - vála.

Horvath Ivan, Būdinci, Priblizs-no vgancko szmo zse meli predlanyzszkim. Pozdráv!

Lucu Ivan, Adrijanci. Vogrszko-ga országa várasov iména vganck nemremo prineszti, ár v Jugoszslávijj do-szta táksi cstenyárov mámo, steri tiszte várase ne poznajo, tak sze zná, ka tūdi resiti ne bi mogli. Zdravo!

Gáspar Janez, Čōpinci. V to formo vgancko szmo zse meli pred pár letaj. — Zdravo!

Vszákevrstne szirouve i szvinyiszke kouzse kúpūje po nájvisisoj dnévnoj cejni
FRANC TRAUTMANN Murska Sobota, Cerkvena ulica 191.

Zsivlejnje i smrt Radics Stefana.

Narodo sze je 1871 leta, junija 11. kak devéto dete sziroinaski kmécski sztarisov vu véski Trebarjevo, ne dalecs od Siska proti Zagrebi pouleg Save. Nyegovi sztarisje szo meli 11 decé, oszem ji je zsvlelo escse ne dugo, po Radicsovoj szmrtil zsvéjzossé szamo 4-je. Brati i szesztre szo kmetje.

Nyegov pokojni ocsa Imbro je zacsno vórtivati na trij plúgaj zemle, nyemi je jáko trbelo delati, ka je lejko preráno 11 decé, bio je túdi kolár i tou nyemi je pomagálo, ka je lejko soláriti dao tega sztarejsega brata od Stefana. Mati je rojena Posilovics, sztiszte véski i rodbine, z stere je bio Zágrebski púspek, mati je ne znála piszati ali bila je pa jáko csedna i szkrbna zszenszka.

Nyegovo zsvlejnje v Zágrebi.

Nyegov pokojni brat Antal je bio tri leta sztarejsi od nyega, kak sze je domá gucsalo, vrgo sze je csiszto po ocsi i on pa po materi. Sztariske szo dovolili, ka Antal ide v solo v Zágreb, mati je szproszila pomoucs pri Rumpler kanonikj. Ka bi Stefan túdi sou v



† Radics Stefan 1871—1928.

právi, ka de puco csrevle csi do ga proszili, ali ovak nej, na tou ga je voditel za vúho pocso i on pa nyega nazáj, za tou bi ga szkorom vó vrgli. Strto gimnázijo je hodo v Racska vársi, t. j. poleg Karlovca.

solo v Zágreb, szo sztariske tou ne scseli dovoliti, zavolo krátkovidnoszti z sterim sze je naroudo. Prvo leto nyemi je brat pomagáo plácsati sztanoványe v Zágrebi i sze je solárivao z pomocsjouv „Cslovecsnoszti“ z drústvov — stera je nyemi k senki dála v lúdszkoj kõnyi obed. Vcsio sze je dobro i kak dobroga diáka na drúgo leto szo ga tanárje protezserali v púspekovo szirofiscsé v Zágrebi. Tú je priso v krizs z tega doma voditeljem, zavolo toga, ár tej mlájsi diácke szo mogli tém sztarejsim diákom csrevle pucati, Radics je to nej scseo, zavolo toga ga je voditel pred szébe dao pozvati, — Radics nyemi

Prvo potüvanye med národ.

V pocsitnicaj po trétji gimnáziji 1886 leta je sou na prvo diacsko pout szam, z Záhreba do Koprivnice i po tém po Drávi i Dunaji do Zimona i v Beograd, po tém pouleg Száve nazáj v Sisak. Záhreba je odiso z 86 krajcari, domou pa je priso z 32 forintami, csi bár ka je nindri nej proszo peneze. Po strtoj gimnáziji je nej mogo potüvati, ár nyemi je ravnatel ne dao vö nyegovo szpricsevalo i to za volo nyegovoga prijátela, sterim je vküper sztanüvao i prijátel je nej plácso sztanoványe. To ga je tak razcsemerilo, ka v péto gimnázijo je pá v Záhreb odiso.

Prva demonstrácija, prva temlica.

1888 leta, meszeca aprila je Horvacski ban Khuen-Héderváry zaprejti dao horvacsko opero, v steroy szo igrali „Zrinyzski Miklos“ iména opero, v trétjen táli té igre Szokolovics pasa ponüdi Zrinyzskomi horvacsko korono v iméni törskoga szultána csi taka nyemi Szigetvár prek dá, steroga je Zrinyzski drzsao, na tou Zrinyzski odgovorij „Horvátam ne trbej kralá, Horvátam je ban krao“. Tou je mládi diják Radics vöznüco sztém, ka je szkricsao: *Szláva Zrinyzskomi, dolí z Héderváry hohérom!* Na to szo ga prijéli i záprili, pravili szo nyemi náj nazáj zeme szvoje kricsanye. Ali tou je ne napravo, csi gli, ka szo ga szagali z tém, ka ga vözapréto sole. Po trej dnévaj, na szamo Héderváry-jovo zselenyé szo ga vöpüsztili z temlice.

Prva pot v Ruszijo i vözaprenye z gimnázije.

Z gimnázije je nej bio vözaprejti, nego na tanács profeszorja je szam vöosztano, ár ovak bi ga vözápřili, stero bi za nyega doszta szlabse bilo. Záhreba je odisao v Beograd srbszkomi mitropoli, ki je rávno tisztkrát priso domou z Ruszije. Od nyega je dobo edno pizsmo v Kijev za profeszora Rahmana, tü sze je dobro návcsó Ruszoszki, kak je v szédmi razród vgimnázijo nazáj priso v Záhreb, ga je policija areterala, ka je Ruszki spion. V gimnáziji je napravo csitálnico i po nedelaj i po csetřkaj, gda szo ne hodili v solo, szo v toj csitálnici diácke vküper prisli i steri szo bole znali



Zsena Radics Stefana.

tiszti szo té szlabejse vcsili. To sze je ravnateli nej vidlo, zavolo toga je edno jütro pred razrédom nyemi pravo: Vi gyülese drzsite, steri szo proti

drzsávi, zavolo toga Vam povém, ka vcsaszik sze odsztránite z gimnázije i steri diácke z Vami scsėjo iti tisztí náj tüdi zapüsztijo solo. Radics sze obrné prouti diákam i nyim právi: Prijátelje z menov dnez dén náj nejde niscse, nego z menov te sli vu vasem zsvilenyi. I je odiso z szédmoga razréda, Za pár dnévov ga je policija zgrábila i v norosnico zaprla, na interveneranye ednoga profeszora szo ga na szlobodno písztíli. Po tom je proszo horvacske politicsne voditeie, naj je szmej vecskrát poiszkatí i od nyij sze horvacsko politicsno zgodovino navcsíti.

Prva politicsna právda i prva szodba.

Dnéva 23. julija 1893 leta je bio poszláni z ednim drügim továrisom v Sisak, da tam zasztopa vszeucseliscse pri trijsztoletnici obvládanya bana Bakacsá 1593. Povedano je bilo, ka politika sze nede zmesz mesala. Vogrszki polgármester je to ne zdrzso, nego vu szvojem gucsi je zsvio kricsao grof Héderváry-ji kak Horvacskomi bani. To je Radicsa tak razburkalo, ka je prouti povedo, za stero je pá 4 meszecov voze dobo. V jeszen leta 1895 szo edno vogrszko zásztavo zszésgali na Horvacskom sztém, ka tü szamo horvacska zásztava má meszto, za to delo szo 50 diákov i Radicsa kak voditelja od 2 do 6 meszecov záprili, stero szo tüdi vszi odsztlüzsilí.

Drüga pot v Ruszijo.

Kak sze je to v Zágrebi zgodilo je Radics pá odiso v Ruszijo, da tam nadale v solo — v vszeucseliscse hodi. V Moszkvi je sou na audienco pred minisztra i ga je proszo, ka v Rusziji lejko polozsi izpíte za vszeucseliscse. Prvi moment je nyemi miniszter odgovoro, ka za nyega je Szibirija i ne vszeucseliscse, ali kak nyemi je dokrája povedo, je dobo dovolenye, ka lejko izpíte naprávi.

Na politicsni soli v Parizi.

V Moszkvi je zvedo, ka v Parizi jeszte sola za politicsna znányá, leta 1897 je odiso v Pariz, tüdi toga leta sze je ozseno. V Parizi je napiszao prvo znamsztveno knigo „Savremena Hrvatska i juzsni Sloveni“, stero je na Francuski jezík obrniti mogo, tü je nekaj zaszlúska meo i je dobo diploma z iménom „Laureat des Sciences Politignes“ t. j. politicsni ucenyák. Po tém sze je vrno v Prágo, za edno leto v Zimon, tü je vödáo edno knigo „kak scsémó z nase szlabote v dobro“ Tá kniga je bila 3000 izvodi vödána i kak szo jo zszé vsze odali je policija zasztávila (zaplenila). Tüdi je napiszao 1902 leta edno knigo „Nájvéksa sztranka na Horvacskom“, stera je páverszka sztranka, to kak je zszé tüdi vsze z odána bila, szo jo pá zaplenilli. Goszpodam sze je nikak nej vidlo, ka bi za kméta stoj delo. Tüdi toga leta je zacsnó vödávati edne meszecsne novine „Hrvatska Miseo“, v steri je obrprvim bio páverszke sztranke program napiszani i med lüdi razsirjeni.

Trpljenje Radicsa.

Pod Vogrszkov vládov szo goszpodje zacsnoli Radicsa pregányati rávno tak, kak tisztoga cajta vszákoga páverszckoga lüdsztva

voditela i zdaj po bojni v Jugoszláviji Szrbszkim goszpodam je tüdi nikak ne v glavou slo, ka bi stoj bio, ki sze scsé za pávre gorik vzéti i szo ga zacsnoli pregányati, kak zse tou známo.

Hrvatska Szeljacska Sztranka.

Hrvatske szeljáke je zacsnó organizerati szvojim bratom Antonom, nyegovo delo je veliki szád rodilo, leta 1910 je páverszka sztranka dobila 16.000 votomov z 9 követami, med temi 5 pávrov i 4 solane lüdj. Nyegovo delo za pávre i agitácija med pávrami je goszpodam ne dobro dosla, pregányali szo ga i zaprejtí je bio vecskrát, ali zavolo toga sze je ne zoszago, nego vszigdár je dale i vecs delo za kmécski národ. Leta 1913 kak szo bilé volitve szo sze vsze drüge sztranke zdrüzsile prouti páverszkoj sztranki, páverszka sztranka je dobila 17.000 glászov i itak szamo 3 követe dobila, v 10 mesztaj je zgibila z málimi glászami, tak kak 10 ali 20 votomov je falilo. Radics Stefan je bio prvikrát za követa odebráni v Lutbregi i tüdi toga leta je tü dobo mandát ali goszpoda ga je dvakrát priglászila za neveljávnoga i szamo zaradi toga, ka je ne odszlüzso tiszto stiri meszecsno kastigo, kak je bio obszojeni té, gda je követ bio. Drügikrát szo ga zvolili rávnok na tiszti dén, kak je v Szarajevi atentát bio 1914 julija 28-ga.

Szvetovna bojna.

Med szvetovno bojnov je Radics zsivo v Zagrebi. Piszao je novine, zavolo pacifizma, stero je v szvoji novinaj rászirjavo je vkrizs priso z vojaskov oblásztjov i je meo velike neprilike.

Po bojni pa je pokojni Radics dao hrvaskomi kmecskomi národi nájvékse, ka eden cslovik lejko da: Napravo je Hrvatom nyuv politicsen cio, steroga nyim je zse prvle dao goszpodarszko-szociálni fundament szvojim kmecskim programom.

Szvojim politicsnim delanyem i prebüjanyem hrvaskoga kmecskoga naroda pa sze je tüdi v Jugoszláviji goszpodom zamero. Tüdi v Jugoszláviji je mogo v temlico, prvikrát 1919 leta, drügikrát pa 1924 leta za cajta glászne „Obznane“ *Nigdár je pa ne henyao szvojim delom.* Oszloboditi je sceo páverszki národ, tiszti národ, od steroga sze je on szam narodo.

Dnesz po nyegovoj szmrti, pripoznajo nyegovi nájvéksi naszprotniki, ka je Radics bio te nájvéksi voditel hrvaskega národa.

Szmrt Radics Stefana.

Mrou je 8. augustza 1928 v Zagrebi, od sztrela, steroga je sztrelo Punisa Racsics vu szkupscsini v Beogradi.

Horvacski národ i tak tüdi mi v Prekmurji szmo zgübili szmrtjov Radics Stefana nasega nájvéksega voditela, steri sze je borio za nas páverszki sztan. Nájevcs pa je zgübo Horvacski národ, ne szamo voditela, nego nájvéksega sziná, ucshitela onih vecsni idealov, za stere sze je horvacski národ i lejko právimo tüdi szlovenszki, zse od pamtiveka borio. Ali zgübleno je szamo nyegovo telo i nigdár ne nyegov düh. Radicsov düh zshivj i bode zsivo na vöke! Telo sze za-

kopa ali düh osztáne med nami, v nasi páverszki szrcáj, vu szrcáj tisztí, za stere je dao celo szvojo veliko düseвно mocs i szilo.

Premino je v tisztom hipi, kak je doszégno nájvisisi cio szvojega ideala. Podlegno je ranam, kak je zdrüzso celi horvacski narod v szvojo sztranko i gda je raziroszvoj düh med vszej Szlovenci pa tüdi med precsanszskimi Szrbi.

Vsze to veliko delo je napravo brez drzsávne moci i brez cerkvene organizácie. Pa kak je priso do toga, ka bi ztüsio naszilje i nepostenoszt i gda bi kmeta t. j. pávra posztávo na tiszto meszto vodsztva drzsáve, gdé i stero meszto dohája pávri, je prenehalo biti nyegovo blájzseno szrcé. Stero je ne mogo napravíti zsviv, — ar szoga prve vmorili — pa bode napravo nyegov düh, tisztí düh — steri v nasi páverszki szrcáj zsvív, — oszlobodij nas páverszki sztan!

Szakega kmecskoga csloveka je duzsnoszt Radicsov düh okápati, oszípávati, opletáti vu szvojem szrcej, ka náj rászté i mocs dá celomi kmecskomi národi, da kak nájprvej sze oszlobodij od tisztoga pokvárlenoga goszpockoga jarma, steri nász dneshdén vu robsztvi drzsij. To pa lejko doszegnemo pri blizsajocsi volítvaj. Ne dajmo sze zapeláti od nikakse drüge sztranke i od goszpocki kandidatov, nego posztávimo szí szami szvojega domácsega csloveka, steri je z nasega páverszkoga sztana i z nase páverszke krvij, ár szamo te de delo za nász pávre vu dühi Radicsovem.

Szláva nasemi nējvéksomi pokojnomi vodíteli Stefan Radicsi!

Janez Cvetič

Murska Sobota

TVORNICA PERILA

Prodaja samo na veliko!

Ka me briga . . .

Vu Prekmurji v ednoj ravenszkoj vészí je zsvio eden bogáti kmet. Steri sze je ne brigao z nikim. Kaksza stécs nevola sze je vu vészí zgodila, on je za to nika ne márao. Isztina, ka drúgoga veszélji sze je túdi ne raráduvo. Nego na vsze je szamo tou pravo:

Ka me briga?

Ali pa:

Ne brigam sze jaz sztem. To je ne moje delo.

Za volo toga szo nyemi vescsarje cono dali „ka me briga“.

On sze sztem túdi ne brigo. Lúdjé naj gucsijo, kak sze nyim vidi. Velki bogátec je bio, níkoga je níkaj ne proszo, meo je vsze, ka nyemi je trbelo, zavolo toga je túdi níkomi nika ne dao. V szvojoj hizsi je meo 4 szobe; V ednoj szobi je drzso zsvsz.

V drúgoj szobi je meo gvant V trétjój peneze.

I v strtoj pa níkaj ne.

Isztina, bilij szo táksi, steri szo pravli, ka vtoj strtoj szobi drzsj szvoje szrcé, meszto toga ka bi szebov noszo.

Ednouk je k nyemi prisao eden, od nyegovoga rouda i sze nyemi tozsi:

Tocsa mi je celi letosnyi pouv vdárila.

On ga ne púsztij dale gucsati, nego zrokov migne i nyemi právi:

Ka me briga? Ne je moje zemlo vdárila tocza.

Prisao je eden máli pojeb:

Vrásztvo bi mogo prineszti z apoteke materi, ki szo betezsna i nemam penez.

Ka me briga?

Prisao je te náj blizsányi szouszid:

Krava sze mi je raszpocsila od detelce.

Ka me briga, tvoja detelca.

Da pa za kravo me zsao i me bolij szrcé.

Ka sze brigam jaz za tvoje szrcé.

Tá krava mi je bila cela vrednoszt.

Ne brigam sze jaz sztvojov vrednosztjov.

Prisao je eden drúgi blizsnyi szouszid.

Jaj, jaj tovajge szo mi vsze vkradnoli.

Ka me briga, ne szo meni.

Neszrecsem szem.

Tovajge szo sze ne prisli tozsit, oni szo szrecsni.

Pá pride eden od nyegovoga blizsányega roda:

Tú je zima, i nemam zimszkega gvanta.

Ka me briga! Gucsi zimov, da náj ne pride.

Kak je znouvics eden od nyegovoga roda priseo. Tomi níti odgovora ne dá, nego szamo szplécsami miga.

Ka me briga.

Ednok edno nous je velki vihér prisao, blizskalo sze je i grmlenca je treszkala.

Dezsdzs sze leva.

Grmij, súmij, blizska sze, gromszka sztrela vdári i „ka me briga“ hizsa v plaméni sztojij. — Grmlenca i blizskanye szvojim neprefrganom treszkanyom krcsij:

No, brigas sze z menov?

Na tou nevoló, vó z hizse bizsij i kricsij:

Pomágajte, pomágajte mi!

Níksega odgovora nega.

Rogáitse pri prvom szoszidi.

Hizsa mi gorij!

Ka me briga — je dobo odgovor.

Bizsij drúgomi szoszidi:

Sze mi zgorij, pomagajte mi.

Ka me briga!

Dalé bizsij i celo vész gorik zláрма. Na nyegovo sztaranye nyemi vszi szamo té odgovor dájo:

Ka nász briga.

Szaksi szamo to právi i mi niscse nescse pomagati — sze sztara té cslovik.

Tak je, právjio lúdjé!

Ti szí nász vcsio, i tecsász szí nász vcsio, dokecs szmo sze od tébe vszi ne návcsili tou:

Ka me briga!

Hizsa je zgorela.

Trij szobe tüdi.

Szamo v tou strto, prážno je ne priseo ogen.

V steroj je szrcé meo.

To je niti ognyi ne trbelo.

Sztouv sze niti ogeny nej brigo.

* * *

Prijátelje, steri szte to cstéli, ne pozábite ne tou, — ka nega tak bogátoga, tak gizdávoga csloveka na szvejti, steri bi v nevouli nej nűcao szvojega bliznyega, žavofo toga pa nigdár ne zatájte eden ovomi pomocs.

Tanács.

Ednok eden dén pride eden mládi cslovik v reditelsztvo Dober Pajdás kalendárium i mi na kráci zacsne praviti szvojjo nevoló:

— Jaz szem X v banki urádnik. Zalűbleni szem grátó v edno lejpo deko. Deszét jezero dinarov szem vkradno vő z gasze i szem potroso na to lejpo deklino. Za oszem dni de v banki revizije i té na to moje neposténo delo gorik pridejo, pa me zaprejti dájo. To pa jaz nebi rad dozsivo. Z postene familije szem i mojmi ocsi i materi nebi rad to szramoto napravo, ráj vmerjem. Pred szmrtjov szem prisó kvam, Vász proszit za tanács. Pomagajte mi.

— Tú Vam je szamo edna pomocs mogocsa — právim nyemi — i tomi Vam ne trbej znánye. Ovadite vsze vase delo

szvojjoj familiji i na to naj telko penez dájo vkűper kelko szte Vi z gasze zapravili, Vi pa tisztí penez dente lepo tá nazáj gdé szte je vővzéli.

Moja familija je szirmaska, Jaz jo ráním z mojim zaslűskom, tüdi v rdžbini nemam ni ednoga bogáca, steri bi mi pomogo. Zgűbleni szem.

Po mali szem pa tá hodim po hizsi i szí zacsnem globoko premislávati pa pamet trejti, ka kaksa pomocs bi tú mogocsa bila, ka bi toga mládoga csloveka zsvilenye rejso.

On nemilo gléda sztopáje, csűti, ka v tej pár minutaj sze obrné sors nyegovoga zsvilenya i zdaj nyegovo zsvilenye viszij na mojem zpányi.

Probajmo — nyemi právim. Globoko szí odejne i od radoszti ga szkuzé pobijejo. Na

dale nyemi právim:

Bi znali Vi escse deszét jezero dinárov vkradnoti vö z-gaszé?

Na milo me poglédne, pa právi — znao bi!

Te pa vkradnite i je prineszte sze k-meni. Drúgo mo pa zse vidli . . .

Za tri dni me znouva polscse i mi na sztol doli dene 10 lejde nove jezero dinárszke banke.

Dobro je — nyemi právim — Vi máte bodocsnoszt, z Vász escse bode nikaj. Zdaj pa ite lejpo domou i vütro nazáj k-meni pridte.

Peneze szem szí v zsepko djao i iden bancsnomi direktori, steroga szem oszebno poznao. Právim nyemi szledécse:

Goszpon direktor! Vas mlá-di peneznik N. N. goszpod je z-Vase banke 20 jezero dinarov zapravo. To sze drúgi tjeden pri reviziji vö zvej. Vi ga te naznajte i zaprejti dáte, bank pa bo 20 jezero dinárov kvären. Toga

mládoga csloveka rodbina je szirmaska. Ali, da bi ga rejsiti mogla szo vsze szvoje vrednoszt odali i komaj szo 10 jezero dinárov vküper prineszli, tou je polovica zaprávlenoga zneszka. Vecs je ne mococse bilou. Té zneszek jaz eti v zsepki mam, jaz kak familije zavüpnik Vam to ponüdbo dam, primlite té znesek kak polovico vkradnyenoga i toga zablodjenoga mládoga csloveka pa püsztite bezsati. Csi bank to primle, tak szamo polojno skode má, csi pa ne primle mojo ponüdbo, tak jaz té peneze nazáj dam familiji i bank je kvären vsze, ár nedobij nikaj.

Direktor je z nájevksov radosztjov prijao mojo ponüdbo, sze zná — csi je glédao za bancsni interesz — je tüdi drúgo ne mogo napraviti. Pejneze je prevzeo, na stero je dao piszmeno, — da proti mládomi csloveki, kak szvojemi urádniki bank nema nikakse zahtevanye i ga püsztio bezsati.

Tira sze vrêmen . . .

Tira sze vrêmen, nigdár ne pocsiva,
Niti za szekundo, nigdár ne hejnya.
Kak povouden, na njem vsze plavajocse,
Od neszé i za sterim sze vsze jocse.

Vuj slo je, niscse nemre zadrzsati,
Hej naprej! Niscse nemre z-nyim ravnati.
Nega tiszto, za koj bi sze zgrabilo,
Ka bi sze za eno szekundo sztavilo.

Dokecs bezsajocsi szvejt naprej letij,
Vszáko zsvocse zsvilejnye z-nyim drzsij.
Záto pa tüdi nase náglo tecsé,
I vszáko zsvilenye hitro preminé!

Zaka skodi vino lüden?

Kak je cslovik prvi trszt poszádo, tou vidi vrág i szí premislávo v kakso formo bi on túdi lejko sz-toga haszek meo?

Po dúgom premislávanyi sze zaszmje i právi, tak de dobro!

Ne dalecs od nyega bizsij edna mála birka i z-blejanyem iscse szvojo mater.

Vrág jo primle i buje, pa z-nyénov krvjov polijé korenyé trszta.

Na to zaglédne edno opico, stera z dreva opazúje nyegovo delo. Vrág jo zgrábi i nyoj zaszkúno sinyek, pa sztov krvjov túdi polijé trszta korenyé.

Kak sze okolik poglédne, vidi proti szebi bizsécsega oroslána, steri bi rad krv prílevao, med szvojemi naszprotniki. Vrág ga primle i té zverine krvjov túdi z polijé mládoga trszta korenyé.

Na szlednye opázi edno szvinyo, stera sze kalise v blati. To túdi buje i z-nyénov krvjov rávno tak, kak z ovimi, polijé mládoga trszta korenyé.

Zdaj z nájkésov zadovolnosztjov i veszéljem, — da sze nyemi je poszrecsilo v trszt pü-

sztiti vsze ono naturo od té zsvine, — odide dale.

Trszt raszté i rodij, cslovik poberé zs-nyega grozje, vküper szklácsi i vö szprejša, steroga posztáne nájbouksa kaplica za potisanye zséje. Kak sze prva kupica vina szpijé, sztov dobij cslovik lasztnosztí mále birke, je pokoren kak mláda birka.

Po drúgoj kupici cslovik posztáne zsviv, veszéli obima drúge i rad kistúje zsenzške, z radosztjov szkácse i sze rad prestímáva, po sterom sze nyemi raszpisztij jezik i po tom zapletáva — sztém v nyem dela opice krv.

Po trétji kupici sze cslovik za mocsnoga drzsij, rad sze szvajúje i ne trpij, da bi nyemi stoj proti gucso, nego scsé, da bi sze nyemi vszaksi ponizo — to dela oroslánova krv.

Pri strtoj kupici cslovik zgübij pamet, pijem gráta i sze vecs nemre drzsati tak, kak sze csövöki sika cslovik biti, nego szemtá ide, szpádne i blaten posztáne, szkalisa sze kak szvinya i to záto, ár v-nyem dela i ga v oblászt dobila — szvinyška krv.

Hej, haj — nevola.

Vöter szem pa tá zible vu mlaki sztojécso vodou. I okolik mlake rasztécsi sás prebiválsztvo szí na tihoma zgucsáva, ka v krátkom vremeni sze morejó rásziriti globse v mlako, z szvojím doszegamao prebiválszcsem,

ár tú krekrája mlake zsé vecs nemajo meszta. Polek mlake sztojécsem grmej szlavicsek zacsnepopejvatí szvojo veszélo peszem. Lejpa, tiha vecsér je. Steromi sze radúje tak cslovik, kak sztívar.

Dalecs za vizikimi bregámi sze na pocsivanye pücsáva szunce i té velki mester na redécse pofárba zrák. Na nébi proti záhodi sze zdigáva meszec okolik nyega z-blizskajocsimi zvezdami.

Po sási lejpo zrédoma, v-száki na szvojem meszti szedijo szumicske, te edni pa obri mlake szem pa tá lejceje i sze vesze-lijó zsvlvenji.

Mogocse, ka po sási szedécsi szo sztarejsi, mladina pa z menyajocsov veszeljem szem pa tá lejce. — Tak miszlim ka sztárim szumicsam tüdi zsmetno sztáne ne potrebno gibanye, kak lüdem.

Zdaj edna sekaszta krava ide v mlako pit.

Na to zse tej sztári na sási szedécsi szumicske tüdi szvoje sztáre glavé gor zdignejo i pazlivo glédajo na pri blizsajocso gosztüvanye!

Mladina pa, kak je kravo zaglédnola, vcsaszi proti nyej letij, med tems eden mládi od velkoga veszeljá zacsne kricsati, kak sze szvojim ténkim glászom lejko kricsij.

Hó, hopp, vcseknimo jo!

Vecs sztotino szumicsov sze na kravo széde i veszélo cécajo szlatko krávjo krv.

Krava z répon szem pa tá scsuka i je doli nagánya. Z velkov zséjov pije vodou z mlake, kak sze napije szo sze szumicske tüdi nacécali i z velkov zadovolnosztjov nazáj domo letijo.

Za malo csasza edna koza prebizsij k-mlaki.

Hó, hopp — kricsij té, kak je prvlé kricsó.

Na kozo sze je tüdi vnogo, vnogo szipalo, tá od csemerjov szí keco grizé, ali záto sze je z vodé li dobro napijla.

Na vizikoj szivoj nébi kmica gracsije i szamo meszec z szvojim milim blejdim obrázom sze gléda vu mlaki i zvezde sze blizskeceje, tak da bi doszta, doszta szvecs gorelo.

Zdaj pa edna leszica gizardvo sztopa proti mlaki. Ali szumicske sze neprisztrásijo od té jálne lizice, csi gli nyé szvojim sürkim répom nagánya.

Hej, haj, — juvcse té veszéli szumics — vsze je vrédi!

I sze szmeje na lizici. Lyszica je tüdi dobro pijla szté prijétne mrzle vretinszke vodé i proti sumi bizsij.

Té veszéli kricsij:

Dobro szem jo vcsekno! koga escse náj vcsekne?

Eden sztári szumics právi:

Zadoszta je bilou za dnesz, sziti szmo.

Veszéli kricsij:

Vcsekne jaz koga kolik!

No, no — právi te sztári.

Na to je zsé eden korát zmesz pravo:

Mené vcsekni ti hérasnyi!

Szumicske szo tiho grátali.

Szamo te veszéli kricsij:

Zaka pa ne, csi szem kravo, kozo i lizico vcsekno, stéri szo od tébe doszta mocsnejsi, zaka bi pa tebé nebi?

Záto ne — právi eden sztári — ár je té korát nas nájvéksi neprijáteo.

Ha, haha, to je szamo lejko võrnoszt. Od koráta sze bojati.

Na, csi más korázsi — ercsé korát.

Szumics proti koráti letij.

Ali korát ne csáka, ka bi ga vcsekno, nego proti nyemi szkocsi:

Ham! . . . szumics je bio i ga nega vecs . . . korát szlatko pozsré . . .

Zapomnite szí, ne je vszigdár te nájvéksi najbole nevaren.

Litera.

V szibérszki beli bregáj
 Velki sznejzsní vihéraj,
 Med kozákov kancsuki!
 Vu nesztální neméraj
 Globoko pod peccinov,
 V zselodci mrzle zemlé,
 Med velkov nevarnosztjov,
 Tam gde niscse ne zsvé,
 Bledoga lica lüdjé!
 Szkrcevkov széka, dubé,
 I na szvetlo prineszé
 Potom fabriko pride
 Gdé sze v formo razlijé
 Steroga szo litere!
 Szvetle, mile, bojécse
 Stere norosztí meglo
 Raz szvejtí i raz zsené,
 Litera, stera kole,
 Litera, stera zsvé.
 Stera je prekunyena
 Pa tuj blagoszlovlena.
 Litera, stera zida,

Z cslovöcskoga idea,
 En novi szloboden szvejtí!
 Litera, stera rüsi
 Té sztári krivicsen szvejt.
 Litera, stera szeja,
 Szloboscscine szeménye
 Od steroga de zrászla
 Rasztlina szloboscscine.

Z olouva i z robsztva
 Je zrászla szloboscscina,
 Kak sztároga zseleza
 Je szábla napravlena,
 Sterivi obinyeno
 Szta napravile novo
 Z robsztva gori sztányeno
 Ideálno veliko
 Ruszoszko szloboscscino!
 Pa tüdi napravita
 Szvetovno szloboscscino
 Po sterom sze vszi lüdje
 Szloboscscini zdrúzsijo!

Talányi Franc.

Zakaj goszpoda májo lejko i dobro zsvlénje, pávri pa jokanye i sztaranje?

Ednok je Ocsa Boug razglászo po celom sürkom belom szvejtí, da scsé lüdem tiszto dati, ka do ga proszili.

Prvi pride goszpod. Boug ga pita: — kakse zselejnye más? — Goszpod právi: — — Bozse! Daj mi dobro, lejko i lepoto. Boug odgovorij: naj bode tvoje dobro, lejko i lepoto.

Od tisztoaga casza májo szamo goszpodje vsze dobroto, lejko i lepoto.

Drügi pride delavec. Boug ga pita: kakse zselejnye más? — On ercsé: — Bozse daj mi dobro, lejko i lepoto. Boug odgovorij. Toga nemam vecs, ár to sze je vzeo goszpod. Zsmetno „trbej potrpeti“ — szí zgucsij delavec! — Boug odgovorij: naj, bode tvoje trplenje i zsmécsa.

Od tisztoaga casza májo delavci trplejnye i zsmécsa.

Trétji pride páver. Boug ga pita: no prijáteo, celoga szvetá

lúden zšivis pripravljajocsi, ka bi pa tij rad! Tè právi: — Bozse proszim te, vidis kak sze mantram, keliko morem delati, pa ne szamo za szébe, nego za celi národ, pogledni moje roké kak szo zšúlatne, pogledni mojo teló, stero szkorom v dvej gibej vkúper szpádne od doszta dela i velkoga mantránya, stero morem zvršavati záto, da náj vszi ovi crúgi brez dela zšivécshi lúdjé nedo lacsni, nego szí náj zboukšim szvoj zšalodec napunijo. Tak mižlim, ka za vsze to zsmetno delo, szem vreden, da dobim

od tébe té máli dár, steroga te proszim, daj mi: — dobro, lejko i lepoto.

Boug odgovorij: Toga nemam vecs, ár to sze je vzeo goszpod. Zsmetno trplejnye, toga túdi zše vecs nemam, ár tou je pa dobo delavec. Oh jaj! sze zasztara páver.

Boug odgovorij: náj bode tvoje sztaranye.

I od toga casza mao má goszpod dobroto, lejko i lepoto. Delavec pa trplenyé i zšmécso. Páver pa jokanye i sztaranye.

Majcsi.

Mati ga je k szoszidi poszlála vszako jütro, prvlé kak je v delo odísla. Od szoszidov je máli Majcsi sou v solo té gda szo ova drúga déca túdi sli. Drovno, blejdo dejte je, vó gléda tak, kak da bi edne kaplice krvij nebi meo v zsilaj. Skolnikojca ga je prvi cajt rada mejla, ali kak sze je nikak ne mogo abcja navcsiti, ga je skolnikojca zacsnola za Majcsija zvati. — V tisztom kráji, gde sze je tou zgoudilo, je bio eden norcsaszti cslovik, steromi je imé bilou Majcsi i tak po tom je dobo to novo imé, nyegovo právo imé je pa bilou Sándor. — Za pár dni ga je zse cejla sola za Majcsija mejla, nyegovo posteno imé szo szploj pozábili.

— Odi eszi Majcsi . . . szedi sze doli Majcsi . . . idi tij túdi sze zmenyat Majcsi . . . itd.

Domá szo ga dományi zše túdi szamo za Majcsija nieli.

Nyegova mati je bila jáko

szkrbna zsenszka, bár ocsa je túdi ne bio lagoji, nego edno szlaboszt je meo, ka sze je rad kártao i tak, ka je celi tjedén zaszlúzszo, tiszto je v nedelo vsze za kártao i tak sze je nikaj ne brigo za szvojo familijo.

Majcsi sze je v szédmom leti návcsio csteti i kak je znao csteti, tak je celi szvet nacsí vido, kak prvlé. Od zdaj naprej sze je rad vcsio. Zvúnejsnyem szvejtom sze je ne brigao nika, komaj je kaj gucsio, ne je szpítávaó edno ali drúgo nigdár nika, navádno nyemi je biloo vsze, brez vszákoga zanimanya.

Szmilení Bougl! — sze sztarati mati, — ka bo sztoga pojba? Za niksi nüc je ne, kak de zšivo?

Ali záto ga je rada mejla. Ne csúda, vej je nyéno dejte.

Edno gojldno ga je v bauto poszlála, pojeb bizsij i na szrejdi ceszte vkúper szpádne. Lúdjé vkúper bizsijo. Majcsija gor zdig-nejo i ga domou odneszéjo,

szirmák je bledi kak sztena. Za malo pride zdravnik, té ga scsé v spítáo poszlati.

Mati jocse i právi; rájsi bi ga domá vrácsili, ka mo zmérom lejko okolik nyega.

Ocsá sze odpovej kárt spilanya i vecs ne kárta, vsze szvojem szlobodnem vremeni pri betézsnom deteti je. Zdravnik vszáki dén pride i betezsnika poglédne, edno i drúgo vrásztvo nyemi dá, ali vsze zopszton, vszáksi dén je szlabejsi. Edno jütro ga itak morejo v spítáo odpelati. Dugi, nevolni tjedni tecséjo. Majcsija dén za dnévom sz-tém potroustajo; ka vütro, vütro de zse zdrav i domou k materi de sou. Majcsi z velkov radosztjov csáka vszáko gojndno miszlécsi; da dnesz je prisla ona jütra, gda de lejko domou sou k szvojim sztarisam.

Po dugom vrejmeni je pri-seo tiszti dén, gda szo Majcsija domou odpelali. Szirmák je od radoszti veszéli bio. Ne bolij ga vecs nika, szamo da vszáki dén je szlabejsi i dén za dnévom sze bole i bole vküpszisij.

Gor bi rad sztano . . . zse me vecs nikaj ne bolij! — právi

vszáki dén szvojoj máteri. Eden lejpi topel dén z-posztelé vö odplejzi na szrteo. Zdravnik sze v csobo vgrizne, mati joucse od toga videjnya. Szirmák Majcsi, kak je z posztele doli sztopo, tak pri materni nogáj vdvej gi-bej szidij, nemre gor sztanoti.

— Mama, mama, ka mi je?.. Zakoj nemrem hoditi?

Mati na glász joucse.

Zdravnik natihoma právi, tak da bi szam zebe gucsó: — Proletárszki beteg, tuberkulozis i na konci je.

Majcsija denejo nazáj v posztelo, potom zse noncs nes-cse gorsztánöri, kak stécs britko vrásztvo brez rejcsi szpijé. Vidi ka on vecs nede zdrav. Eden vecsér zacsne vkrizs gucsafi . . . Lezsj kak mrtvec, ne gene sze vecs, gucsi tezske . . . Ocsa bizsj po zdravnika . . . Mati sze joucse.

— Majcsi: Moj máli Majcsi, susnyá mati. Betezsnik na eden moment zaprejé ocsij odpré i na tihoma právi:

— Mama, mama moja drága, ne pravi meni vecs Majcsi, mo-je imé je Sándor i je na vöke zászpaó.

Moj rojsztni kráj!

Oh ti drági prekmurszki kráj
Szém te mogo odsztaviti,
I od tébe vu drúgi kráj,
Med tühinszki szvet oditi.

Tü v tühinszkom zdaj zsvém jaz
Zmiszeljámi oklajeni,
I z-bolecsinov v szrcej, jaz
Szem zsalosztjov obtézseni.

Szrcé mi jocse za nase
Lejpe goricske doline.
I za domá osztávlene,
Lejpe ravenszke ravnine.

Gda mo hodo v tisztom kráji?
Oh ti drági prekmurszki kráj,
Tam gde szo mené zibali,
Moj drági milli rojsztni kráj!

MIKOLA FRANC,
Montevideo (Juzsna Amerika)

Zakaj je morszka voda oszolena.

Máli Francek je stiri leta sztar bio, gda szo nyemi sztariske vmrli. Nema nikoga. Tá vész, gdé szo bilij, ga je odposzlála v edno drúgo vész, tá gde je nyegov ocsa bio prisztójen. Tú ga je edna sztára, sztou let sztara zszenszka k szebi vzéla i do stirnászet let je pri toj sztároj bio potom je odiso za kovacszoga inasa, kak szeje to mestrijo posteno vónávcso, pride domou ovoj sztároj zszenszki i sze nyej tozsi, ka doszta more delati i szkorom nikaj ne zaszlúzi. Toj sztároj zszenszki sze oszmili i nyemi dá edno skatúlo. Gléj Francek — právi nyemi — to je edna táksa skatúla, gda koli bos kaj núco, vzemi jo naprej i jo pogládi, pa nyej povej:

„Skatúla moja odpri sze,
Ka te proszim daj mi vsze“.

Tak z-nyé vsze dobis, ka kolik zseles. Da bodes zse meo zadoszta, pá povej:

„Skatúla moja zapri sze,
Mam jaz zsé zadoszta vsze“.

Potem sze ona száma zapré. Pazi na nyou i od nyé nikomi nikaj ne pravi.

Francek sztároj sztoukrát lepo zahváli, vzeme skatúlo i ide po szvejti. Godij sze nyemi dobro ár má vsze ka nyemi trbej.

Pride do morja. Kúpi szí eden hajov, sterim sze miszli okolik szvejta pelati, kak sze pela zsé vecs tjednov, na enkrát ga morszki roparje napádnejo i njegov hajov nyemi vzemejo, nyega pa vózo vrzsejo. Skatúlo szí szebov vzeme vu vózo, tam má vsze zadoszta, ár skatúla nyemi dá vsze, ka núca.

Roparje nyemi ne dájo nikaj za jeszti pa itak je mocsen i nigdár ne lacsen. Enkrát plegedáva roparszki kapiján i vtom szlúcsájno opázi, kak szkoz lüknye v tiszti kabinet poglédne, gde je Francek zaprejti bio, ka té decsko má edno skatúlo z stere nyemi vszeféle razlicsno blágo vó szkácse, na nyegovo zselenye, Franceka dá pred zsebé zapovedati i ga szpitávle od szkrivne skatúle, ali csi bár sze je Francek presztraso, záto itak vsze tajij. Roparszki kapitan vzeme edno sibo i pár krát vdári po decski, dokecs nyemi nepovej i rasztolmácsi od té zacuprane skatúle mocs.

Kapitan poszlúsa decskovo pripovedávanye, potom nyemi zapovej, ka náj prineszé skatúlo, i nyemi pokázse, csi isztino gucsij, pa csi zaisztino tá skatúla má to mocs. Francek prineszé skatúlo. Na tou pita kapitána kakse zselenye má, ka bi ga vüobszlúzso? Kapitán malo premisláva, potom právi. Znáš ka, szpravi mi szvinyszko pecsenko! — Francek vzeme skatúlo i nyej právi:

Skatúla moja odpri sze,
Szvinyzsko pecsenko
proszim te!

Skatúla sze odpré i zs-nyé sze szipávle lepa, redécso szpecsena szvinyzszka pecsenka. Kak kapitan právi, gda zsé má zadoszta, Francek právi po tihoma tak, ka ga je drúgi niscse nej csüo:

Skatúla moja zapri sze,
Mam zsé jaz zadoszta vsze!

Na to sze zapré skatúla.

Kapitán gléda tou csüdno skatülo, po tom právi :

Prijáteo, skatüla je moja — znás sto szem jaz? Krao celoga morja — roparszki krao ! Potem primle nasega decska i ga vrzse v morje.

Kapitán je veszéli i v szvoj kabinet ide, da pojej pecsenko, pecsenka sze nyemi malo neszlána vidí, záto pa naprej vzeme skatülo i nyej právi :

Skatüla moja odpri sze,
Malo szoli proszim te!

V tom megnyeni, sze skatüla odpré i vö zsnýe sze szípávle szol. — Doszta je — právi kapitan. Skatüla ga neposzlähsa, szol sze li szípávle, tak ka je zse kapitánova szoba puna.

Nepotrebüjem vecs ! Neháj! kricsij kapitán, — ali skatüla ga ne poszlähsa, nego szol sze li szípávle zs-nyá. Kapitán csemeren gráta i z ednim amricsom vdári po skatüli, tak da na vecs sztotino falátov razletij. Csüda, vszi falájcski nove skatüle posztánejo i z vszej skatül sze szípávle szól. Za malo je hajöv pun szoli i sze zacsne pogrízávati vsze z sztisztim ka je bilo na hajovi. Tüdi skatüle z hajovom vréd szo sze pogrozile na dno morja.

Tam szpodi escse dnesz dén szípávlejo szébe szol, ár nyim je niscse ne povedo, da náj hejnyajo.

Deca moja, jelibár zdaj zse znáte — ár vam je Dober Pajdás kalendára rediteo povedo — zakaj je morszka voda oszolena.

Zakaj - Záto.

Kak je kmet vragá znoro.

Kmet blüzik logá orjé na nyivi.

Tamtá ide eden vrag i kmeta pita :

Ka delas ?

Szejao bodem !

Skoda za szetvo, ár ti jo divje sztvári pojejo.

Isztrna, isztina tou je mogocse.

Znás ka, jaz mo ti nanyou szkrb meo, csi mi dás szpodjen tao od pouva.

Dobro, právi kmet — pogodba valá.

Kmet poszeja psenico, vrag na nyo pázi. — Kak pride zset-

va, kmet psenico pozsenya i domo odpela, vragi pásztij sztrniscse. — Vrag muvi, kmet ga szpomina na pogedbo, po steroj má szpodjen tao od pripovanya dobiti.

Kak vrag vidí, da je znorjeni, szram ga grátaí dale odide.

Drügo leto pá nájde kmeta na nyivi.

Ka delas ?

Szejao bodem !

Skoda za szetvo, ár ti jo divje sztvári pojejo.

Isztina, isztina, tou je mogocse

Znás ka, jaz mo ti nanyou

szkrb meo, csi mi dás zgoren tao od pouva.

Dobro, právi kmet — pogodba valá.

Kmet poszadij krumpise, — Vrág pa na to pázi. — Kak pride jeszen krumpisje sze vöszkopajo, krumpise dobij kmet, zgornyi tao, nát pa vrág. Vragá szram, ka je pá znorjeni i brezi rejcsi odide dale.

Tretje leto pá pride vrág i kmeta nájde na nyivi — pa ga pita :

Ka delas ?

Szejao bodem !

Skoda za szetvo, ár ti jo divje sztvári pojéjo !

Isztina, isztina, tou je mocgocse.

Znás ka, jaz mo ti nanyou pazko meo, csi mi dás od letosnyega pouva, od zgornyega i szpoudnyega pripouvanya.

Dobro, právi kmet — pogodba valá.

Kmet poszeja kukorco. Vrág na nyo pázi — kak pride jeszen, kmet kukorco z szredine sztrga doli, kukurscse pa pisztij.

Csemerno právi vrág: Vidim, da z cslovökom nemrem ravnati z dobrim na zemli. Od dnésnyega dnéva naprej mo zsivo znyim v neprijátelsztvi.

I od toga mao vrág z gresnim lüdsztvom v pékli ravna.

Szlovenszka Kmecka Sztranka.

Szlovenija lezsi na szevernozapádnem deli králevszta SHS, stera je pripádlá pred szvetovnov bojnov k Ausztriji. Pokrajina jüzsno öd stajerszkkga Grádca pa do Adrijanszkega morja, tüdi öd Julijszki alp pa do Sotle i Kolpe zsviéjo Szlovenci po racsuní 1,500.000. Szenzsarmenszka mirovna pogodba je odtrgala szlovenszkomí národi precí velki deo nyegove grüde tak, da je priklopleni nad 400.000 Szlovincov k Italiji i 80.000 k Nemskoj Ausztriji, a po Trianonszkoj mirovnoj pogodbi nad 20.000 ka Madzsarszki. Naziv drzsáve SHS szamo je zsé dokáz, da tvorijo drzsávo trijé jüzsnozlovenszki národi Szrbi, Hrváti i Szlovenci, vszáki z szvojov kulturov, szvojimi tradícijami i szvojimi poszebnosztmi, ár szo do leta 1918 zsvíveli Szlovinci deloma v Ausztriji i deloma v Madzsarszki, Hrvátje szo bilij prav za prav szamosztojna uprávna edinica vendar pod madzsarszko koronov i Szrbi v szvojoi szlobodnoj krájevini. Zató szo tüdi v Jugoszláviji tri kmecke sztranke, vszáka z popunov autonomíjov; szlovenszka, hrvatszka i szrbszka, stera dela vsze z ednim cilom, kak kak priboriti kmeckemi lüdsztvi, ki je okoli 80% vszega prebiválsztva odlöcsilni vpliv pri dányi zákona, uprávi i vládi na temeli szvojoi kméckí programov.

Poszamezni poizküszi organizérati szlovenszko kméckö lüdsztvo v kméckö-politicsno organizácíjo szo sze pojávilí zse pred szvetovnov bojnov v bivsoj Ausztriji. Inícijativa zató je vedno izsla z priprouszte kmecke hizse, ali sze nyim szlovenszka inteligencíja néj priklücsila. Osztalo je szamo pri poszámezni kmeckí kandidaturaj, z organizácíjov pa sze nej zacsnolo.

Usztanovitev Szamosztrojne Kmécske Sztranke.

Po szvetovnoj bojni szó sze szlovenszke kmécske mnozsine zavdle szvoje moucsi. Miszeo politicsne szamo oszvojitve je pálik sla z kmecske hizse. Bilij szo pálik kmetje prvics zbráli v Ljubljani i szklenili, da osznujejo szamosztrojno, popolnoma neodviszno kmecske sztranko. Dnéva 1. junija 1919 je bio usztanovni obcsni zbor Szamosztrojne Kmécske Sztranke (SKS) v Ljubljani. Na tom obcsnem zbori je bio szprejét program sztranke i izvoleno prvo nacselsztvo. Tú je zacskéet organizéranoga nasztopa kmecskega lúdsztva Szlovenije. Program SKS je vszebúvao ete temelne miszli: Vsze drzsávno goszpodársztvo náj bo organicnsno zvézано z temelnim kmécskim goszpodársztvom. Drzsávna zákonodája, dávcsna carinszka i prometna politika kak mednárodne pogodbe naj varújejo i poszpesújejo kmécske produkcijo, kajti v králjevini SHS je kmécska produkcija zdrav, zavdolen i dobro szituiran kmécski sztán pogoj za obsztánek túdi vszem drúgim sztánovam i celomi národi. Poszredoványe med produkcentom i konzumentom naj sze vrsi potom zadruzsni organizácij. SKS sztoji na principí privatne lásztvine, vendar sze more zemla veleposzesztov raztálati med tiszte, steri zemlo számi obdelávlejo. Politicsno zahteva priznánye szamouprave v obcsini i oblászti. V proszveti sze more poszvecsati vsze pázsnyo kulturnemi dvigi vészí, zahteva sze oszobito kmecske sztrokovna naobrazba. V szocijálnem ozéri sze zahteva varejnye túdi za máloga kmeta i kmécskega delavca. V verszkem poglédi sze szmatra cérkev za vázsno szocijálno usztanovo, záto vadlúványe SKS varúje i podpéra, a zahteva depolitizácijo cérkvi. Mednárodno bo pa podpirala szamo brezpogojno mirovno politiko.

Organizácijszki réd SKS je dolocsio, da tej bode csian sztranke vszáki, sto izpuni szvojo duzsnoszt do sztanke i nyénoga programa a vodna meszta v sztránki szo pridrsána szamo kmetom i kmécskim sztrokovnyákóm. Osznovna edinica szo krájevne organizácije po obcsinaj, dalsne okrajne organizácije, okrozsna odbora (dvá), nacselsztvo, izvrsevální odbor i obcsni zbor (kongresz). Kak sztrankino glaszilo je prcseo izhájati dnéva 17. julija 1919 „Kmetijszki list“. Organizácijo sztranke szo izvedli z málimi izjemami kmetje számi. Mocs SKS le náglo rászla. Sztranka je iszkala zvéze túdi z hrvatszkov i szrbszkov sztrankov. Delegáte, ki szo bilij leta 1920 v té namen poszláni v Zágreb, da razgovárjajo z predszednikom HSS St. Radióom je policija pregányala med tem gda je bilou pregovárjanye z szrbszkov sztrankov nemoteno.

Prvi nasztoup SKS.

Za 28. november 1920 szo bilé razpiszane volitve v konstituantó. Volilni réd je temeljil na szplosni, ednáki, tájni i volilni pravici z proporboom i kvalificiranimi kandidáti s fakultetno izobrazbo. Pri tej volitvaj je dobila SKS 33.577 glászov i izmed 36 podezselszki mandátov 8, med sterimi je bio túdi g. Ivan Pucelj zvoljeni.

V konsztituanti szo vsztoupili v zemljoradnicski klub, steri je steo 38 poszlancov i to 14 z Szrbije, 12 z Boszne, 8 z Slovenije, 3 z Dalmacije i 1 z Vojvodine. Hrvatszka szeljacska sztranka je dobijla 49 mandatov, a neje prisla v konsztituanto. V zemloradnicskom klubu naszkoro prislo do diferenc med SKS i szrbszkimi zemloradniki. Szrbszki tao zemloradnicskoga kluba je sztao na principijelnom sztaliscsi, da sze vu vládi z mescsanszkimi nemre szodelovati pod nobenim pogojom, medtem kda je szlovenszki tao zahtevao szodelovanye vu vládi, ar szamo vu vládi je mogoucse zacseti z izvajanyom prográma. Zavolo tej diferenc szo sze poszlanci SKS loucsili od zemloradnicskoga kluba i osznovali szvoj SKS klub. Po pregouvorih z vládnimi sztránkami szo vsztoupili vu vládo pod szledecsimi pogoji:

1. Dovoli sze szvobodni izvoz zsvine i polodelszkih produktov ter znizsajo izvozne carine za nye.
2. Dovoli sze proszt izvoz konyov.
3. Odprávi sze dácsa na zsvinszke küpcsije.
4. Odprávi sze trosarina na vijno vinográdnikov za lászten konzum.
5. Dovoli sze dácsse proszta szgányeküha z lásztnih szirovin.
6. Znizsajo sze uvozne carine za indusztrijszke izdelke.
7. Kmetje i kmecski obrtniki sze oprosztijo prometno poszlovne dácsse.
8. Usztanovi sze nouva Kmetijszka soula na Gorenyszkom.
9. Szinouvi edinci sze oprosztijo vojaske szlüzsbe.

Doszégnoła sze je tüdi uzakonitev zselezniske zvéze Szlovenije z morjom.

Vu vládo je vsztoupo poszlanc Ivan Pucelj i prevzeo kmetijszki reszor, steroga je oprávlao do decembra 1922.

SKS kak mláda neizkusana v politicsnom boji je razpolágala szamo z enim sztrankinim glaszilom „Kmetijszki list“, steri je izhájao vszaki tjeden szamo enkrát. Szamo te je bráno kmecsko idejo, proti nyoj pá szo nasztoupile vsze mescsanszke i delavszke sztránke sz szvojim dobrovpelanim dnévnimi i drügimi novinami i probale v káli zadüisti kmecski pokret. Neszo napádali izvrsüvanye kmecskoga prográma, liki z oszebnimi szumnicsenyi i obduzsitvami te z demagogijo szo vzbüjali dvom vu potrebo kmecske sztránke. Vu toj gonyi sze je najbole odliküvala klerikálna Szlovenszka ljudszka sztranka, izrabljajocs predvszem glaszüvanye SKS za usztávo. Taksemi naváli SKS neje bijla kosz i pri volitvaj 18. marciusá 1923 je dobilla szamo 11.005 glászov i zmed 25 poszlancov szamo enoga: Ivan Pucelj. Po volitvaj je SKS vsztopila zavolo toga v parlamenti v ozadje. Tüdi szrbszki Szavez Zemljoradnika je pri tej volitvaj vtrpo poráz; povrnolo sze je v parlament szamo 5 poslancov, Hrvatje pa szo napredüvali, a tüdi te neszo prisli vu zbornico. Zacselo sze je podvojeno delati na organizácii. SKS i szrbszki zemloradniki szo bili palik v szküpnom klubi vü szküpscini, sztránkine organizacije pa szo osztále szamosztojne.

Zdrüzsevanye kmecskih sztrank.

Leta 1925 je nasztao vu drzsávi popunoma novi politicsni polozsaj. Hrvatszka kmecska sztranka je prisla vu parlament i sz tem dejsztvom je kmecska politika zadobijla mocsen povdárek. To je po-

kázalo szvoj vpliv túdi vu Szloveniji. Hrvatszka szeljacska sztranka je zse leta 1923 poszebno vu obmejnom tali raztégnola szvoj delokroug túdi na Szlovenijo i mela v szvoji rokaj 2 szlovenszka mandata. Rávno pred volitvami leta 1925 pa je publiciszt Albin Prepeluh, steri je izdávalo Avtonomiszta, združso szlovenszke volilce hrvaške szeljacske sztranke v Slovenszko republikanszko sztranko (SRS). SKS i SST szo sle vu volitve leta 1925 kak naszprotnice. Izid volitev je bio te, da je dobila SKS 14.325 glászov i szamo eden mandat, HSS i SRS pa 20.438 glászov i 3 mandate. Vcsaszi po volitvaj 1925 szo pricseli razgovori med SKS i Hrvatszko szeljacsko sztranko (HSS) v Zagrebi za skúpni nasztop vu parlamenti na eni sztráni, na drúgi sztráni za szkúpno szodelovanye vu Szloveniji sz SRS, stera je bijla szamo szlovenszki tao HSS. Do popune fuzije med SRS i SKS je prislo na obcsnem zbori dne 2. majusa 1926. Sztranka sze je nazvála: *Slovenszka Kmeckska Sztranka (SKS)* Szprejela je nikelko predelani organizacijszki red Samosztojne Kmeckske Sztranke i rászirila sztrankie program, poszebno politicsni tao, v sterom sze zahteva popuno enakopravnoszt Slovencom vu Szloveniji. Poszledica toga je bila, da je poszlánc Ivan Pucelj vsztoupo vu Národno szeljacski klub, ka szo pozdrávili túdi szrbszki zemloradniki videcs v tom združsevani kmeckih szil po cejli drzsávi i okrepitev kmeckoga pokreta. Pri rekunsztrukciji Kvalicijszke vláde med Národno kmeckim klubom (HSS i SKS) i Národno radikalno sztranko 1. majusa 1926 je poszlánc Ivan Pucelj v drugics dobit kmetijszki reszor. SKS je zacsela sz podvojeno szilo delati na sztrankini organizaciji tak politicsno kak goszpodarszko, poszebno pozornoszt pa je obrnila na kmecksco omladinszko gibanye.

Mladinszka organizácija.

Kmeckska mladina je organizérana v Drústvi kmecksi fantov i dekle. V tej drústvi sze vzgája kmecksco mladino, ki je odraszla soll z kmeckimi poucsnimi predávanyi, z priprejanyem poucsni tecsájov i goszpodinyszki sol priredújejo sze diletenszke predstáve, vcsi sze glászba, usztanávlajo knyizsnice itd. Poszebno vázsnoszt sze polága na politicsno izobrazbo kmeckske mladine. Szkrbi sze v szplosnem za kulturo i napredek vézsi i vszposzabja za dobre i szposzobne kmeckske goszpodáre i goszpodinye. Zvéza tej drústev je vcslanyena potom Száveza jugoszlov. zemlorádnicske mladine túdi v Zvézi szlovenszke agrárne mladine, stera je bila usztanovljena leta 1924 ráncs v szrdini Szlovenije v Ljubljani. Obcsni zbor Zvéze v l. 1928 je szkleno, da sze vcslani direktno v Szávez agrárne omladine v Prági. Zveza drústev kmecksi fantov i dekle vódváve od leta 1924 meszecsno revújo „Grudo“.

Ekonomszka organizácija.

Vodsztvo sztranke je v szkládu z szvojim programon prisztopilo taki túdi k ekonomszki organizácii. Prva usztanova je bila leta 1919 Ekonom d. d., ki náj priszkrbúje cslane sztranke z vszemi nyihovimi potrebscsinami, na drúgi sztráni szkúpno razpecsáva kmeckske pro-

dukte. Ekonom d. d. sze je prav rano likvidirao nakoј sze je usztanovila Oszrednya goszpodárszka zadruga Ekonom v Ljubliani, ki escse dnesz uszpesno dela. Leta 1921 je SKS dobila vecsino v Kmetijszki drúzski za Szlovenijo. Tá drúzsbá je sztrokovná kmécska organizácia sztara 161 let, ki siri z predavanyi i prakticsnim vcsenyom szplosni napredek kmetijszvti. Preszkrbtuje cslansztvo z kmécskimi masinami, szeményom, umetnimi gnojili itd.

Oszobito pazsnyo má SKS zadruszsnistvo. Zvéza szlovenszki zadrug v Ljubliani je matica kmécskega zadruszsnistva. V tej Zvézi je bilou vcslanenyi koncem leta 1927

kreditni zadrug	53
nabávni prodajni zadrug	14
mlekar. i szirarni zadrug	18
zsvinorejni i pasznsi. zadrug	9
sztroj. i elektricsni zadrug	13
obrti zadrug	7
sztávbeni zadrug	9
tiszkárszki i zalozsni zadrug	5
rázni drúgi zadrug	11
oszrednye kmécske zadrug	2
vküper	141

Promet vszej tej zadrug je zneszlo koncem leta 1926 Din 1,037.473.299

Kmécska tiszkovná zadruga.

L. 1924. je bila usztanovlena *Kmetijszka tiszkovná zadruga* v Ljubliani kak knizsevna zalozsnica. Med drúgimi je zalozsila i izdala znamenito knigo univerzitetnoga profeszora g. dr. Fr. Webra: Idejni temeljni slovanskega agrarizma. Kmetijszka tiszkovná zadruga je usztanovila poszebno knizsevno usztanovo „*Kmetijszko Matico*“, ki izdaja letno 3—4 knige i to: 1. Velki kalendar, eno sztrokovno knigo z kmetijszkega goszpodársztva, eno knigo szocijalno-politicsné vszebine i eno beldtriszticsno knigo.

Vse te usztanove i publikacije májo namen pokreniti i organizérati kmecske szocijalno gibanye med Szlovenci i vnaprediti kmetijszke goszpodársztvo, siriti kmecske kulturo i proszveto, stera náj gráta lászt i znacsaj cejluga szlovenszkega národa.

Dekle.

Ka je biló dekle ambicio

Negda predtem v dobri sztári osaszaj?

Vertinya i mati posztánoti

Pa dobroga mozsá szl szpraviti.

Ka je pa dnésnye deklé ambicio?

Lejko mi vörjete, — zse szploj drúgo?

Ne dober mozs all pa zsvilyenye

Nego, kak náj prvle, — raszpitanye.

Csizmára szenya.

Gda je Leposov János csizmárszki májszter ob pol noci domo prislo z krčme, zsenja je escse gor bila. Verosztvála i csákala domo mozsá. More nyemi povedati, ka máli rijtar je popoldnévi poszlaó edne csrevle i nájkesznej do gojdne morejo pocsite biti.

I glej ga, nas János je cejli mili dén szvojo noroszt drzsao. Ár ga z sesztimi jüncami nebi mogo vó z krčme szpraviti te-csász dokecs ga krčmár szam na bouksi lüft vónaléko.

Domá ga zsenja csákala, ne ga je preklínyala, ne recsi nyemi je ne drügo právila szamo v pamet nyemi je stela prineszti, ka szo máli rijtar za glásza dáli. Mogocse ka primle sze rejcs toga ne áldovnoga csloveka.

Ali tak je, z psza csi ga rancs vino namocsijo tüdi ne gráta szlanina. Leposov János tüdi, da je csüo na koj ga zsenja szpominya je prevecs csemeren grátao. Prascso po sztoli z pesznicov, tak ka vrcs plészto nanyem i glászno právi zseni:

Bo zse ednok mér pri tom hrámi? Z menov sze ne szvajüj zsenzka, to ti povém, ka de te prevecs grdi szvejť tü.

Ali sto sze szvajüje sz te-
bov, János? toli ga z mérnim glászom zsenja. — Boj zse ednok pri pámeti. Tomi szí lejko v-széli csi stoj escse delo prineszé k nam. Pa je tou tüdi nevola, csi te opominam ka náj naprávis?

Mené náj niscse ne opomi-
na! Razmim jaz szvoje tak tüdi.

No, pa je naprávis?

Náj je dela nevola! Nej
dnesz, nej vütro nemo delo.

Za Bozso volo János, ka

bo znász csi vszákuga kuncsafta vkraj szprávis? Glédaj, tam szo nájna deca, ka bo znyi csi sze nebos brigo za nyé.

Náj sze briga za nyé Boug.

János, János, ne pszüj Bo-
gá, ne te bantüvao on.

Csi me bantüvao? — szkocsi gor csizmár — te pa ne zadoszta, ka je mené za szirmáka csizmára sztvero, drügi pa v bogásztvi plavajo, ide to tak?

Ali ka scsés z Bogom? Idi pa sze kregaj z-nyim!

Tüdi mo sze kregao. Nemo delo. Náj hráni on deco. Zakaj je pozábo vsze peneze drüгим v zsepki.

Pa miszlis János, ka bi tij blajzseni büo z penezami?

Ti szí nora, Kata, ka escse kaj taksega pitas. Persze, ka bi blajzseni bio. Vi bi tüdi tisztí bill. To bi bio zsitek! Drzso bi v pevnici vino, tebi bi küpo szvüni robec. drügi bi me od dalecs pozdrávili.

Zsenja ga je nyála gucsati. Ona ga je zse dobro poznála. Pa ovak je zadoszta tíhi cslovik bio. Dober delavec. Takse csrevle kak je on naprávo escse v sésztom határi je nej viditi bilo. Ka je zs nyegovi rouk vó prislo tisztó je escse te csrevo bio, csi je stoj trikrát okoulik prehodo Jugoszlavijo. Ali ne pomocsi, vszáki cslovik má neksega vragá vszebi, steri ga pika. Pa csi je na nyega prisla noroszt te je vsze tá lücsó i bezsao v krčmo i teccász lumpao, dokecs je pá v réden capás prislo. Sze zná taksega hipa je ne moglo sze z nyim csedno gucsati. Csi je stoj delo prineszo, ga szkox okna vó lücsó.

De tak nori on, ka szi bo püsztó zapovidávati? On nikomi ne bo szluga.

Szamo zsená znála z nyim gucsati. Ali ka bi pred ednom tjédnom delo vroke vzeo, to ga je escse ono ne mogla coj vzéti. Zdaj je gvüsná bila, ka do rijtarovi mogli nazáj csrevle neszti, ár escse nyemi fali sészt dni ód noroszti.

Doszta vszega je vküp zgu-csao János májszter, ali ednok ga je li szen prijéo.

Pa sze nyemi szenyalo csü-dno delo. To je pa szledécse bilo: Vido je kak eden Angeo sztopo notri v hizso i okolik nyega je vsze szveklo bilo, takso lepoto je János májszter v szvojem zsvilenyi nej vido, kak je tou bilo. Lepou ga je pozdravo i ga pitao, ka bi rad meo.

Eden pár csrevlov szem prineszao z nebész, Vász pozdrávijo i proszijo, csi bi je napravili kak nájhitrej.

János májszter szi glavou gor vdaró! V pamet nyemi pride, ka on dnesz gorpovedo kontraktus vszákomi deli, pa zdaj náj bi delao? Tak de nori.

Szamo neszte nazá, düsa moja, pa povejte ka Leposov János eden tjeden ne bo delo!

Zakaj pa ne — sze csüdiva Angeo — mococse szte v blodécsem csaszí?

Ja, v tom szem düsa drága. Vszáki frtao leta ednok strájkam i táksega hipa nikomi ne delam.

Kaa, noncs Bougi nej?

Noncs tisztomi nej — odgovorij gizdávo János májszter.

Skoda, goszpod májszter, ka szte sze tak zavézali — ár Boug dobro plácsa i je dober kuncsaft.

Kak je od penez bio gucs, János májszter zacсно szvoja vüha spicsiti.

Pa brezi vszákoga handlanya plácsa Boug, csi bi je li napravo.

Ni krajcara nede doli vleko.

No dobro moj goloub, te pa szamo püsztí tú csrevle, mococse ka za Bogá volo li napravim, szamo te náj nede predrágo, za pol dnéva po nyé pridi.

Angeo je odiso, János májszter pa zacсно delati. Tak je vörno ni edno delo ne napravo kak to. Isztina, ka de tüdi tak racсно ka szamo Boug plácsa.

Gda je priso Angeo szo zsé csrevli gotovi bilij. Szvetili szo sze kak szunce. Angeo z csüdnim poglédom glédao tou fino delo i zagvüsaó csizmára, ka de Boug zadovolen i cejla nebésza do pri nyem dála delati.

No, ka pa szmo duzsni?

Sztou jezero dinarov, pritézsi zsmetno vö májszter, ár je miszlo ka na té velki zneszek Angeo vcsaszik názdrik szpadne i ga vsze vküp bo zsványoznivao.

Ali ne sze je to zgodilo.

Malo je doszta, bojím sze, ka zavolo tak viszike cejne vecs nemo mogocsi privasz dati delati.

Szamo tou vö plácsjate, te tak vecs nemo delo, právi hitro János májszter.

Pa vörte mi májszter, hote menye po kresmaj i rédno delajte pa te bodete zadovoljeni.

Vö szi proszim, kaj mené stoj vcsio, — právi csizmár csemerno. — Plácsate ali csrevli v zálogi osztánejo.

Szamo nej tak hitro — právi Angeo z capása vöpridocsemi csizmári. — Szam pravo, ka ne plácsamo? Tam szo na pánklin!

To je pravo Angeo i premino. János májszter na panklin poglédne i vidi csüdo, tam szo lezsale banke v lepom rédi.

Kata, Kata sze hodi!

Notri bezsij v kühnyo i právi

zseni : Bogati szmo prevecs bogati, vecs nej trbej delati.

Ideta v hizso, zsená pre-sztráseno gléda té velki küp penez

Veszéli sze zsená, bogati szmo. No zdaj mo zse blájzseni.

Bojim sze János, — právi zsená szkorom jouscsics.

Nikaj sze ne boj, goloub moj, nikaj — bogati szmo, pa mo szrečni zdaj zse tñj !

Ali kak právijo ; Nikaj ne trpij navöke.

János májszter je vecs te delati nikaj nej steo, noncs z vajátjov bi gá nej mogo vö z krcsmé szpraviti, pajdásje szo zse pa najšli, ki szo pomagali piti. Csi pa vcsászik li domou zavdaro, te pa vszigdár zseno szekerao, ka zakoj ne noszi kriscsák, ka njega szram, ka je ona tak páverszka zszenszka i escse zdaj száma köja nameszto, da bi szakacsico drzsála.

Nemo sze nõura delala — právi nyemi zsená.

Escse ednok te pitam, bogala bos me, ali te pa . . .

Na, pa csi ne ?

Zbijem te od hizse, to tak szvéto, kak eden Boug v nébi.

Ti neszrámen, ti — právi zsená — dokecs szí szirmák bio, tecsász szem dobra bila ali zdaj, da ti je Boug szrečno dao, zdaj me biti scsés. To szem vredna ?

I je sztem vszigdár mantrao szrmasko zseno.

Ali kak ednok domou pride z krcsme, nega zsene, nej, dicé.

No csi je odisla, te je tak tñdi dobro.

Potom je zacšno piti, kártati i na vsze drñge vragolije penezé vö lücsati, kak je ednok

pijen z krcsme domou sou, sze poskáló i szí nogo sztrou. Pej-nezi szo tñdi tak odisli, kak szo prisli. Szirmák je grátao.

Ali zdaj nej vecs meo telko prijátelev. Niscse je noncs blñzi njega nej glédao. Zglédo je kak koudis.

Zdaj szí zacšno premisláyati ka kak bozsen je bio on prouti szvojoj dobrój zseni. I gda ga je szrcé zse prevecs zacšno boleti, sze je prebñdo.

Z tezkim szrcem poglédne okoulik hizse i nyemi je dobro bilo viditi, ka zsená szpi na drñgoj poszteli z decov. I szkoz okna je zse notri glédala zorja.

Vö szkocsi szposztelé. Ja tom v koti szo máloga rijtara csrevli i tam je panklin.

Ednok szí je prevecs zdehno i vcsaszik lezsejsi grátao.

Oh, szamo ka szte tñ moji drági, szamo ka szém vász ne zgñbo, gráta veszélo nyegovo szrcé, zse nej trbej meni bogásztva szamo náj vász ne zgñbim. Delao bom za vász pa bomo te szrečni. Doj széde pa zacśnie delati, do gojdne morejo csrevli gotovi biti.

Gda sze zsená zbtñdi, vidi ka nyéni mouzs pri pánklini szedij i vörno dela, nej je stela vörvati szvojim ocsam. Vcseraj escse od niksega dela csñti nej steo i zdaj dela. Vidi, vidi, kak dela. Csñda sze zgodila.

I tak sze je zgoudilo. Boug doszta poti má, ka zvrácsi takse betege. I po tom je vecs nikaj ne falijlo z Leposa Jánosove hizse. Ár, sto zadovolen, tiszti je szrečen.

Sto sesé nájbouksi kvalitet muzikinstrumente po vözréda fál cenl küpiti, sze máj obrné zavüpanyom na po celom szvetl poznáno firmo WOLF I COMP. KLINGENTHAL SACHSEN, Nr. 497. Tá firma vözréda velko pazlivoszti má za szvofe kuncsafté i je z nájvéksov zadovolnosztjov vöobszlñzisi — Doszta jezero zahválni pliszem szvedocai nyéno szolidnoszt.

Zdrav osztáti -- Bolescine premàgati!

Nájpribe kihnes edno párkrát, zatem malo kaslás i po tom te zhas, ka szi prehlájeni. Ali ti ne vejs kak dugo de to prehlajenyé drzalo i ka bo z-toga. Prehlajehyé mocose — csi más szreco — za pár dnévo odide, ali jeszto dogodki, da prehlajenyé má tezske poszedica. Zató sze pazi prehlajenyá!



Bsi szi ozébo, hunyavicsav, más hladne nogé, trpis z glavobolesztjov, migrenom, mantrájo te reomaticsne bolescine, csi szo ti oszlabili zsvici i misice, mocose szi düseвно i telovno zmantrani, csi bozano szpia, mantrájo te zobjé, trganye zglobovini, bolescine v lici i v cejlom tejlí, csi szi prevacs oszvejliv na hladnom zráki i pokazse sze pri tebi kaksa vidnoszt szlabosztí,



i nezadoszno krozsenev krvi, te je to dokáz, ka nej szi v tvojem zdravom sztanyi nikaj vcsino, da sze toga obránis. Delaj to, ka szo tvoji dedovje i pradegovje vszigdar z dobriem uszpevvözprobalí. Küpi szi v apoteki ali pa v bauti Fellerov právi miomiriszui „Elza fluid“, zribaj dobro z-nyim bolno meszto, vzemi edno pár kaplic „Elza fluida“ na cukri, v mleki, teji,

ali kávi i csaszik bos sze csúto mocnejse, misice i zsvici do ti mocnejši, gijbanye krvi ti bo dobro po maszázsi z „ELZA FLUIDOM“ i sztem sze bodes bráno proti bolescinam. Potrebi sze znotraj i odzvuñaj, bráni te Fellerov právi „Elza Fluid“ od hladejnya i zarázov, ar je túdi izvrsztno deszinfekcijazsko szredsztvo i kozmetikum, za roké, lice, zobé, lampe i



dissla, zavolo toga je túdi pri gripi pomágajocsi. Zmesani z vodov sze núca za grglanye, resi te reklov, túdi pomága takso formo vzrok kasla, zamuknyenoszti, núca se túdi kak umslag. To 32 let sztáro hizsno szredsztvo i kozmetikum pomore gvísno proti bolescinam, stere dobij cslovik na poti, kak i proti mozskom betéglí i drúgo. Dobi sze v apotekaj i bautaj

za probanye glazs 6 Din, dvojnataí glazsí po 9 Din ali v specijalnom glázsi po 26 Din. Po posti pride falej, csi sze vees pristela na enkrát, ár 9 proba glázsov ali 6 dvojnath ali 2 specijalniva glazsa, zse szküпно sz pakivanyom i postnino kosta szamo Din 62— 18 proba glázsov ali 12 dvojnath ali 4 specijalni glazi Din 102—, 54 proba glázsov ali 36 dvojnath ali 12 specijalnih glázsov szamo Din 250—.

Narocila na j sze adreszerajo tocano na lekarnarja

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja stev. 838. Hrvatsko.



Vougledi.

Ednò zimszko nedelo je ljub-
léno szijalo toplo szunce na
Sztáro vész. Deca i-zsenszke szo
na prági szideli i szo sze nyim
jezicke vrteli kak klpoci. Dalecs
od Bele pécsi z vészzi szo sze
pripelali vougledi i pred Kopá-
csovov hizsov je voz sztano.

Võ zvoza szta sztopila sztric
Petelinszki Martin i mladozsenec
Matjás, sztric sztaresina je pred
Kopácsovov hizsov szedécse pri-
játelszko pozdravo. Mladozsenec
pa je z szvojimi bisztrimi ocsmij
okolik rama sercávo. Ogájalo
nyemi je vsze, ka je vido, stala,
gümlö i na gümli lejpo szpucana

zná, kak je to, ka té dekle tak
dugo nemrejo mozsá dobiti. Bile
szta dvej dekli k mouzsi dati,
edna 20, drüga pa 23 let sztara.
Erbija je tüdi preci velka, pa
itak nega mladozsenca, steri bi
szi je vzeo, Csi gli vszáko leto
vougledi eden ali drügi pride.

Sztaresina i mladozsenec
sztoupita v hizso, sztaresina po-
mali naprej prineszé zakoj szta
prisla i zacsné hválití mlado-
zsenca. Mladozsenec pa szamo
szedij i po hizsi okoulik gléda,
tü pa tam edno krátko rejcs
zmesz povej i to tüdi szamo
záto, ár ne bi rad norc poszto.



Sze je zacsnola skrábati v kosavoj glávi

i vrédi lezsécsa goszpodárszka
skér, levovje, na drvotani lepo
vréd szklajena raszkálana drva,
gnój, vsze je vrédi najso szamo
dvoriscse je zsé dugo nej bilo
vküper szpucano, pometenó.

V mislenyi je mladozsenec
zadovolén bio, miszlécsi szi, kak
dobro de, csi sze eszi k tém
bogácám ozseni. Kopácsova hizsa
je na dalecs okolik poznána bi-
la kak velki bogátec. Ali Boug

Kak duzse gléda, tak dugsi nye-
mi posztáne nyegov obráz, na
sterom sze vidi, ka je ne zado-
volén. Pod klopami pri pécsi,
na náglo tá pometení küp szméti,
práj vszepovszédi, na pécsi puno
cout, posztele z bucane, tak, da
bi zdaj zsnij gor sztanoli.
Szneja je v lejpi gvant oblecse-
na, sze vidi, ka jeszte szkem szi
küpiti, ali nyéni sinyek je csaren
zamázani, kosava kak hodila —

szrakica stero naszebi má csarna zamázana, tak da bi niti zsáje na szvejti nej bilo. Nyéna szesztra je nikaj nej nácsisa i rávnok tak tá mensa deca.

Matjás mladozsenec z nogámi na tihoma brsza szvojega sztrica sztarsina, náj henya, ár bi zse rad dale sou!

Szneja gléda mladozsenca od gláve do péte, vidi sze zsnýénoga obráza, ka bi z tém decskom zadovolna bila. V tom vremeni kak Matjása gléda, sze skráble v kosavoj glávi, za malo, sze poskráble po debelój bedrej. Sztarasina pa szamo hváli mladozsenca i na sztoli kupice na-

puna szméti, práj vszepovszédik, poszoda ne omíta, ona pa na prági pred hizsov szedij, dvo-riscse puno szméti, táksivi dvej dekli, bi vsze to tak lejko csiszto drzsale, kak cérkev.

Sztríc ga szamo gléda, — pa právi: pa je bogata.

Pelata sze proti domi, ne gucsi ne eden, ne drúgi. Kak prideta v edno málo vész Matjás právi: Oho sztaviva sze! Pred ednov málov hizsicov sze sztá-vita. Pred hisov sztojij edna csrsztva csiszto oblecsena dekla. Matjás krscsák vizziko predzdigne i kricsij: „Dober dén Anica!“ Poznata sze zse nekaj cajta i



Dober dén Anica

táka pa pije, Kopácsova mati pa sze obrácsajo v könyi i masztijo. Na zádnye v tom ráznok idejo, ka za pár dnévov mladozsenec nazáj pride.

Mladozsenec, kak szí nazáj széde na vouz, szí globoko odejne, hvála Bougi, szamo ka szem sze rejso — pik-pok, pocsi z bicsom i sze tira vő z Kopácsovoga dvoricsa. — Za prvím voglom pa sze nyemi jezik odvézse i zacsné szvojemi sztarasini sztrici praviti — ka, pa szte ne vidli kosavo, zamázano, hizsa

vecskrát jo je tüdi od cérkvi, do doma szprevájo. Jo píta: Ka delas Anica? — Más kakso korino za méne? — Deklicska sze zaszmeje i odgovorij z szvojím csisztim szrebrnim glászom: Bi dobo csi bi bio moj fant, stero rad más, tiszta náj ti jo dá! Ne boj, ne boj téksa! nyej odgovorij. Migne szvojemi sztrici i nyemi právi: Zopsztom szem sze vozo tak dalecs, mogoucse blízse dobim, ka mi szrcé zselej! Ka szem miszlo dnesz, to naprávim! Probajva tü szrecso!

Sztríc Martin sze drzsij, kak hūda vōra, zmrzno nyemi je jezík, mrzlo sztoupa za Matjásom i ideta v to málo kucsico. Tū pa Matjás gucsij. Gucsij vecs kak je tam sztríc gucso. Sztríc je pa tiho meszto nyega. Gucs eszi gucs tá — na enkrát Anicinoj materi na kráci právi: Dajte mi Vaso csér za zseno. Jaz jo rad mam. Ne bojte sze, zsviela va tak po szirmaskom. Jaz man nekaj, pa ona tūdi nekaj. Delala va obadvá, pa csi Boug dá szrecso i zdrávje va blájzensi zsitek mela.

Oh jaj, oh jaj, kam pa tē jaz száma? vidite, ka je Anica moja edina hcsi. No, pa kak ona scéel i posztráni poglédne na Anico, stera z erdésim obrázom szramezslivo szkima z glávov.

Znáte mati, nájbole sze mi to dopádne pri vasoj hizsi, ka je vsze tak lejpa csisztouca i Anica tak vō gléda, kak dnesz cvetécsa rouzsa, ka szte z nyov delali, ka je tak csrsztva? Ha, hahia, sze szmijéjo mati. Za to szmo sze szkrbeli, csisztocsa je to prvo pri hizsi, rédno sze koplemo, mujvamo, gvant perémo i to szamo z ZLATOROG-TERPETINOVOV ZSÁJFOV.

To zsájfo vszígdar pri rokaj mámo! Csedno delate, potrdi Matjás, csisztocsa je pol zdrávja i bogásztva, csiszti cslovik je v vszáksem deli réden.

Táksa je zgodovina, réd i csisztocsa je pri hizsi tá prva rejcs, i vecskrát velko odlocnoszno zgodovino naprávi.

Matjás i Anica szta posztanola mouzs i zsená, pa to szamo zá volo csisztocae.

Kony, Jü nec i Szomár.

Tej trijé kamerádje szo sze najšli vu ednoj csárdi, stera sztojij zvūna várása na ednoj krizsnoj poti drzsávne ceszte. I med szebov szí razgovárjajo, pa eden ovomi sze hváli z-dogotkami z vojnega zsvilejnja.

Kony právi: jaz szem, ka szem! Szvetovna bojna bi brezi méne nebi mogla biti. Jaz szem nájvékso delo szpunyávo! Vozo szem stūke, municio, trén, jeszti, noszo szem huszáre i drūge szoldáke, pa szkorom vsze oficére i csl bi mené nebi bilo, tak bi bojna tūdi nebi mogla biti.

Jü nec právi: Eh, ka ti gucsis, jaz szem, ka szem! Z méne szo doszta vecs haszka meli kak sz-tébe, ár jaz szem vsze tiszto delo szpunyávo kak tij i na zádnye szo me escse bujli i pojeli.

Szomár právi: Tiho bojta, vidvá szta nikaj ne, jaz szem ka szem! V toj velkoj szvetovnoj bojni szo Szomárje to nájvékso duzsnoszt szpunyávali, to zemta naznánye: csi nebi tak doszta szomárov bilou, tak te bojne tūdi nikak nej moglo biti.

Brezplácsna darila dobi lejko vszaksi csitalec toga kalendára

**Práve
švicarszke
st. 100 zsep-
ne vöre sza-
mo 49 D. 60 p**



**Anker Remon-
toir Roskopf**
(brez kazala za
sekunde)
**st. III. szamo
69 Din 20 p.
z 3 letno
garancijov.**

**Práve Anker
büdnice st. 105
szamo 64 Din
20 p. z 3 letno
garancijov.**

z málo trüda. Ta darila szo to-
csno opiszana velkom ilustriran-
nem szijajnem katalogi szvetov-
tovne tvrðke va vöre i dragulje
H. SUTTNER, Ljubljana st. 989.
Poslite le szvoj natancsni atresz
i ðobill bodete zopszton te dra-
goceni katalog, steri de Vam
napravo vnogo veszeljá z o-
gromno vuooszinov intereszant-
nih kepov i razlicsnih novoszti.

Zse 31 let

vzsiva szvetovna tvrtka H. Sutt-
ner najbouksi glas, zavolo nyene-
nega szolidnega delovanya i
zaneslive dobre kakovoszti
nyene robe, ka potrjúje na je-
zera toplo priznalnih piszem.
Pri tvrtki Suttner sze küpi tak
rekoucs po

originalni fabricski cenaj
v lasztni protokolirani
švicarszki fabрики vör

od szposzobnih sztrokovnyakov
fino izdelane „IKO“ vöre szo
szvetovno poznáne, ar ido to-
csno na szekunde, temeljito szo
izdelane, pomno poszkusane i
so jako trajne.

Nikse nevarnoszti

Ka ne odgovarja sze zamenya,
ali sze penez nazaj posle. Ni-
kak ne vredna roba, szvetovna
tvrtka Suttner vodi szamo naj-
bougse kokovoszti, priznali bo-
dete i szami, kda bodete vidli
Suttnerov katalog.

Zahtevajte ga vcsasz!

Treba szamo, da poslete szvoj
natancsni atresz tvrtki

H. SUTTNER
Ljubljana st. 989.

3—10 let garancija!

Tü mali izvlecsek z
velkoga kataloga tvrt-
ke Suttner.

„IKO“ vöre v zláti,
szreabri, nikli itd. vszeh
cenah i raznih izved-
bah, kak poszebno
tenke, jako fino gra-
virane ali gladke.

„OMIKO“ i „AXO“
vöre v jako zanimivih
oblikah, moderne z
dobrim, mocsnim ma-
sinom po raznih cenah.

**Anker-Remontoir Ros-
kopf** vöre z právim svi-
carskim masinom in
razlicsnih izdelbah.

Vöre za na roko, za
dame i goszpode.

Zsenszke vöre v divni
izvedbi.

Verizsice za dame i
goszpode v zláti, szre-
bri i drügh drago-
cenih kovinah.

Vratne verizsice, pr-
szteni, oringlni i vszi
mogoucsi predmetov
v ogromni izberi.

**Najnizsise cene
za te i na sztoti-
ne drügh pred-
metov dobite v
katalogi.**

Potivanye na drügo planeto.

V zädnyem vremeni szo razlicsne novine doszta pizvale od „Raketa letecsega masina“ steroga je Valier inzsenér vö-zbrodo i sze je zdruzso z inzsenérom Sanders i Oappel automobil fabrikantom v Rüsselsheimi, vu steroga fabriki szo zacsnoli réditi té nouve raketa letécse masine i szo zsnyimi probo delali leteli, stera proba sze je poszrecsila pa tüdi ne tak, kak bi cslovik rad meo. Ali vsze edno, itak velkoga pomena má tá nájdba, ár po málom popriavili de mococse doszégnoti tiszti cio, steroga je toga masina nájditel miszlo.

Rakéta.

Inzsenér Valier je szvojo nájdbo vtom mislenyi miszlo vu cslovecsko szlüzso posztaviti, da vu zráki v tiszto deli, gdé escse zemla k szebi vlecsé, ali zrák je zsé rejtki i gdé zse vecs nega vötra i nikákse mocsi, stera bi letecsi masini hitroszno mocs jemála — réden promet narédi prekmorja z ednim i združim kontinetom.

Csi szi eden inteligentni cslovik premislava obri tega novoga masina, nyemi more na pamet priti Verne Gyula csüdna fantazija, stera dnesz vütro valánye sztoupi.

Lüdje, vszáko tákso novo nájdbo, stera je do szegamoo szamo v fantáziji zsivela, ne zavüpanyem primlejo, kak na priliko negda: elektriiko, fonográf, kino, rádio, telefon i zdaj gda je tehniko na telko rászirjena i tocsna, vszáki cslovik vsze to za mococso nájde.

Raketa letecsi masin je

trdo mocsno brez motora napravleni. Nyega gonécsa moucs lezsj v tom, ka na ednom konci mále kamrice szo napravlene v steri z velkov szilov oxigéin i hidrogén tekocsina explodéra i tá moucs masin v zrák zdigne.

Proti szvejta v práznom táli.

V rüsselsheimi probanye z raketov letenye scséjo vözprobat i zráka tiszti tao, gdé je dozday cslovik escse ne mogo priti, pa tüdi tam v tisztoj visini miszlijo opazüvati zvezdov szvekloto, szunce mocs i toploto, pa to za znánye gori ponücati. Csi sze tá proba poszrecsi, tak raketa letecsi masin má velko bodocsnoszt, sterim de mococse doszégnoti cio inzsenér Valier-a, ka zráka v tisztoj visini, gdé je zse szpjoj retki — ali zemla escse na szébe vlecseljocsen táli bi sze réden promet drzso prekoceana.

Té nove nájdbe koncni cio je pa tou, ka bi leto obri zemlé v tiszto visino, dge zse vecs zemla nema mocsi na szébe vlejcsti, da bi tak lejko leto na drügo zvezdo, nájprve na meszec. ár meszec je nájbole blüz k zemlej i ár zemla vrtécsa moucs meszec okolik szébe neszé, tak sze nej trbej bojati, ka bi na stero drügo zvezdo szpadno. Od zemlé na meszec je tüdi krátka pout, tak kak; za Exspresni vlák pol leta sztálno brez sztányá pelánye, pükxenomi golombisi pa szamo eden tjeden trbej, ka na meszec bi priso.

Raketa letécsemi masini trbej obvládati zemlé na szébe vlecsécsa moucs. Tou zemímoo tak, csi taka z velkov moucsjov

visziko lücsimo eden kamen, té kamen ali pa vizziko sztrlimo eden golombis, steriva zapriva z velkov mocsjov ideta vizziko, kak tiszta moucs, stera nyé je vrgla opesa i ár nega nouve moucsi, stera bi je dale gnála i prouti sztánola zemlé na szébe vlece-joucsim moucsi, tak nazáj doli tá szpádneta odkéc szta vrzse-niva bilá, tou je na zemlo. Csi bi pa bila edna moucs, stera bi je dale gnála té gda opesajo, tak tá moucs bi obvládala zemlé na szébe vlecsécsó moucs i bi vö z tisztoza zemelszkoga mág-neta prisla kak na szébe vlecsé, tak csi bi tiszta moucs henyala dole z gnányem, bi nebi vecs nazáj doli szpadno na zemlou, nego na tiszto zvezdo v sterój okroglini ali blüzini bi najbolje bio i tou je meszec.

Na szekundo 11.18 km.

Matematikusje i zvezdebrodci szo vözracsunali, ka tou ideo je szamo tak mococse doszégnoti, csi taka letécsi masin na szekundo 11.18 kilometrov hitro de leto. Tá hitroszt je pa tak velka, ka zmérom v táksoj hitrosztjov letenye bi onicsilo tak masin kak v nyom zsvocse lüdj. 11.18 kilometer na szekundo z hitrosztjov bi v ednoj minuti z Beográda v Berlin lejko prisó v sészť minutaj pa z Budapesta v New York.

Csi pa masin zaprva z málov hitrosztjov zacsné leteti i na szekundo 25—30 metrami povéksáva szvojo hitroszt, tak v 8

minutaj doszégne na szekundo 11.18 hitroszt, stero tak po mali zacsetka letenye cslovi vözdrzsij i po táksem letenyi masin v 8 minutaj doszégne 3000 kilometrov visino. Zdaj je masin doszégno szvoj cio. Vö je prisó z tiszte zone, kak zemla na szébe vlecsé i potom szam od szébe na meszec letij.

Inzsener Sanders je raketa masin na dugo dao napraviti, tak kak eden stükov golombis ali eden kuszti cigár, i to záto, ár v zráci lezsej letij i ga zrák ne drzsij tak gor v letenyi. Masina votlina je napravlena z hisami naprej, odzajaj pa szo kamre vu steri je masinova gonyena moucs. Masin sze zsené tak kak golombis z pükse, szamo, da ga ne zsené püksemi práj nego gáz.

Kak raketa masin na tak vizziko pride, ka ga zsé vecs zemla nemre na szébe potégnoti je prisó notri vu meszec linijo i tú zdaj zse nyemi vecs ne trbej 11.18 km. na szekundo hitro leteti, ár je zdaj v tisztoz zráci, ka szam od szébe na meszec szpádne — tak szvojo gonyeno mocs more odsztaviti i pomali sze szpüsztiti na meszeb.

Za tou szpádajoucsó pout je Valier inzsener edno szpádajoucsó marelo na masin napravo, kak masin zacsné doli na meszec leteti sze tá marela odpré i celi masin nazáj drzsij, tak da masin pomali letij na meszec, tak kak eoruplán, csi nazáj na zemlo ide.

Vnogo penez szí lejko zaszlüzsite, csi sze pouleg szvoje mestrije bavite z muzikov. Muzikanti sze povszedi isceje i dobro plácsajo. Ktomi Vam je pred vszem potreben dober instrument i Vam lejko priporocsamo, da ga narocsite vszakso formo z fabricskoga szkladiscsa tv. Meinel & Herold, fabrika glázbil v Maribori st. 257/A. Ta tvrtka ne dela z agenti itd. nego odávle szvoje proizvode naravnoszt küpcom, záto szo nyene cenetak vözreda niszike. Steri szí teda nameráva küpiti kakso glázbilo, tiszto mi moremo szamo te tanács dati, ka szí prle kak küpi szproszi cenik te tvrtke, sterog dobi vszaksi na zahtevo zopszton.

Mislenye i praksza.

Raketa masin je vu mislenyi kak vidimo popolnoma dober i naprej idocsa tehnika de odprla tiszta vráta, stera szo do szegamao pred cslovecsem znányom zapreja bilé.

Opominam, ka je eden

nemski pilota zsé z ednim táksim raketa letecsim masinom v zrák leto, szamo ka je malo exploderanega gáza meo, steri je té masin gnao, ka je ne mogo trnok visziko priti. Ali itak v zráki sztém hitrosztnem letenyem csútenye do gorik ponúcali za nadale probanye.

Vinopivec Vince.



Edno pár rejcsi z mojega dnévniká. Meszeca Julia, Bozse, Bozse, ka bo letosz? tá grozna tocsa, stera je tú prinasz v Prekmurji vsze gorice onicsila, de znan- kar mojemi zsvilenyi túdi skodila. Domá- csega vina nede. Csi je na Stajerszkom kráji túdi taksa tocsa bila? tak letosz od zseje vmerjem.

Meszeca Augusztá: Vála Bougi, ka je na Stajerszkom ne bila tocsa. Veszelize, veszeli szem, ár letosz doszta vina bode.

Meszeca Szeptembra: Ah jaj, ka de? csi taka de esese duzse dezsdzs sou! Letosnye vino de kiszilo, kak jezík?

Szeptembra zádnye dni: konec, konec je mojemi zsvilenyi, grozdje zsé zacsnejo brati i presati — must je szlab, kiszili, letosz nede dobroga vina. Bár právijo, steri do kesznej bráli, tiszto de dobro! Dobro vino je moj prijáteo, csi gli ka sze vecskrát

szvádiva i sze mecseva, ka steri de mocsnejsi? Jaz Vinopivec Vince sze szamo szmejem, gda me vino szem pa tjá szúnyáva i szí miszlim — ali mocsnejsi szem itak jaz — ár ti vino mené vecskrát do zsute zemle me vrzsés, ali gor me nigdár nemres zdignoti. Ah ha vidis ka szem jaz mocsnejsi — ár vszigdár jaz szam sztánem gor. Ka pa bo letosz. Bojim sze ka tou szlabo kiszilo letosnye vino, de me pod zsuto zemlo vrglo — odkéc vecs nemo mogo gor sztánoti.

Dén za dnévomi szí premislávam, zakaj nevém jaz z vodé vino napraviti, kak je Krisztus napravo — i kak nasi postúvani krcsmárje znájo delati! Ar te, sztoga doszta dezsdzsa, steri zdaj v brátvo ide, gda jaz eto pisem, — bi vino napravo, od steroga bi vszáki dén dvakrát bio pijen!

Enkrát szem sze v Varazsdin vozo na szoldacsko komando i kak szem mogo v Ormozsi 4 vöre csakati na tiszti gözös, sterim sze

lejko z Ormozsza dale pelam, kak tam szem pa tjá hodim, mi je na pamet prislo, ka Dober Pajdás kalendára rediteo od kolodvora na ovom kráji Dráve, pouleg drávszkoga moszta, v toj prvoy na stok viszikoy hisi májo gosztílno, stero z Ormozskoga álomása prek Dráve vidim. Miszlo szem szí, csi szem zse enkrát tü, tak mo sou tá i poglédnem kaksi kracsmár szo pa oni? Májo li dobro vino? Ebata, tákse vino more iszkati, tou je vino, tomi je nej skoudo dezsdzs i ne rána bráva! Tákse szem zse nej pio nevém gda! Malo júzsine szem szí tüdi vzeo, stero mi je dobro szpadnolo. Glédam okoulik, hák ka vidim na szteni „Deszétero kracsmárszko zapovéd“, stero vam eti doli szpisem náj vij tüdi vidite, ár jaz ki v kracsmejj vecskrát rad blicam sze sztov zapovedov nikak ne szlozsim.

Tá zapoved je szledécsa:

- 1) Vörvaj kracsári, ár ti on szamo dobro pontüja.
- 2) Ne stükaj sze zsnyim i ne hecáj drüge, nego méno sze zglijaj zsnyim.
- 3) Ne pszúj v kracsmi.
- 4) Postüváj kracsára, ár szamo té bos nyegov dober goszt i on tvojj prijáteo.
- 5) Ne razbijaj v kracsmejj.
- 6) Ne kradni kupice, zslicé, nozse i drügo, ár sztem kvaris posteno vüodszlüzsenyé tüdi drügim.
- 7) Obnášaj sze posteno v kracsmejj i pazi na szvojj ogléd.
- 8) Ne szvedocsi i ne tozsi krivicšno, ár to je ne posteno delo.
- 9) Ne zseli tühinszke zsené, ár od toga szamo szvája pride.
- 10) Ne zapüsztü kracsme, dokecs szí ne posteno racsun plácso.

Zsmetni csaszí.

Zdaj zsmetni szo csaszí, penez je trnok malo, ka za oblecs i ka k vérsztvi trbejj, trbejj kúpiti faló.

V Soboti Brata Brumen kraj biroviije, cslovik je nas, Bauto nyegvo vsze hváli, escse Dober Pajdás.

Nájsztarejsi lüdje steri-szo zse doszta prehodill i dozsivell, pa mell pri-lke szküseny, szploj i szploj gucsijo, da sze pri trganyi v koszteh i drügih udih pri glavoboll, zoboboll vszigdár pokázse kak právi vtolazsítel béli skoz 32 let zljübleno hisno szredsztvo: Fellerov mimoriszni „Elsafluid“. Grglanye i prahve z Elsfluidom vtisa najvsztrajnejsé bolecsine, krepi, frisa misicsje i zsvíce, krepi szlabe ocsi, csuva od hunyavlice i naprá odporne proti hladnomi zrakü. Pri znotrasnyem i zvlünasnyem nücanyi krepi, bougse i mocsnejsé dela kak francoska palinka i je najbousi kozmetikum szvoje vrszte. Zmesani z vodon dávle izvrsztno vodo za vüsztá i zobe, kak tüdi za grglanye, 9 proba ali 6 dvojnih ali 2 velka specijalna glazsa za 62 Din, 54 proba ali 36 dvojnatih ali 12 velkih specijalnih glazsov za Din 250— zse sz pakivanyom i postüinov razposila: Eugen V. Feller v Stubici Donyoj štejj. 838. Hrvatsko.

SMEHSNICE



- Znáš ka sze meni nájbole dopádne na toj zsenzski?
- Ka?
- Tou ka szem szi jo nej jaz vzeo za zseno.

Na zseleznici.

Zsenzska z pszom: Ka glédate? Pszovi szem tüdi kárto kúpila.

Csemeren moski: Tou vörjem, ali buham, stere z psza szkácsejo szte pozábili kárto kúpíti.

Sztára dekla.

- Radi deco máte?
- Trnok, té gda jocsejo!
- Gda jocsejo?
- Tak je, ár te je z hise vödneszéjo.

Pri Turki v M. Soboti.

Jozsi: Ka zselejte?

Goszt: En liter vina.

Jozsi: Steroga, po 12 ali po 10 Dinárov?

Goszt: Ka je razlika med nyima?

Jozsi: Dvá dinára.

Decsko: Csi bi med nama nej bio të plout, bi te kúsno.

Deklina: Ne gucsi tak no-ro — szkocsi prejk.

V modernom cajti.

Moski: Csi mi dáte broj od vasega telefona, Vász gor-pozovém.

Deklina: V telefonszkoj knigi je.

Moski: Pa szlobodno mi Vase imé znati?

Deklina: To je tüdi v knigi.

Dvej prijátelci.

— Zsé ides? Nemrem szte-
bov iti, csákam nikákoga.

— Koga?

— Escse nevém, sto pride?

Flirt.

Ferko: Drága Julka, vszáko jütro na Vász miszlim.

Julka: Stevi mi je tüdi tou pravo.

Ferko: Da pa jaz pol vöre prvle sztánem gor.

V krcsmi.

Abonas: Joska, kak je tou, ka szem dnez tak velko porcijo meszá dobo?

Joska: Za Bozso volo, pa ne vidite, ka tá porcija meszá je szamo velka csonta.

Skoda sze bilou vcsiti.

- Müller profeszor velki pech má.
- Pa zakoj?
- Vecs let sze je vcsio razlicsne jezike tak, da zdaj okolik 12 gucsij i kak sze je ozseno poleg szvoje zsene zdaj nemre gucsi priti.

Ka povcs tomi

ka od ednoga cajta kelko vecs kostajo zsenszke?

To je isztina. Ali zdaj tüdi duzse drzsijo.

Bojim sze.

- Zaka sze ne ozsenis Stevi?
- Zavolo satringe.
- Satringe?
- Tak je. Zdaj sze zse od dvajnszetè zsene dan raszpitati i na to sze bojim, ka bi sze sztov trinásztov ne bi mogeo razmeti.

Egzajmen.

- Povejmo, ka szte vij farar v Murszki Soboti i zavolo velke szüse szo vszi sztüdenci, potocke, pa tüdi Ledava szüha tak, da nemate vodé, ka bi té vij krsztüli?
- Z vinom.
- Pa cse bi vina tüdi ne bilo?
- Z palinkov.
- Pa cse bi palinke tüj ne bilo?
- Te bi vam pa náj vrág biu v Szoboti farar.

V gosztülni.

Goszt kelneri: Zaka pa na sztole ne denete korine, ka bi malo lepse vö vidlo?

Kelner: nemre, ár bi goszti vsze vkradnoli.

To je drügo.

- Mama: Zaka jocses ti pojeb?
- Ajta szo me z bicsom scsuknoli.
- Zatogavolo ti netrbej jokati.

Zdávanye.

— Farar mladozsenci: Vase zdávanye je na to 12 vöro bilou povedano i zdaj je zse 1 vöra.

— Mladozsenecc: Proszim odpüscsenye, drügikrát bova bole tocsniva.



— Za toga szem sze tak ne joko nego szem sze szmejai, te szo me pa za vüja pocsilü.

Pri zdávanyü.

Plebános: Vüva z vasov zsenov edniva moreta biti.

Mladozsenecc; Müva szva deszté.

Plebauos: Kak, kak?

Mladozsenecc: Moja zsena je edna i jaz szem pa nula.

Tou tak nede.

Máli Francek z velikim jocsom právi szvojemi sztrici:

— Ajta szo mami pravli, ka je sztára krava, mama pa ajti, ka je sztári szomár.

— Pa zakaj sze te ti na tom jocses?

— Ka bi sze pa nebi joko — odgovorij Francek — ka szem pa té zdaj jaz?



Pri birovi.

Birov obtozsenci: — Kak je tou mogouce, — kak Vi právite, — ka szte ga szamo ednouk vdarili i szte ga bujli?

Obtozseneec: — Goszpon biro, sztoupate eszi i Vam pokazsem.

Zakaj sze bliszka?

Eden lejpi dén, pred Bogá sztoupi Vrág i nyemi právi: — Jaz scsem vse tou na zemli bivajocso hudo ljudstvo z grmlencov bujti!

Odgovorij nyemi Boug, to nebos napravo! Ar jaz bodem prvle zblishkao i je sztém opominam, da sze naj prekrizsajo, po sterom vecs ne bodes meo moucsi do nyij!

V temlici.

No, kak szl zstvo tam?

Dobro, ponocsi mi je nigdar ne trbelo z posztele gor sztanoti, ka bi pogledno csi szo dveri zaprejte.

Znánye.

Mama povej mi — pita 10 let sztara deklicska — ka znamenuje bejla farba?

— Veszélje.

— I csarna?

— Zsaloszt.

— Ah tak, zdaj zse znam, ka zakaj má szneha beli gvant, a mladozseneec pa csarnoga, gda k zdávanyi ideta.

Nájlepse je . . .

A. V nasoj velikoj Jugoszlovanszkoj domovini nyéni prebiválci razlicsno gucsijo. Csi gli szo vszi szlováni. Na priliko:

V Ljubljani v krcsmi právi goszt „Proszim plácsat“. V Zagrebi „Molim platiti“. V Beogradi „Da platim“. Ka miszlíte, stero je najlepse.

B. Jaz tak mislim, ka je najlepši gucs: Ne plácsati.

Zamüjeno szpoznanye.

Miska: Gda szl ti szpoznano tvojo zseno?

Stevi: Nigdar, ar bi zdaj nebi bio ozsenyeni.

Ne je meo cajta.

Za bozso volo Ferko, —
presziraseno pravi mati 6 let
sztaromi szini.

Ka szi delo, ka szi tak
trnok blaten?

V blato szem szpadno.

Pa sztemi novimi lacsami?

Ja, ne szem meo cajta, ka
bi je doli szleko.

Nitroszt.

Tvoj automobil hitro vozi?
Priatelj, vcseraj szem ed-
noga v Murszki Szoboti za vüja
steo pocsiti — i v Dolnji Len-
davi je eden drügi neduzsen
cslovik dobo.

Po temlici.

Direktor ednoga tolvaja pi-
ta: Ne zselejte steroga vasega
sztároga znanca viditi?

131313 numererani tolvaj:

Ne goszpon direktor, ár
szo vszi zmenov tü.

Dobra reklama.

A: Povejte, sze lejko szpi
v tom hoteli?

B: Lejko vam povem, ka
trnok dobro; ár zse dveji vöri
rogácsem i niscse ne pride dveri
odpérat.

Neduzsnoszt.

Mati sészt let sztaromi szini —
gde szi hodo tak dugo?

Szin: Kopali szmo sze.

Mati: Ka je to — szmo
sze — pojgje ali dekle?

Szin z bojecsim glászom:
To ne vém, ár szo ne bili oble-
cseni.

Dvej zszenszki.

Ta prva: (náj ona má zad-
njo recs — kak sze kregata) Csi
bi tak dugo janko mela, kak
dugi jezik má, — bi nyej ne
vidli kolena.



Zsena: Od toga cajta kak
mam kratke vlaszé, vecs ne vi-
dim tak vö, kak sztára zszenszka.

Mozs: ne, nego tak, kak
sztári móski!

Kak zovéjo mozski szvoje zalüblene.

Ogen gaszilec právi: Moj
plamen! — Szlascicsár (cúkrar)
Moja szlatka! Fticsar: Moja go-
lobica! Mlinar: Moje zláto! Zlá-
tar: Moj gyeánt! Vremenzki
prorok: Moj szuncsni ogen! Vrt-
nár: (kertész) Moja rozsa! Vra-
csnik: Moje szrce! Fotograf:
kep moje düse! Zvezdobrodec:
Moja zvezda! Zsandar: Tovaj
mojega szrcá! Pop: Moja nebé-
sza! Kaplan: Moje zvelicsanye!
Mládi pojeb: Moja lübezen!

Bogátec: Moje drágo! Málar:
Moj szvetnik! Piszár: Moj angyal!
Vért: Moja jedina pola!
Szirmák: Moje vsze! Ozsenyen
mozs: Moj krizs!

Dete.

Mama: Francek, csi nebos
dober, te vcsaszi vkürnyek zaprem
Francek: Li zapri me, ali
jaz ti ni edno jajce nemo zneszo-

Po pár litri vina.

Zsenszka je mrzla grátala k
meni.

Ah, pa szta szí tak dobriva
bilá!

No, nevejs, vmrla je.

Pred Turkovov goszti- nov v Murszki Szoboti.

Eden goszpod steri sze z
autom pripelo, pita tam na ce-
szti sztojecsega mládoga cslo-
veka:

Znáte sze z autom pelati?

Mládi cslovik: Zsalüjem,
ne vém.

To je dobro, pazite malo
na moj auto.



Zagucsaó sze je.

Birov: Vi trdite, ka szte ne bili tam kak je vkrádjeno bilou,
jaz pa szvedokamam.

Tolvaj: Ne mogócsse. Jaz szem vsze okolik pogledno i nindrik
je nikoga ne bilou steri bi me vido!

Piszács.

Ka sze tozsite vi, steri tak velko vérsztvo máte!

Ka pa te jaz, steri morem od mojega pera zsveti?

Ka pisete? — ga pita kmet.

Vszaki meszec edno pizsmo-mojemi sztrici, ka mi peneze posle.

Pred bautov **Brata Brumen v Murszki Szoboti** na kükli
polec biroviye (v toj bauti sze dobi vszakse féle plátno, kak za mo-
ski tak za zsenszki zgoranyi i szpodanyi oblecs, posztelino, koce,
poplane, vszá drobnija in galanterija, pa vsze dobro i po szolidnoj
ceni) pita F. Jancsi, steri je rancs meo velki pak od Brumen-a. No
Lajcsi, sze lehko pogodi za blágo pri **Brumeni**? Lajcsi nyemi pa
právi: Csi sze pogájas brezi penez, gre malo zsmetno, líki cse sze
pogájas gda peneze más, pa sze prevecs lehko pogodi.

Hasznovito znánye

Matere!



Csi scséte, ka bi vam deca zdrava i cšrsztva bila, tak dajte nyim szamé cecati, ár málomi deteti je nájbouksa rána materno mleko.

Od maternoga mleka sze dete razvija i rašzté, nájbole pa obvarúje prouti betégi. Szamo tiszta mati náj nedá cecati, sterój je zdravnik prepovedo.

Vöžréda rejdká je taksa mati, stera bi száma nej mogla nadájati szvoje dete. Csi nema zadoszta mleka, náj nūca boukso hráno i dejte náj na goszci na prsza dene, tak vecskrát cio do-

szégne. — Csi dete nescse cecati, je mati kriva i v táksem szlücsáji sze náj obrné cejszkoj babici ali pa k-doktori, steri navcsij mater na to, kak szí more z málím detetom djáti. Csi mati li malo mleka má, to túdi neszmi zapraviti, da bi zavolo toga nebi nadájala, ár materno mleko nemre z níkim nadomesztiti.

24 vöraj szamo 5 all 6 krát nadájajte.

V prvi dvá-trij tjédnaj vudné po trij vöraj nadájajte. Po nocsi pa szploj redko, nájboukse je pa csi sze odvádi po nocsi od cecka. Stiridvajszeti vöraj deteti szamo 6 krát dajte jeszti v prvi 3—4 meszecaj.

Dokecs mati zadoszta mleka má, deteti ne trbej drügo ráno dávati, ár od té ráne sze pokvarij i betézsno posztáne.

Mocsnik — ali krávje mleko je pred pol letom navarno deteti dati. — Mleko sze náj zapriva z vodov mesa, ár szamo mleko je preteska hrána i po mogocsnoszti vszígdar szamo od edne krave sze náj dá.

Detecsa vüszta sze náj ne perejo.

Ali pa z velkov pazlivosztjov z méhkov cotov, paziti sze pa more, da náj sze ne skrabne v vüsztaj néba, ár od toga vüsztni beteg dobij.

V tisztoj hisi gdé sze dete drzsij, glédajte, da csizti zrák náj bode. V pisznivoj, vlaznoj hisi je ne zdravo. Vötrevnom i v dezdzsevnom vremeni deco ne neszte vö. V lejpon vremeni deca naj vönej bodo, ali pazite, da ne na szunci, ár to bi skodljivo bilou.

Dete naj ne szpi pri materi v ednoj poszteni. Gor zrascenoga cslovöka tela szpár i kaslánye skodi na detecsem zdrávji. V zibeli szentá ziblenyé tüdi skodi, ár sztem sze deteti zavrtij, to je pa skodljivo na zdrávje.

Drzsíte deco kak v nájvéksoj csisztoucsi.

Kelkokrát je dete moko ali grdo, zaperte je i podnyé csizsto coto dente. Cote sze po vszáksem nücanyi náj vözaperejo i posüsijo, ár ovak vecskrát nücanye je ne zdravo.

Zdravo dete na den 2—3 krá blato narédi, stero je zsuto i brez düha. Obrnite sze k doktori, csi duzse cajta zeleno, kiszilákovo, vodeno ali pa düh má po polozski, ár te sze nyemi zsaloudec pokváro. Poš dnéva ne dajte cecka ali drügo hráno, kak szamo szlab, brez cukra tee i materino mleko sze náj v vszáksoj 4-toj vöri podoji, da nebi dete zaosztányeno mleko cecalo.

Csi dete vecskrát jocse i nema méra, to je ne znák tomi, da bi lacsno bilou, nego mogocse, da ga kaj scsiple ali je pa moko, ali pa ga od doszta jeszti csrvou bolij. Csi nescse szpati, ne dá bi nyemi z makove gizsice tee köjali, ár sz-tem je zagiftate, ali pa nyemi na mozgé vdári, po sterom nigdár nede bisztio pamet melo.

Dete koplíte vszáki den.

V prvi pár meszecáj, szledi je tüdi dobro dnévno kopanye, ali zátok te zse lejko vöosztáne na tjeden 2—3 krát. Voda naj nede toplejsa od 35° c.

Csi bi na glávi med vlaszámi grdo (lüszke) grátalo — kak to vecskrát pri máli deci jeszte, — sze tiszto náj odprávi, pri kopanyi sze náj dobro notri zozsájfa, potom szkrbno zbrise pa z csisztim olijom notri nomázse, skrábati neszmite, ár v kraszte vdári i de sze gnojilo.

Od zobé rasztenya, dete nede betezsno.

kak to mláde matere miszlijo. Deca navádno v szédmm meszeci zobé dobijo i csi szo v tom cajti betezsni, nej trbej zagrejsiti, ka nebi zdravníki sli z detetom.

Szvoj lásztini interesz je vszákega betezsnilka, steri sze zselej zvrácsiti od asztme, plücsni i drüge tákse bolecsine, naj szí pristela naso knigo z kejpami, stero k senki dobij i franko, to priliko ponücajte, stero Vam ponüdi poznána firma PUHLMANN & CO.; Berlin 491, Mügelstrasse 25—25a, stera zse dügo let sztoj. Poglednite ogláz, steri je na tretjen sztránl.

Csi málomi deteti cecki otecséjo, neszmi tiszte sztiszkávati, i sze more paziti, da bi szrakica tüdi ne voscsila, ár té otejk za pár dnévvov szam odszébe miné.

Csi dete ocsij bolijo ali pa, da gorsztáne szé ozimlice vküper zgrábijo.

Na málo deco ocsij paziti morete, pri tom betégi je nájboukse sze vcsaszi k zdravnikij obrnotti. Doszta decé záto szlepo gráta, ár szo je sztarisi ne dáli vrácsiti.

Vüja bolenya

pri máloj deci naszkori pride, to bolezen nej trbej nyáti brez zdravnika, da nebi glüpo grátalo.

Máloga deteta popek navádno v deszeti dnévaj zaceli.

Po seszti tjednaj zsé vecs ne trbej málo dete mocsno povijati i roké doli zvézati, je doszta bole zdravo csi roké i nogé szo szlobodne i sze z nyimi lejko gible.

Málo deto, da sze narodi, csi je nej normálno je nájboukse zdravnikij pokázati, da sze nyimi po mogocsnoszti pomóre.

8-9 meszecov nadájajte.

Da odsztáвите dete od cecka, to pazljivo delajte.

Dobra mati z velkim trplenjem varüje i pázi na málo dete, za to pa tüdi veliko radoszt má, csi vidi, ka je dete zdravo i sze lejpo razvija i raszté.

Obüteo.

Negda v sztárom vřemeni szo zszenszke szamo mále cipele drzsale za elegantno obüteo. Ali dnésnye modernoga mislenya dekliné zsé vecs ne glédajo na tou, ka bi szí z málimi cipelami nogé sztiszkávati dalé.

Negda szo zszenszko lepoto v máli nogáj vidli. Ali dneszdén je zše vsze nácsli. Prouti narávnomi rasztenyi niscse ne gléda, da bi szí za volo lepote nogé sztiszkávati dao z málim obütelon.

Denésnya obüteo je táksa, da negda, niti v pripoveszti zsvécsa králevszka hcsi sze je ne mogla mislziti, na tak lejpo obüteo, kak sze dnesz dela i keliko féle jeszte, naprilliko: sport cipele, za kopanye, z niszikami, petámi, z vizsikami petámi, opscisene, sürke Amerikanszke, z vizsikimi szarámi, z niszikami, vövrejzane, na dvá krája gumí (cug), z kapcsami, na zszyoure, z gombami itd. Te edni lüdjé glédajo, ka szo lejpi, te drügi pa na prakticsno, náj idéalnejse je pa lejpo-prakticsno!

V XV. sztotini szo obprvim zacsnoli z kouzse cipele delati. Izabela szpanyolszka králica, gda je Columbusza pozdrávlála je zše z kouzse cipele mela. Od tiszto ga cajta kak sze kronika za cipele szpo-

mina z ledra obüteo noszijo, bár jesztejo z plátna, szatejn szvüene, barsunatne, zláta i szrebra szetkáne pa tüdi z papéra.

Gda szo zacsnoli najobprvim obüteo nosziti je nej znáno, ali tak miszlimo, ka zsé v kamenom cajti sze je lüdsztvo v sztvárszko kouzso povijalo nogé, csi bár tiszto nemremo za cipele vzéti, ali obüteo je itak bila.

Egyiptomszke zszenszke — szo zsé v sztári cajtaj — v elegantni szandálaj i v papucsaj hodile.

V Rimlanszkom cajti szo vszi robi mogli boszi hoditi — ár tou je bio znák, ka szo robi.

Athénszki lüdjé szo leszene szandále noszili, v Holandiji escse dnez dén po vesznicaj leszene papucse noszijo.

Perzsijanci szo zacsnoli te prvé csévle delati zdugimi szarámi.

Rimlanszke zszenszke szo zacsnole modne cipele nosziti, kakso obleko szo mele v tisztoj fárbí szo szí obüteo dalé napraviti. Te náj bole bogatejse szo escse z drágim kaményom, gémánt, brilliántami dalé napraviti.

Denésnye zszenszke rade noszijo z viszikami petámi, csi gli, ka je tou nej zdravo. Ali itak doszta bole higiénicsno kak negda, gda szo te edne zszenszke tákse cipele noszile, sterim je spic z pantlikom zvézani bio k koleni. Tüdi je bio cajt, gda szo te elegantne dáme 20—25 cm. viszikimi petámi noszile cipele. Kak je bogatejsa bila zszenszka, tak je tüdi z visisami petámi noszila cipele.

„Amerikanszki Szlovencov Glász“.

V tom leti znouvics morem pár rejcsi piztati od nasi bratovszki novin „Amerikanszki Szlovencov Glász“-a. Stere novine vszáki tjeden zhájajo od reditela Alexander Kardos stampara v Ameriki Bethlehem Pa. vársi.

Doszta pizsem szem dobo, tak eti domá z nasega krája, kak z Amerike, steri mi pisejo v szvoji pizsmaj razlicsne szvoje zselenyé i záhválnoszt, ka szem sze lanszko leto szpomno v nasem Dober Pajdás kalendáriumi i ka od tisztoza vremena kak je tou v Ameriki zsvécsi szin, brat, ocsa itd. csteo, nyim zdaj rédno domou posijla té novine i gda té novine dobijo, je rávnok tak veszélje, kak da bi pizsmo dobili od tisztec.

Pa doubó szem pizsma z Amerike, v sterimi sze mi lejpo záhválijo, ka szem nyim na pamet prineszo, ka eti domá je nyuva rod-bina zadovolna i veszélja, te gda té od nyi z Amerike poszlane novine vrouke dobijo. I zdaj po tom tak eden, kak drügi rédno posilajo szvojim domácsim „Amerikanszki Szlovencov Glász“.

Drági prijátelje, tak vi vu Ameriki zsvécsi, kak eti domá, ka szem jaz lanszko leto v mojem Dober Pajdás kalendáriumi od tej novin pizso, to szem jaz vasemi zselejnyí szamo duzsnoszt szpuno.

Pizsátelova duzsnoszt je tiszto piztati, stero nyegovi cstenyári zselejo i sterim nyim nyihovo veszélje i zselejnye szpuni. Csi take je tiszto isztina.

Vszigdár trpěcsi „Plodjenjá-Kalendárium“ nájhasznovitneje hízsne sztvári.

Plodjenjá zacsétek	Plodjenjá dokoncsétek			Plodjenjá zacsétek	Plodjenjá dokoncsétek			Plodjenjá zacsétek	Plodjenjá dokoncsétek		
	Konyi	Glávne márhe	Szvinye		Konyi	Glávne márhe	Szvinye		Konyi	Glávne márhe	Szvinye
1 Január	2 Dec.	8 Okt.	23 April.	5 Május	5 April.	9 Febr.	25 Aug.	7 Szept.	7 Aug.	13 Juni	27 Dec.
5	6	12	27	9	9	13	29	10	11	17	31
9	10	16	1 Máj.	13	13	17	2 Szept.	18	15	21	4 Jan.
13	14	20	5	17	17	21	6	12	19	25	8
17	18	24	9	21	21	25	10	26	23	29	12
21	22	28	13	25	25	1 Márc.	14	28	27	3 Juli	16
25	26	1 Nov.	17	29	29	5	18	30	31	7	20
29	30	5	21	2 Junius	2 Máj.	9	22	4 Okt.	4 Szept.	11	24
2 Febr.	2 Jan.	9	25	6	6	13	26	8	8	15	28
6	6	12	29	10	11	17	30	12	12	19	1 Febr.
10	11	17	2 Juni	14	15	21	4 Okt.	14	16	23	5
14	15	21	6	18	19	25	8	20	20	27	9
18	19	25	10	22	22	29	12	24	24	31	13
22	23	28	14	26	27	2 Apríl.	14	28	28	4 Aug.	17
26	27	3 Dec.	18	30	31	6	20	1 Nov.	1 Nov.	8	21
2 Marc.	31	7	22	4 Julius	4 Juni	10	24	5	5	12	25
6	4 Febr.	11	26	8	8	14	28	9	9	16	1 Márc.
10	8	15	30	12	12	18	1 Nov.	13	13	20	5
14	12	18	4 Juli	16	16	21	5	17	17	24	9
18	16	23	8	20	20	26	9	21	21	28	13
22	20	27	12	24	24	30	13	25	25	1 Szept.	17
26	24	31	16	28	28	4 Máj.	17	29	29	5	21
30	28	4 Jan.	20	1 Aug.	2 Juli	8	21	3 Dec.	3 Dec.	9	27
3 April	4 Márc.	8	24	5	6	12	25	7	7	13	29
7	8	12	28	9	10	16	29	11	11	17	2 April
11	12	16	1 Aug.	13	14	20	3 Dec.	15	15	21	6
15	16	20	5	17	17	24	7	19	19	25	10
19	20	24	9	21	22	29	11	23	23	29	14
23	24	28	13	25	26	1 Juni	15	27	27	3 Okt.	18
27	28	1 Febr.	14	29	30	5	19	31	21	7	22
1 Május	1 April.	5	21	2 Szept.	3 Aug.	9	28				

Relko metrov nūca ednoga srednjega zrasza cslovik

za	blāga	csi je blāgo sūrko cm.					
		140	100	90	75	70	65
moski gvant	stof	3·10					
	glota	1·25					
	fōra za rokave			2·—			
	fōra						1
	trdoga plātna za zsepe						
zimski kaput	stof	2·50					
	podloge	2·50					
	szvekle fōre za rok. barheta			0·75		1·70	
	trdoga plātna						1
	fōra						0·50
modne hlacse	stof	1·10					
hrātke hlacse	stof	0·70					
zsenszki kostūm	stof	4·—	5·—				
zsenszki gvant	stof	3·—	3·50			4·50	
zsenszki plācsa	stof	3·25					
	podloge	1·25			2·50		
bluzo	blāgo				2·—		
janko	blāgo				3·—		
zsenszko szrakico	blāgo				3·—		
mosko szrakico	blāgo				3·—		
moske hlacse	blāgo				2·25		
zsenszke hlacse	blāgo				1·50		

Preracsunývanye kubicsne vszebine okrogloga leszá

(P = premer v cm. K = klúcsa stevilo.)

P	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
K	28	38	50	64	78	95	113	133	154	177	201	227
P	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
K	254	284	314	346	380	415	452	491	531	573	616	661
P	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
K	707	755	804	855	908	962	1018	1075	1134	1195	1257	1320
P	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
K	1385	1452	1521	1590	1662	1735	1810	1886	1964	2043	2174	2206
P	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
K	2290	2376	2463	2552	2642	2734	2827	2923	3019	3117	3217	3318
P	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
K	3421	3526	3632	3739	3849	3959	4072	4185	4301	4418	4537	4657
P	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
K	4778	4902	5027	5153	5281	5411	5542	5675	5809	5945	6085	6221
P	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101
K	6362	6504	6648	6793	6940	7088	7238	7390	7543	7698	7854	8012

Razlaga: Gornya stevilka v vsakem predelci je premer (P) [poprek v sredini merjena širokoszt] okroglega lesza v centimetri. szpodnya stevilka je tomi odgovarjajocsi klucs (K). — Kubicsna Vszebina sze najde na podlagi szledècega pravila:

$$v = \frac{D \times K}{10.000}$$

tou sze pravi: dolgozt (D) debela v meri sze pomnozsi z onim stevilom (klucsom), ki odgovarja premeru debelicsini i dobleni zneszek sze deli z 10.000 — PRIMER: dugoszt debelicsine je 8 metrov, premer meri 47 cm, poiscse sze te v tabeli stevilo (klucs), ki odgovarja 47 t. j. 1735 kubicsna vszebina je te.

$$9 \times 1735 = 13.880, \quad - \quad 12.880 : 10.000 = 1.388 \text{ m}^3.$$

Pozor! **Pozor!**

Za moske za deco Za delavce

gotov gvant i na mero, vszake vrszte stof
i cõjg sze dobij po nizski ceni v trgovini

IR. HALMOS

Murska Sobota.



I Vász sze to ticsse, ár i Vi gvüsnõ zselejte, ka küpíte dobro i fál vsze ka nücate za szebé i szvojo familljo. Bila tou kaksna võra, szrebro, aláti, odecse, ruble, cipele ali künszki predmeti, biracsne potrebscine, glázbe, toaletni predmeti ali drügi prikládni predmeti, vsze to nájdete z kejpami i najnizsje cene v velkom krasznom ceniki, steroga döbite brezplácсно, csi poslete szvoj átrez szvetovnoj otpremnoj hisi H. SUTTNER v Ljubljani broj 989.

Ka sze je vsze zgôdilo

DEV ROK V PREMINOCSEM LETI PO SZVEJTI

Jugoslāvija. Szramotno delo sze je zgodilo v našem parlamentu. Pávorszki követke szo bránili sztálicse szvoji volilcov, ne szo scseli dopúsztili, da bi vláda, té velke dávke vò nametávala na kmecke szirmáke, steri zse tak rnok doszta placšuvati morejo. Proti szo sze posztávilu nasi pávorszki poszlaneci od vláde nameravanomi gorik vzetomi poszozjili, steroga bi rada vláda dobila. To szo pravli, té dug nam ne trbej, nasa drzsáva zse itak doszta dugá má, stero mo mogli nazaj placšuvati, škém? kak? I zdaj escse novi dug? Pa zakoj ga trbej? Zato, ka te edni goszpodje bi sztega radi haszek meli! Pa proti szo bili tomi, da bi naj nas penez nebi sou vsze v Srbijó, nego — to ka placšujemo naj eti domá osztáne, naj ga tú potrosijo, ka nasi delavci naj túdi sztega haszek májo. Pravli szo nasi pávorszki követke, ka v celoj drzsávi naj vszi ljudje i prebiválci ednáko szloboscino i duznoszt májo. Ne kak zdaj, ka mi precanszkoga krája prebiválci doszta vékso porcijo moremo placšuvati, kak prebiválsztvo Srbije. Ednáki zákonye naj szo v celoj drzsávi. Naj sze predrgácsijo té sztári Ausztriszko-Vogrszki i Szrbszki zákonye, steri szo escse dneszden v násjo drzsávi veljávní. Naj sze drzsávní penez ne troszi, korupcija naj sze kastiga.

Za to izstinszko delo i za zselenye szo mogli pávorszke sztranke voditelje szmrt gor vzeti. Z vládné Radikálne sztranke szo trije poszlaneci zaprejtí. Zaprejtí je Punisa Račić, té steri je pétkrát sztrelo v parlamentu i je trij poszlaneci od opozicije voditelov bujo, dvá pa tesko rano. Vszi trije mucsenyáki kmeckoga ljudszta szo pokopani v Zagrebi.

Na Radics Stefana szprévodi je pol miliona bilou. Bili szo szákséga krája z cele nase drzsáve i vecsinoma v národní nosi. Dvej jezeroszedenszto venco je dobo. Král je poszlo ednoga szrebrnoga — z nápiszom „Stefan Radicsi I. Alexander.

Drági nasi Prekmurszki volilci, kak prido volitve, zmiszlte szí na stero sztránko té dali vas voutum. — Ne poznajte drógoga kak szamo kmecke sztranke kandidáta i té naj túdi eti nas domacsin bode, vu stero szme lejko zavüpate, ka de za nász vsze delo.

V Prekmurji szmo v preminocsem leti dvakrát kastigani bili od naturszke mócsi, obri nász obsztojécsa oblászt nász je kastigala. Prvikrát je ravenszka krajina dobila takso tocso, na stero sze ne szpominajo niti te nászztarejsi ljudje. Tocsá je vsze vküper vdánila.

Ob drügim je pa prisla tocsa na Gorickom, v tisztom táli nase lejpe mále domovine, gdé je to prvo tocso püsztíla, gde ne szamo krüh, nego túdi vino raszté. Bila je tak sztrahovita, ka na sztrehaj je pokrívátni cigeo vsze szpotrla. Doszta bole grozovitno, kak ta prva.

Na to velko neszrecso szmo dobili od oblásztnoga odbora pomocs, ali ta pomocs je szramotna. Te gda je psenica ceno mela eti domá pri nasz 260 Din, mi szmo ga pa dobili za pomocs 320 Din.

Sz toga sze nájbole vidi ka v oblásztnom odbori malo nasi kmecskoga lúdsztva poszláncov mámo, steri bi sze brigali za nász. G. oblasztni poszlanec Hodoscsek je predlagao, gda sze náj v penezi pomocsa da, ali to szo ne steli i zakoj ne? . . . Pa túdi vecs vagonov szmotakso szemen dobili, ka szmo mogli nazaj poszlati, ar je vecs szmeti v nyej bilo kak psenice.

V preminocsem leti je nasega kalendara reditel vecs gyúlese drzsao v Prekmurszki obcsinaj i Szlovenszke kmetske Radicsove sztranke organizácieje napravo, aa priliko Csekecska vész, Prdesinci, v Brezovci i drúgi obcsinaj. Túdi dvej kmecské poszojilnice je napravo v Brezovci i Martjanci, Brezovszka poszojilnica, kak pol leta sztojécsse, je zse szvojm csanom vise sztojezér dinárov poszojila dála po nizski nteresi — nacselo nasi kmecski poszojilnic je, da naj kmetje za fál interes pomocsa dobijo. Nasemi lúdsztvi scsémo na pomocsa biti i tak scsemo v Prekmurji vecs táksi poszojilnic gor posztaviti.

V etoj zimi jaz miszlim od páverszke sztranke z ednim voditelom vsze nase Prekmurszke obcsine — nájprvle tiszte obcsine, z steri mo pizsmo dobo — gorpoiszcati i politicsno predávanye i gyúlese drzsati, pa po mogocsnoszti politicsne organizácieje szesztaviti. Proszim vszej obcsinaj vsze tiszte nase prijátele, steri Radicsovoj sztranki szlisijo i na szrcej noszijo nasega kmecskoga lúdsztva teskocsa i gibanye i steri szo vu politiki za szvoj kmecski sztan naj szí fkúper zgucsijo i mi edno pismo poslejo, ka vu sterom vremeni i gda vi miszlite, ka bi mi dobro bilou k vam vaso vész priti. Pisejo mi náj na ete átresz: Talanyi Franc, úrednik Dober Pajdás kalendara, Ormož.

Amerika dnesz vütro posztáne ta nájbogatejsa dezela na szveti — zse dnesz dén sze právi, — dolár vszepovszedi je vladár. — Nyéne fabrike i nyeni trgovszki hajovje rasztéjo kak pri nasz tikvi. Celoga szvejta vsze drúge fabrike vkraj potisznejo, nájbole pa skodijo Angliskomi blági i-fabrikam. Tomi sze trnok veszelijo, ka denésnyi Angliske dezsele voditeli kak konzervativci szo tak krátkovidni, da takso politiko zsenéjo proti Ruszam, szkosz stere ogromno skodo trpij Anglija i to vsze na haszek Ameriki, ár Ruszija tiszto blágo, stero je do szegamao v Angliji dála delati i je kúpúvala zdaj naprej, kak szo szí vecs v trgovszkom deli ne dobri, pa z véksega tála z Amerike kúpúje. Amerikanszke Zedinyene dezsele novoga predszenika odeberájo. Demokratszki ali republikanszki kandidaté de gvino, te gda eto pisem sze escse nemre znati, na nász gledocsa je vsze edno steri stécs de odebráni, to je szamo notránye delo Amerike.

Anglija. Kaksa je politika, tákse je goszpodársztvo. Pred pár lejtaj, gda szo Anglije voditelsztvo delavci drzsali v rokaj i szo oni bili na vládi, té tiszti szo z Ruszijov razlicsne kontráktose napravili tak v politicsnem, kak v goszpodárszkom sztaliscsi. Té je Anglija v

Rekord protzvodnje vör predsztávla okolnoszt, da sze práva szvicszka zsepna vóra z Ankerovim masin—Remontoir-Roskopf dobi zse za 49 Din 60 para, a szvicszko vékerco z právim Ankerovim masinom z 3 letno garancijov zse za 64 Din 20 para. Za te rekordne cène lejko dobite vöre z vlasztite szvicszke fabrike vör od tvrtke H. Suttner v Ljubljani stev. 989. Zahtevajte zopszton velki lejpi cenik sz kepami, v sterom te najslj velko izbiro vör, zlatnine, szrebrnine, za vszeféle darila i recsi, stere sze vszaki den núcajo z kepi i naznakom najznisizimi cejnami.

szovjetszko Ruszijo nájvecs blága posilala i szkocz toga szo Angleski delavci doszta dela i dobro szlúzsbo meli, predlanyszkom, po novi volitvaj kak szo pa konzerváti t. j. goszpocka sztranka v szvoje roke dobila orszacske cüggle — i kak tej velki goszpodje szo z delavszkov Ruszovszkov drzsávov ne steli vecs tiszte pogodbe postúvati, stere je delavszka vláda z Ruszijov szklenila, — je med Anglijov i Ruszijov szvája prisla tak, ka szo Ruszi odpovedali vsze tiszte kontraktose, stere szo z Anglijov meli, szkocz toga je Anglija szvoje fabricsno delo ne mogla vecs odávati z Ruszijo i je vecs miljon lüdi brez dela posztánolo i szkocz toga nezadovolnoszt, po taksoj neprevidnoj poliitiki sze zreli „vládanye delavszta“.

Tüdi Egipcsanszki kormány i lüdsztvo sziz zselej sze od Anglije odrtnoti i scsej szamosztojna dezsela posztánoti. Kak de sze to razneszlo, je szkryvoszt bodocsega vrejmena.

Francija. Anglija i Francija szta gledocs na vládanye morja szkryvno pogodbo szklenole, stere drzsánye je szamo telko poznáno, ka teva dva országa hajovje v szlucsáji bojne do vküper delali. Lanyzsko leto pri odeberanyi követov szta Alzacija i Loreni krajine britke szkuzo napravile centraliszticsnoj Franciji, kak sze zná, Francija je centraliszticsna dezsela, tevi dvej krajini pa szta votale z velkov vecsinov z avtopomijo, na podlági toga bi tevi dvej pokrajini mele szvoj domácsi dezselni parlament, Francija de escse sz tema dvöma pokrajinama mela velko zsmécso, csi tak, ka nede scsela nyihovim zselenyam szpuniti.

Italija má szvojega krála szamo na papéri, celoga országa ravnanye pa prav za prav v rokaj drszij Muszolini, t. j. predszednik minisztrov, on je gláva cele Italije, on má recs, ka on scse tiszto naprávi, kralá ne píta nika — v preminocsem leti szo bombo vrgli vu kralá, — stero právjio, ka je Muszolini kriv bio. Nobile je na szeverni kúkeo zemlé z ednim velkim v zráki plavajocsen hajovon hodo, ali nyegova ekspedycja sze je poneszrecsila, te europian je ekszplodérao i vu nyem bivajocsi szo na led szpadnóli, steri eden tao szo je komaj resili, vecs je pa tam szmr najšlo. Italija je z Albanijov szklenila prijatelszko pogodbo, po tém pa vojasko, szkocz stere je Albanija v rokaj Italije, bár Albánija na to pogodbo ne plácsa gor, kak známo Albánija je zapüscsena, i zdaj Itálíja tam pova vecs féle fabrike, rédi nove ceszté i zseleznice i to vsze szamo zavolo stratigije v szlucsáji bojne z Jugoszlávijov.

Nemcsija je zse pa v tisztom sztalicsci kak je pred bojnov bila. Vrednoszt nyene márke je edna márka (stera je 60 krajcárov bila vredna pred bojnov) 13 dinar. V preminocsem leti szo bile volitve, z steri szo szocialisztí vöprisli kak nájmocsejshi párt, tüdi szo tej prevzeli minisztrszto. Tak to velko Nemcsijo szociálisztí — tiszti szociálisztí, stere je escse pred pár deszeti lejtaj caszar preganyao i nyegova vláda ji je zapérala, — tiszti dnesz dén brez ceszara ravnajo to velko bogato, mocsno Nemcsijo i kak vidite sze je escse itak nej porüso szvejt, csibár pávri i delavszko lüdsztvo má v rokaj ravnanye.

Nemcsija v dobrom prijatelsztvi sztoji tak z Anglijov kak z Francijov i Szovjetszkov Ruszijov.

Ausztريا je tudi lanyszko leto mela odebéranye követov, tú szo túdi számi szocialisztí i pávri gvináli. Ausztريا bi sze rada z veľkov Nemskov drzsávov vkúper prikapcsila, ali to ove veľke drzsáve néscseje dopúsztti, ar sze bojijo, ka potem bi Nemcsija edna vu Evropi ta najvéksa drzsáva posztánola. Ali itak teví dvej, kak Ausztريا i Nemcsija v goszpodárszkoj politikí pripravíata sze zvezati edna z ovov. Na priliko Ausztريا tákse zakone dela ka szo ednáki z Nemskimi. Carínszki méj med szeboj nemata.

Cseskoszlovaska. Sze lejko právi; to je edina drzsáva vu Europi, stera je nájbole od tej novi drzsáv dobro, mocsno i sztálno napravlena i to szamo zato, ar tú páverszko lúdsztvo vláda — vláda je z kmetszkega lúdsztva zasztópnikov i ne z korupciszki goszpodov. To kmecsko lúdsztvo je misztilo zvézo sztopiti z bratszím Rusziszkim kmetom, da bi v to formo szvoje fabricšno blágo v Rusziji odáli ali Angliska politika je túdi tú na rafinérami nácsín szvoje skrample zmesz potisznola. Poszlála je na Madzsárszko Rothermerja z akcijska sze eden tao Szlováske náj od Cseskoszlovaskoga vkraj zeme i Vogram nazaj dá, té csí tak, ka Cseskoszlovaki z szovjetszkov Rusziov v zvézo sztopijo. Kak sze je pa Cseskoszlovaska republika proti szovjetszkoj Rusziji obrinola, je Angliski zvúnejsnyj miniszter proglašzo Rothermerjovo delo za szén.

Ruszija. Zveza szovjetszki szocialiszticsni republik je nájvéksa drzsáva, 8 krat véksa kak Jugoslávija i má 140 milijonov prebiválcov. Razdeljena je na sészť republik, stere májo med szebov zvezo. Med nyimi je nájvéksa Ruszka szovjetszka federatívna szocialiszticsna republika, stera má 96 milijonov lúdi, za to pride Ukrajina 50 milijonami. Te veľke drzsáve vodsztvo je v Moszkvi. Moszkva je tiszti váras, na sterom celi szvejť drzsij ocsi. V goszpodárszke deli je viditi veľko naprej idenye. Trgovine sze razvijajo. Lanyszko leto szo napravíli 3000 km nove zseleznicé. Doszta nove bánye je zacsnola v delo posztáviti tak, da delavno lúdsztvo k szvojemi vszágdenésnyemi krúhi lehko pride. Plácsé szo táksé, ka száksi cslovik lejko sztiszti zsvívéj. Lúdsztvo sze je zse privadilo toj novoj veľkoj szloboscsini. Porcijo placšvanya je mála. Tam kmet má z drúgimi delavci szvojo pravico i bogáta goszpoda je zavrzsena, z recsiov je vsze naopak, kak je eti pri nasz.

Polszka rávnok tak, kak ove na novo rojene drzsáve, sze borij szvojov notrányov teskocsov. Nyeíli penez je nájménye vreden med szej drzsávaj. Szvojo zvúnejsnyo politikó proti Franciji i Angliji je zbolsala. Zavolo toga je túdi dobila prvo inozemszko posztojilo. Zbolsale szo sze túdi szovjetszke — polszke razmere.

Romunija. Lanyszko leto kak je Ferdinand krao mrou, szo notrásnye razmere jako szlabe posztale. Tá prednyá goszpoda je po králeszkov szmrtjov toga máloga komaj pár let sztároga deteta Mihaliya za krála vö szkricsala — szebé szo pa posztávili za regenta t. j. za voditele orszácskoga dela tecsasz, dokecs te máli Mihalj krao nedé veľki zrászo. Opozicija ali vodsztvo kmecskoga lúdsztva pa vídi to v nebésza kricsecso krívico, stera sze dnesz den v drzsávi godij, je vsze szvojo moc v delo posztávila i vszakov mozsnosztjov sze

borij proti toj krivici, Rumunszki kmetam sze escse doszta bole szlabo godij, kak nám v Jugoszláviji, csi gli, ka mi pravimo, ka szlabše zše nemre biti kak je pri nasz.

Opozicija je proglászila dnésnyo vládo za szovráznika drzsáve. Kmecka sztránka je nasztávila száma szvojo szküpscino i szvoj szenát. Vláda szvojov mocsjov sese prebrániti nadalno gibanye opozicije, ali itak je telko previdna, ka to nájszkrájnejšo mocs ne vüpa nücati, ár sze bojij odgovornoszti, stero bi za szebov potegnola krvávo revolucijo.

Bolgárija je v preminocsem leti doszta skode trpela, od zemle gibanya sze je cela krajlna porüsila, v steroj kráji je vecs jezero his vküper szpadnolo i trnok doszta lüdi je pod szébe pokopalo. Razmere med nasov drzsávov szo sze pobogsale i lejko csákamo, ka pride vremen, gda sze szpuni ideja, stera te v Sofiji na vseszlovenszkom kongreszusi 1910 leta bila proglásena, — ka Szlovan Szlovana ne szme szovrázsiti“. Nego sze morejo zdrüzsiti od Donaja do Jadrán i do Csarnoga morja.

Grcsija. Tüdi tü sze je gibala zemla, stera je Korintes krajini veliko i doszta skode napravila. Politicno gibanye je v novo sztálist prislo. Venizelov je prevzeo vodsztvo drzsáve i po volitvaj je nyegova sztránka velko vecsino dobila. Proglászo je politicno amnesztijo, po steroz szo vszi v politiki obszozeni na szloboscino püscseni i sz temi vred diktátor Pangalosz tüdi Novo prijatelszko zvezo je szkleno z nasov drzsávov, z Itáljiov i Törkami.

Vogrszka v goszpodárszkom sztálistcsi rávnok tak je szlaba, kak vse tiszte drzsáve, vu steri nega demokracije. Na Vogrszkom escse itak szamo grofevje i drügi bogáci ravnaio, kmetje i delavno lüdsztvo nema nikákse rejcsi v drzsávni poszlaj. Vogrszki penez je stabiliziran 1 pengö je 10 dinar. Szvajüvanye z Romunijov je prislo pred Drüstvo narodov. Velko kricsanye je bilo tak zvania Monosztrszka afera to je, ka szo Vogri vecs vágonov püks dobili z Itálie — proti tomi je vecs drzsáv kricsalo i od Drüstva narodov proszilo, da naj sze tou preiscse tam v Monostri, gdé szo vagonje sztáli. — Vogri neszmijo vecs püks meti kak nyim je dolöcseno od Drüstva narodov. — I kak je komiszija prisla v Monoster, je meszto novi masinszki püks najsla szamo sztáro zselezo. — Vogri szo meli telko pámeti, ka szo v tisztom cajti, dokecs komiszija prisla, szo nove masinszke pükse z sztárim zselezom vöpremenili.

Japanszka má trnok doszta visesnyi lüdi, steri v szvojov domácsoj drzsávi nemrejo k krühi priti i v drüge drzsáve sze tüdi

Vnougim neje poznato, da je glávni vzrok doszta betégam i bolecsinám tejsa, oszjetljivo v pomenykányi valáne nyege. Neje tastina nego tek iszpunyeno prouzszoga prirodnoga zákona, kda nyegujemo pot i vlaszé. Za racionálno nyegu tejsa vszigdár i vszigdár sze hváll: Fellerova práva kavkaszta Elsa pomáda za lice i csuvanye kouzse, Fellerova mocsna pomáda za vlaszé, Elsa zsájfe zdrávja i lepote, steri ne zahválijo szvoje doszta prijátele szamo z dobrim disalom nego i hásznijio szasztojcm, steri oplemenüjeio kozsu. Elsa zsájfe je 6 féle: zsájfa od illicsnega mleka, zsumányak zsájfa, glicerinzska, borakszova, kátranzska, za briti zsájfa. Za probo sze lejko pristela 2 tegla pomáde za 40 Din, 5 zsájf za 52 Din. vecs z pakivanyem i postpinov pri apotekari EUGEN V. FELLER Stubica Donja broj 838. Hrvátska.

nemrejo szelíti, zavolo toga sze razsürjáva bolsevizem. Tüdi velko razburkanye je povzročila goszpá Susuki, stera je najbogatejsa zsen-szka bila na Japanszkom, mela je doszta cukorni fabrik i na enkrát je zgübila celo szvojo vrednoszt, tou je za szebov potégnolo sészt nájvèkse banke.

Indija je pod Angliskom vládanyem i na tihoma sze tá náj-bogatejsa drzsáva pripravla prouti Angliji i szí scsè szvojo szlobos-csino vözboriti.

Kitajszka. Mescsanszka bojna sze je dokoncsala, gvinali szo Juzsni kitajci, cela Kina je zdrüzsena v edno drzsávo. Kina miszli parlamentárszka drzsáva posztánoti, kak Europzske drzsáve i sze modernizejrati.

Mexika. Popi i nüne sze borijo prouti drzsávi i modernim zákonam, steri szo cérkev loucsili od drzsáve. Popi i nüne szo dalé szkrivomá sztreliiti novo zvoljenoga prédshednika Mexike. Ali oblászti je vróuke priso morilec i tiszti popi i nüne, stere szo krive bilé v tom deli i szo je na szmrt obszodili.

Jeszén.

Po sezhnyena zemla, v zsutom lougi
Mrzlo je fticam, záto sze vnuogi
Odszelljo v toplejse krajine
Tá, gdé nega nigdár mrzle zime.

Vcseraj je escse vsze lejpo ovelo
Dnesz dén pa je zsé vsze povehnyeno
Vcseraj je escse bila toplota
Dnesz dén pa je zsé zmrznola voda.

Liszte je zsé tuj zeúto posztanolo
Pa z drevja je zsé dolí szpadnolo
Vsze tou znamenye sze vidi vu tém
Ár znouvious je pá tú mrzla Jeszén.

Talányi Franc.

Ka je zse dedom i roditelom pomagalo, to de tüdi Vam! „Elsafluid“? Ja, szamo Elsafluid! Zse 32 let obljübjeno hizsno szredsztvo z szvojim vno-goz-tránim nücanóm oznotra i odzvlina kak vtólazsitel bolescin. Grgranye i pranye z „Elsafluidom“ napravj mocsno i krèpko Vase tejo, varüje Vasz pred ozeblino i Vam prineszé právi uszitek. — Ena proba je vnuoge szpreobrnela, steri neszo vörvalli i pripravo, ka z záhválnosztí escse dalé pripravocsajo „Elsafluid“ — I Vij vcsinite to, csé narocsite za probu 9 proba alf 6 dvojnih ali 2 velka specijalna glazsa za 62— Din, ali ka je za Vasz se boukse: 18 proba ali 12 dvojnih ali 4 velki glazsi za Din 102— od patikárósa Eugen V. Fellerera v Stublici Donjoj st. 838. Hrvatsko.

Szkrivno pitanye

Letosnye vganke.

I.

Stero je bilou prve:
Jajce ali piscse?

II.

Hisa ga ima
Boug ga pa nema.
Notri poszlo Krcsmar Aladar
Velko Selo 29.

III.

Eden vért má vu szvojem
dvoriscsi 35 gláv teletov i gosz-
ke, steri májo vkúper 94 nok.
Od tej kelko je teletov i keliko
goszkov?

Notrj poszlo: Sohar Karoly
Dolics 14.

IV.

Szin ocsi právi: Vij szte
zdaj dvakrát sztarejsi, prijde pa
vrejmen, ka te szamo enkrát.

Kelko je bio sztar szin i
ocsa te, gda je dvakrát sztarejsi
i kelko ta te sztariva, da de
szamo enkrát?

Notri poszlo Salamon Karoly
Dof. Szlavecsi 23

V.

Ednoga ribicsa szo pitali:
Kelko-rib je zgrabo? On odgo-
vorij: Csi bi 5-krát telko zgrabo
kak szem obpryim, te bi telko
od 99 rib vecs meo, kak pa
zdaj od 99 rib menye man.

Kelko rib je zgrabo?

Notri poszlo: Kúhar Stefan szpodnyi
Tesanovci 135.

VI.

Vu edno dvoriscse je pri-
bezsala edna lizica, stero je v
vsze okoulik z viszikim plotom
bilou zagrajeno. Edna vráta szo

bilé szamo odprejta, med steri-
mi je pa sztao logár z püksov.

Kak je z toga dvoriscsa tá
lizica zdrava vövujsla?

Tou vganke szmo doubili
od Zsupanek Vilmos, Salovci 24.

VII.

Vu ednoj mlaki sze vecs
goszk kouplé — tamtá priletij
edna tühinszka, stera právi: Csi
sze ne norim vásze jeszte 20. Z
mlake edna odgovorij; ne! Csi
bi nász enkrát vecs, pa poukrát
telko bilou, te bi bilé 20.

Kelko ji je pa te bilou?

Notri poszlo: Zsupanek Vilmos
Salovci 24.

Nadale naznánye dámo v-
szém drúgim nasim prijátelom
steri szo nam pizsali i nyihovo-
ga iména ne nájdejo v nasem
kalendári, náj vzemejo naznánye
ka szo nej rejsili dobro nase
vganke i záto szmo túdi nyiho-
voga iména ne prineszli — pro-
bajte letosz nase vganke resiti,
lejko te vékso szrecso meli!

Resenye sze more do 15.
márca v reditelstvo poszlati i
etak adreszerajte „Reditelstvo Dober
Pajdás kalendárium Otok Ormož.“

Nadale naznánye dámo, ka
letosz rávno tak, kak láni 15
novi za leto 1930 kalendárov po
lútri vöpotégnemo i steri do szre-
cso meli, ka ga dobijo, tisztim
ga po posti domou poslemo i
nyuva iména v kalendár pridejo.

Dobro szo rejsili

v lanszkom kalendári prinesené
vganke i szo gvinali po lútri vö-
potégnenyi „Dober Pajdás kalen-
dárium“ szledécsi: Zsifavec Ste-

fan South Bethlehem 221 E 5
stret Amerika, Spilok Katica
Žiški št. 32. Lázár Gizela Mart-
janci st. 11., Matus Vendel Velki
Dolenci st. 98., Maršič Mihael
Kruplivnik st. 91., Rogán Jozsef
Vaderci st. 1., Kovacs Ernő Poz-

nanovci st. 4., Siftar Mari Zén-
kovci 60., Fliszár Stefan Bre-
zovci 70., Rajter Jozsef Krog 14.
Sveteč Kolman Ratkovi, Novak
Josip Velko Selo 161., Kocsar
Ferenc Nuskova 17., Hari Lud-
vig Panovci.

Gratoleramo vszem nasim prijatelom, steri szo tou szrecso meli,
ka szo nas Dober Pajdás kalendárium gvinali, Nadale szo escse szle-
dëcsi tüdi dobro resili nase vganke, ali ne szo meli szrecse do do-
bicska. — Potroustamo je sztém, lejko do pa letosz meli vékso
szrecso — probajte nase letosnye vganke resiti.

Ciček Ivan Rendovci 104, Salomon Karoly Dol. Szlávëcsi 23,
Fliszár Stefan Salamönci, Fliszar Vilmos Poznanovci 57, Filo Janos
Budina 7, Kardos Ludvig Lucova 27, Horvath Ivan Búdinci, Maicz
Jozsef zidar Dolics 70, Zupanek Vilmoš Šalovci 24, Lippai Karoly
Velko Selo 143, Poredos Károly Polana 28, Ropos Jozsef Cepinci 51,
Donosa Leopold Dolnyi Szlávëcsi 167, Sabotin Stefan Gančani 19,
Ernisa Iluska Tesanovci 137, Ritoper Stefan Tesanovci 92, Huber
Franc Gor. Szlávëcsi 50, Cshuk Stefan Dankovci 18, Veren Viktor
Vanecsi 78, Kelemen János Krizsevci 177, Mellin Mihály Poznanovci
Gaber Janez Vuča Gomila, Čurman Mihaly Sotina, Vogrin Stefan
Rakičan, Grah Matjas Krascsi, Slavič Viktor Černelavci, Panker Lud-
vig Kančovci, Kúronya Jozsef Neradovci, Lanyšček Franc Budinci,
Grábár György Ženavlja, Nemes Stefan Budinci, Hull Anton Krupliv-
nik, Pozvék Matija Gor. Lendava, Makari Kalmán Zenkovci, Gáspár
Franc Čepinci, Jelenovec Anton Bakovci, Breznéc Lajos Vaneča, Žiš-
koFranc Adrijanci, Bokán Stefan Dol. Sláveči, Žilavec Ludvig Lucova,
Cvörnyek Viktor Čöpinci, Küplen Matjas Krizsovci, Pozvék Matija
Vidonci, Cug Kalman Fokovci, Maršič Imre Kruplivnik, Horvat Ignac
čevljar Rakičan, Györek Mihaly Rakičan, Lanscsák Stefan Berkovci,
Küčan Kolman Križevci, Šohar Karoly Dolič, Grábár Stefan Polana,
Peter Albert Berkovci, Vas Ludvig Berkovci, Kous Franc Bakovci,
Horvát Janos Búdinci, Fartelj Stefan Černelavci, Nikolič Ludvig Čer-
nelavci, Lanšček Klemen Radkovci, Horvath Franc Rakičan, Fliszar
Franc Murska Sobota, Vucskics Janez Moravci, Fűredi Rudolfj Ko-
stanovci, Čahuk Alojz Bakovci, Horvat Kolman Fokovci, Grabar Ala-
dar Fokovci, Andrejč Stefan Brezovci, Carni Klemen Ratkovci, Temlin
Franc Brezovci.

V lanszkom kalendári prinesene vganke szo po szledëcsem resene:

I. Vganka
Prekmurje.

II.

238	14	46	100
20	43	28	9
70	15	10	5
8	4	48	10
100	100	100	100

III.

Ona nyemi tetica
on sestrana

IV.

goszëcse 1
récki 5
kokoszëcse 14

V. VI

v krbüli
je bilo 81
prvi je
dobo 27
drügi 18
trëtji 12



Blizsnyja orszacska szenya i proscsénja.

PREKMURJE.

Beltinci: (zsvinszko i dróvno) jan. 20., febr. 24., (na presztopno leto je 25. febr.) 25. aprila, 27. junija, 15. julija i 5. novembra.

Bogojina: (zsvinszko i dróvno) februara 15., marc 20., maj 19., julija 20., szeptembra 4 i novembra 16.

Cankova: márcia 19., v ponedelę po beloј ali Sv. Trojsztva nedeli, na Rupertovo szeptembra i novembra 11.

Črenšovci: (zsvinszko i dróvno) 14. márcia, v ponedelę po 3. maji, v ponedelę po 14. szeptembri i 20. oktobra.

Dobrovnik: szamo goveji 6. aprila, (zsv. i dróvno) v ponedelę po Teloven, 25. julija i 2. oktobra.

Dolenci: 16. julija i 6. decembra.

Dokležovje: (konyszko, rozseno i dróvno) 18. junija i 21. avg.

Dolnja Lendava: (konyszko, govenyszko i dróvno) 25. januara, v csetrtek po tretjoj posztnoj nedeli, na Velki csetrtek, v ponedelę po Riszalah, 28. julija, 28. avgusztá, 28. oktobra i pred Bozsicsom v csetrtek; vszaki tork szvinszko i za drouvnijo. Csi velko szenye szpádne na tork, te to drouvno i szvinysko szenye na drůgi dén.

Grád: (Gor. Lendava) márcia 28, junija 20, avgusztá 16, szeptembra 29. i novembra 30.

Hodos: 10. márcia, 5. julija, 19. avgusztá i 5. oktobra.

Križevci: (zsv. i drouvno) 16. aprila i 4. junija i 27. októbra pa vszákó prvo szoboto v meszeci szvinyszko szenye, csi je pa na tou szoboto szvétek, te sze obdrzsj drůgo szoboto.

Krog: maja 4.

Kuzdoblán: na Krizsovo.

Murszka Szobota: (konyszko, govenyszko i drouvno) pred fasenszkóv nedelov v ponedelę, pred Vüzmom drůgi ponedelę, po Vüzmi te strti ponedelę, junija 24., avgusztá 24., oktobra 15. i dec. 6.

Martjanci: maja 6., avgusztá 6. i novembra 11.

Petrovci: junija 4, julija 4, szeptembra 8. i oktobra 23.

Pužavci: julija 3.

Puconci: (zsvinszki i kramarszki) maja 28., julija 10., szeptembra 10. i novembra 10.

Prosenyakovci: (zsvinszko i kramarszko) márcia 15, junija 16. szeptembra 2. i novembra 28.

Rakicsan: (zsvinszko) márcia 26, pred Riszali v tork, julija 2., avgusztá 16. i oktobra 8.

Selo: na prvo nedelo po Szrpnój Mariji i na Miklosovo.

Sv. Benedek: pred pepelnicov, po posztni kvatraj, po Cvetnoj nedeli, na Velki péték, po jeszenszki kvatraj i pred koledi, vszikdár v ponedelę-

Sv. Jelena: avgusztá 18.

Sv. Juri: aprila 24.

Tisina: (zsvin. i drouvno) 10. aprila i 7. szeptembra.

Turnišče: (zsvinszki i kramarszki) pred Cvetnov nedelov v osetrtek, na drůgi ponedelę po Vüzmi, pred Riszáli v csetrtek, junija

12., pred Velkov mesov v cetrtek, po Máloj mesi na drugi dén, 4. oktobra i vszáki cetrtek szvinyzsko i drouvno szenye. Csi velko szenye v cetrtek szpádne, te szvinyzsko i drouvno drugi dén.

OKRAJNO GLAVARSTVO LJUTOMER.

Apače: dne 20. aprila, 10. septembra i 15. oktobra.

Gornja Radgona: 17. januara, 3. februarja, 23. aprila, 25. maja, 30. junija, 10. avgusta, 21. septembra, 15. novembra;

Ljutomer: 10. januarja, 28. februarja, 27. marca, 10. aprila, 29. maja, 12. junija, 10. julija, 18. avg., 18. sept, 9. okt., 13. nov., 18. dec.

Mala Nedelja: 30. maja, 22. oktobra.

Sv. Duh: 24. avgusta, 13. decembra.

Veržej: 7. marca, 7. maja, 29. septembra, 30. novembra.

Negova: 8. septembra.

Sv. Križ: v pondeljek po Tihi nedelji, 3. maja, 26. julija, 6. nov.

MEDJIMURJE (KOTORSKA OBLAST ČAKOVEC)

Čakovec: Cvetni pondeljek, 29. junija, 3. avgusta, 25. novembra.

Draškovec: v sredo po Jurjevem, 7. in 16. avgusta, 11. nov.

Kotoriba: 9. marca, 27. junija, 30. septembra, 30. novembra.

Nedeljišče: 15. junija, v pondeljek po Angelski nedelji.

Prelog: na Binkoštni torek, pondeljek po Jakobovem.

Rac-Kaniža: 16. maja, 24. jun., 10. avg., v sredo po Beli nedelji.

Mursko Središče: 1. maja, 26. oktobra.

Štrigova: 19. marca, 22. julija, 30. septembra, 4. decembra.

Sv. Helena pri Čakovci: 18. avgusta, 22. septembra.

Sv. Rok pri Čakovci: na Rokovo in Mihajlovo.

MESTO IN OKRAJNO GLAVARSTVO MARIBOR.

Maribor: (mesto) vsak drugi in četrti torek v mesecu sejem za vse vrste domačih živali (konj, goved, ovac in koz); če je v torek praznik, se vrši živinski sejem dan poprej. Vsak petek sejem za prašiče. Če je v petek in soboto tržni dan za vse kmetijske pridelke in suho robo, za kramarje itd.

Slov. Bistrica: 24. februarja, na Veliki petek, 4. maja, 4. junija, 25. julija, 24. avgusta, 14. septembra, 28. oktobra, 21. novembra.

Poljčane: pondeljek po kvat. nedelji v postu, v pondeljek po Vnebohodu, 29. avgusta, 15. novembra.

Spodnja Polskava: 3. februara, 10. marca, 30. junija, prvi pondeliek po 3. avgusti, 9. septembra.

Sv. Lenart v Slov. goricah: 20. januarja, v pondelek po Beli nedelji, 19. maja, 24. junija, 2. avgusta, 4. oktobra, 6. novembra.

Fram: 26. julija, 21. septembra.

MESTO IN OKRAJNO POGlavARSTVO PTUJ.

Ptuj: (mesto) živinski séjmi: za konje in rogato živino vsaki prvi in tretji torak v mesecu, za parklarje vsako sredo; tržni dan je vsaki petek; letni kramarski sejmi se vrše: 23. aprila, 5. avgusta, 25. nov.

Sv. Andraž v Slov. gor.: 13. junija, 30. novembra.

Ptujska gora: 18. marca, na Veliki torek, v soboto pred Križ. nedeljo ali pa v soboto po Veliki noči, 2. julija, 14. avgusta.

Umetnoszt leipi grátati i osztati

poszrecsi sze vszákój dekli i zsenzski i vszakomi moski, csi nūca nizse vōpokazane prirodne preparáte, steri oze delajo po receptaj vōzprobano zse 32 leti, i szo zato szakso formó neszkodlivi:



Fellerova hávkaska pomádá za lice i kozso „Elza“ pázi, ponovi i pomládi piknyaszto i hrapavo kozso lica, sinyeka i roke. Po nyej gráta kozsa gladka, mejka csiszta i elaszticsna. Ona odsztráni nábove, brázde, szujedicse i priszticse.

Prav je veszelje, hah hitro odtira szuncsne pogo. Elza pomáda pomága, varúje kozso od rázni kak vōtra, vláge i prasine. Jezér zsenzsek zahváli toj pomádi, ka za szvoje sztaroszti varúvale lepoto i mladenoszt. Pikszis 12 Din. Pakivanye i postnina ekstra.



Za négo mocsnejse i ohrányenje kozse na glévi i vlászi sze nūca Fellerova mocna Elza pomáda za zrász vlaszi. (Tannochina pomáda), stera pripela hranive dele temeni i korenyj vlaszi, naprávi goszti zrasz vlaszi, obvarúje od práha i ranoga vōkapanya. Drzslj vlasze mehke i gibaszte. Pikszics 12 Din. Pakivanye i postnina ekstra. Za proba 2 pikszisa ednoga all eden pikszis od obeh Elza pomáde z pakivanyom i postov Din 40- szamo szo naprej poszlani, ár povzetje kosta 10 Din vecs.

Elza zsenzta za vlásze mocsnejso kozso napravi na glávi, odsztrani práh, olep-sa i omladi vlásze. Glazs 27 Din 50. Pakivanye i postnina poszebi.

Elza tekocse lilijno mleko idealno szredsztvo za olepsávo. Dá lici mladi i friski zgléd. Glazs 13 D. 20. Pakivanye i posta ekstra.

**„ELSZA“
ZSÁJFA
LEPOTE I
ZDRAVJA**



oplemenúje kozso i raz-tocsi zse od navádni toa-letni zsájf zse v tem, ka májo vszebi recsi, stere szo potrebne za lepoto i zpravje kozse. Té 6 vrszt zsájfe szo ove:

Elza lilijna zsájfa jako fajna cvetna zsájfa, od stere je

kozsa méhka i nezсна.

Elza szuncsjakova zsájfa prevecs blaga zsájfa za najmenyso deco.

Elza glicerinszha zsájfa, prevecs dobra za razpokano kozso.

Elza borákszova zsájfa, prevecs dobro proti szuncsnim pegam i kozsne prezsnine.

Elza hátranova zsájfa, deszinficira, prevecs dobro dela na kozsi i vlászej na glávi, poszebno pri deci.

Elza zsájfa za briti, stera za ednim desz-inficira, méhko napravi brádo, prevecs sze pejni i ne skodi kozsi. Csi zselete Elza zsájfe na proba, te poslite naprej 52 Din za 5 falatov z pakiv, i postov vred, ár povzetje je 10 Dio drakse.

Elza kolonszka voda trunk fina i odresilna. V njenom trajnom disenyi má vszavajocse triskocse, Glazs 16 Din 50, Pakiv. i posta poszebi.

Zdravstvveni puder dr. Klugera (marke „Heger“) Te puder je za zdravje i lepoto najboubkse szorte, steza sze je dozđaj pri pudri drzala. Skatla 27 Din 50. Posta i pakiv. poszebi. Puder za zsenzške v szakil caaj 4 D. 40. Smink v rdecaoj i beloј farbi 3 D. 30.

Elza voda za lampe drzslj zobe csiszte i bejle, brisa i deszinficira, odpravi szlabi dúh. Zobno meszo vtrdi i varje od zobni bolescio. Gl. 16 D. 50. Pak. i posta poszebi.

Elza pasztile za pranye i kopanye, nadale Elza práj je izvrszten dodátek za pranye, kopanye i voda za lampe. Karton 10 Din. Pakivanye i postnina poszeb.

Csi szí vecs na enkrat pristelate, szí vecs prisprate pri dostnini.

Narocsila csiszto napisite etak:

Eugen V. Feller, LEKARNAR, STUBICA DONJA, BROJ 838. HRVATSKO.

Ne spekulerajte

csi neszte szovrázsnik szvojega lásztnege zsepa! Vi morete kúpiiti dobro i fál! Velka szvetovna tvrđka za vöre, zlatnino i srebrnino i. t. d. (lásztna protokolirana fabrika v Svici) zse 31 let szvetovno znána tvrđka H. SUTTNER, Ljubljana, stv. 989, posle vszakomi, steri javi szvoj tocsni átresz, nyen velki ilusztrirani korisztzni cenik popunoma brezplácsno od tvrťke Suttner more vszáksi z malo trűda **dobiti jako dragocena darila brezplácsno.**

Podrobnoszti najdete v katalogi! Proszite ga escse dnesz! Tű szamo máli izvlecsek toga kataloga:

Moske i zsenzške zsepe vöre iz zláta, srebra, nikla itd. z právim svicarszkim masinom v raznih izvedbah po brezprimerno niskih cenah.

Zlátnina i srebrnina, lancseki, prsztani, oringlni, zapesztnice, privezške, prszne igle itd. v neizcsrpjivi izber i nájfalejse.

Elegantni cigaretni spłci z srebra i drűgih materijalov, najfinejse izdelani.

Tobacsne cigaretne doze z srebra, nikla, alpake i ledra v velki izber i.

Vsze po nájnizsish cenah brezi rizike!

Ka ne odgovara, sze zamenya, ali povrne penez. Na tisocse priznánih piszem dokazűjejo, kak zanésljivo, dobro i fál sze Vasz tű podvori.

Zato pisite escse dnesz za velki katalog i adreszűrajte tocsno na

odpremno
tvrťko vör

H. SUTTNER

LJUBLJANA
stev. 989.

Prve st. 105 ANKER-budilke szamo D. 64'20



Prva svicarszka st. 100 zsepa vöra szamo 49 Din 60p.

Prva svicarszka Anker Remontoir Roskopf stv. III. zsepa vöra szamo 69 Din 20 p.

**3 letna
garancija**

Bűdnice, prvovrstne kvalitete z masinom, v različnih izvedbah po nenavadno niskih cenah.

Vöre z nihálom izvrsztne kvalitete z szolidnim masinom i prekrasznim cerkvenim zvonemjem, z prekraszno izdelani omári, po različni velikoszti.

Kukavice - vöre, kűhinyzške vöre i. t. d.

Lisztnice, denarnjce, zsepa na ogledala z glavikom i drűgimi pripomocski, pipe za tobak v raznih izvedbah, mosne za tobák v najbouksi kvaliteti.

Mocni i friski

osztánemo, csi mo to delali, ka szo nasi roditelji i dedi z velkim uszpehom nicali. Nicaljmo prilub leni FELLEROV ELZA FLUID, steri je zse 32 let na vsze sztrani vozprohani. On gvsnio osztisa bolecsine i telo drzi csiszto i zdravo.



Dobij sze v apotekaj i v bautaj. Glazs za probo 6 Din, dvojni 9 Din, specijalni 26 D.

Fellerov Elza-ribji oli pravo i zsmajno, da mocs, posebno szlabim zsenzskam i deci. Hitro pomaga, ka te tezski i te lepo i zdravo zgiedall. Velki glazs

22 Din. Pakivanye i postnina ekstrá.

Fellerovo Elza zselozno vino za szlabokrvne i blejde ljudi. Glazs 16 D. 50. Pakivanye poszebi. Zselezni liker (Hegaferrin) 19 Din 80. Rumeszencija za 5 Din 30 i 19 Din 80.

Fellerove Elza szvedzke kaplice (liker za zselodec) delajo prebavo i dajo vinreden appetit. Glazs 13 Din 20. Pakivanye i postnina poszebi. Balszam (zsvivotni elikszi) 5 Din. Seehofer kaplice 8 Din 80. Razne kaplice kak Hoffmanove, meliszove, kamillice, cimetove za 5 Din 30 i 19 Din 80.

Fellerov Elza zagorszki szok proti kasli i bolecsinam v prszaj. Glazs 13 Din 20. Pakivanye i postnina poszebi. Vapneni-zselezni szirup 13 Din 20. Tej za prszu i proti kasli 6 Din 60. Práj proti kasli (Fiaker pulver) 6 Din 60. Hega-cukri za prszu i proti kasli 8 Din 80.

Fellerove Elza pilule, prevecs fajno szredszto za okrepcanye zselodca i proti drszanje v zselodci. One ne razdraszijo csrejva, sztolec je pa reden. Eden zavitek (6 skatlic) 12 Din. Szol za zselodec i csicsenye 5 Din 50. Tej za csicsenye krvi 6 Din 60. Ricinovo olje 5 Din i 17 Din 60. Práj za csicsenye 8 Din 80. Pakivanye i postnina poszebi.

Fellerove Elza cukrane pasztile proti glisztam pri deci pa tudi pri odraszli, zaklics (10 pasztil) 11 Din.

Narocnino csiszto adreszerati na

EUGEN V. FELLER, lekarar, STUBICA DONJA br. 838. Hrvateko.

Doszta dobrega

najde cstevec toga kalendara med tu nave-denimi i vnogo let vozprohanimi preparati:



Proti kurescim ocsam, szulam i. t. d. pomore Vam brez bolecsine, brez nozsa, brez toga, da bi azi ocsemerili krv, *Fellerov Elza turisz-*

ticsni flajster, mali karton 4 Din 40, velki karton 6 Din 60. *Elza turiszticsna tekocsa tinktura*, glazs z kistov 11 Din. Pakivanye i postnina ekstrá.

Fellerov Elza práj za poszipavanye proti svicanyi tejla nog. Skatlica z szitov 7 D. 70.

Fellerov Elza mentolni kiencics (Migrenstift) Potegnite po glavi i presztane glavobolecsina i migren. Falat 10 Din. Pakivanye i postnina poszebi.

Fellerove Elza kaplice za zobé, hitro vtisa bolecsine. Glazs 7 Din 70.

Fellerova Elza voda za ocsi, mocsnejši pogled dá. Gl. 5 D. 50. Pakiv. i posta ekstrá.

Najmocnejša francuska palinka originalna Radikum marka. Velki glazs 19 Din 80. Maszt proti ozeblini 11 Din. Maszt za rane 11 Din.

Fellerov sumszki miomirtsz parfún za szobe, disecse napravi szobe. Gl. 16 D. 50.

Dr. Heiderov práj za zobe 6 Din 60. Pasta za zobe tubus 8 Din 80, kefe za zobé 11 Din 20. Finl parfúni diseci razlicnog cvejta v orig. glazsaj po 27 Din 50. Miriszaszti jasztkuci za gvant 6 Din Maszt za bajuszli 5 Din 50. Sampon 3 Din 30. Pomáda za lampe 1 D. 70 i 3 D. 30. Najfinejsj glicerín 5 Din 50.

Sredszto proti nepotrebnim vlaszám „Depilatorium“ odsztráni nezselne vlaszi. Cena 34 Din. Pakivanye i posta poszebi.

Elza práj proti gamadi, proti mujam, buham, svabom, sztenicam velka skatla 17 Din 60. Sprickanca za te práj 25 Din. Tinktura proti sztenicam 17 Din 60.

Csemér proti misam i podganam „Flox.“ zrna 8 Din 80.

Elza hranilni práj za zsvino veszelje je vszakoga kmeta. Krepti dodatek dnevnoj hrani za konye, govedo, ovce, szvine i peratnino. Karton 8 Din. Mazalo za konye 19 Din

Cal vsze vecs aze naednak narocsi, te vsze vecs aze prispara pri postnini.

Tü näjde vszaksi nekaj!

Kelko trüda, kelko casza i nevole bi szil prisparali, cse bi znali za kak malo penez szil lejko doszta preszkrbite, ka Vam vszaksi den dosztakrat prinesze haszek i veszelje! Morete enkrat prelisztati velki ilusztrirani szijajni katalog szvetovne posiljalne tvrtke H. SUTTNER, Ljubljana st. 989. Csüidili sze bodete, kelko vazsnih sztvári je tü, stere nücate i escse ne poznate! Vszi den prinesze

NOVE CSÜDEZSNE IZUME

steri májo namen, da olajsajo tüdi vam delo i Vam polepszajo zsvljenje. Dozvoljeno je, da poslete szvoj tocsni atresz szvetovni posiljalni tvrtki H. Suttner. Dobili bodete vcsaszi zopszton te velki prakticsni katalog. Tü szamo mali izvlecsek iz iztoga:

Ka nücajo goszpodje!

Csüdezsni zsepni noz, iz la jekla z 7 klingami, zvlüredno fini avjancszki izdelek.

Vszesztrano orodje, szvetovno znáne klesaci z bitom, zdrüzsene z enega falata, velka vnozslna razlicsnoga orodja.

Praprava za malo zszglico z vszem potrebnim orodjem za izdelavo najlpsih recal z lesza.

Kompletü garnitura za britje z szigurnim apszuatom za britje i skatlico za nozse la kvalitate v szegantü skatlici.

Laszni masüni i masüni za sztrizsenje, britva za brijanje, scsetke za glavou i brke, glavüki i szto recsi, stere mozs vszaksi den nüca.

Moske obleke i kaputi v nafmodernejsi faszoni z najbougsega materijala.

Moske szrajce, spougnje hlace, perilo, strumplje, uaramnice, rokavice, pasi, gamasi itd.

Csevüji z nüjbouksega ledra v velki izberi za goszpode, dame i otroke.

Muzikalni instrumenti, v ogrömlü izberi po najnizsish cenah, nüjboukse harmonike za roke i vüszta, goszli z skatlo, citre, mandoline, okarine itd.

NOVOSZT! Gramofoni i plocse po brezkonkurencsnih cenah.

Brez rizike! Ka ne odgvarja sze zamenja ali penez povrne. Zahtevejte vcsaszi katalog od

szvetovnozno znáne tvrdke

Ka veszeli zsenzke!

Küühinyszka poszoda, najnovjsi prakticsni izumi, küühinyszki nöüsi, zszelza za peglanye, casjüki, trajou poszodie itd.

Poszodje za küühanye iz „Silit“ jekla, novosz, poszodje v sterom sze lejko vsze küüha, ár Vam nemrejo skoditi nancs nüjhüjse kizslüne i sze ne razbije.

Jedilüno orodje, prekraszne garniture v fajüih skatulah, sztrasno jako fal.

Univezsalno domáce orodje z enega falata, za brüsenje nozsov, skarüi, za odpiranye konzerv, za vüacsenje stoplinov, za rezanye glaszovine, drota, itd.

Moderne fine skarüi za odultranye vlasz, glavüki, toaletne recal, gledala, kaszeti itd.

Damszki dezani plascsi, vüneni jumperi vszeféie farb, moderno napravüeni, strumplje, robci, preproge, garniture za müze, i posztele koltre, zidüi tapeti i. t. d.

Za deco volnene obleke igracske v velki izbiri.



Na szto i szto razlicsnih predmetov za vsze mococse szvrhe, dobite v velkom SUTTNER-ovomi katalogi.

H. SUTTNER,
LJUBLJANA, stäv. 989.

32 let v szluzsbi zdravih i betezsni!

jeszto právi Fellerovi Elza preparati, steri vnogo jezer obitelji núcajo, na jezero zahvalnic priporočajo i steri szo odlikúvani zlatími i zacsaszniimi medaljami.



Za csasza tej 32 let szo vnogi probali, da prezenéjo na okou podobna szredsztva, vszako leto szo prisle nouve potvorine liki túdi tiszto leto szo zginile, ar jih nihcse ne scseo meti od gda je vöszprobao práve Fellerove Elza preparate.

Tem szvojim kúpcóm steri med szvojimi znánci szploj szpravljajo nove prisztáse i narocsnike za Fellerove Elza preparate, steri szvojim prijatelóm brez presztanka tumacsíjo i razjasznúvajo, da je Fellerov „Elzafluid“ za zvúnasnyo i znotrasnyo núcanye szplosno bolescino olehsúvajocse hizsno szredsztvo i kozmetikúm, nadale, ka szo Fellerove Elza-zsájfe nájbougse za zdravje i lepoto, ka je Elza pomada za lice nenadkriľjeno za nego lica i rok, a Elza pomada za vlásze za nego vlászi.

Vszem tem nasím verním prijatelóm dámo v szpomin 32 letnice obsztanka Elza preparatov mogocsnoszť, da dobi zopszťon právo dobro svícarszko zsepno vöro.

To valá túdi za Vasz dragi cstevcí toga kalendáriuma, csi v pakľini nájménye 5 kg tézse posľete prázne glázseke od Elsafluida ali drúgih Elza-preparatov z novov narocsbov na naszlov

EUGEN V. FELLER, lekarnar
v Stubici Donjoj st. 838. Hrvatszko.

Prázne glázseke od Elsa-preparatov je treba v ľesno kistico dobro z szlamo oblozšiti, ar sze potře glázseke kak brezvredni nemrejo vzeti v obzir.

Fellerove Elza pilule, prevecs fajno szredsztvo za okrepcsanye zselodca i proti drzsanye v zselodci. One ne razdrázsíjo csrejva, sztolec pa je reden. Eden zavitek (6 skatľic) 12 Din.

Za pranye glave opcsenito sze hvallí Fellerov Shampooing (sampon) „Elsa“ Csiszti popunoma od prája, okrepcsúje vlásze, dávle bujnoszť, mejkoucso i szvetloszť. V omári szhramnyeni dáva omári i recsam opojen dűh. Paketics szamo 3 Din 30. Pakovanye i postnina sze ne placsa pöszebi, cse sze narocsi zaedno z Fellerovím Elzafluidóm.

Pred 20 leti szem narocso prvokrát v Ameriko Vas izvrsztni Elzafluid. Jaz, kak túdi moji prijateli, stere je ozdravo Vas Elza fluid, núcamo escse gnesz isztega i ga túdi vszaksemi priporocsamó.

Proszim posľite mi csimprej palik . . .

*N. Craddock Pa 15. VI. 1926.
1316 Bell Ave, North America.*

Karles Krnoch.



Gramofoni od Din 395'- dalje.



Trompeta od Din 605'- dalje.



Gitarne citre od Din 192'- dalje.

Najveksa odpremna
tvrtka glasbenih in-
strumentov v državi!

Najbougse glasbene instru-
mente, gramofone itd. kúpite
po izredno niskih cenah pri
znani szvetovni tvrtki:

Meinel & Herold

Fabrika glaszbil, gramo-
fonov i harmonik

(Imet.: Rudolf Lurger)

Maribor st. 257.

Zahtevajte nas velki glav-
ni katalog, steroga pos-
ljemo vszaksemi zopzton.



Ročno harmonike-enzoredne
nemske, od Din 85'- dalje,
dunajske od D. 179'- dalje.



Violine od Din
95'- dalje.

Tambure od Din 98'- dalje

Gitare od Din 207'- dalje.

Mandoline od D. 136'- dalje.

Trgovina z papérom i igracsami

Barnabáš Erdöšy

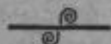
prej vodja tiskarne Balkanyi-ja

Murška Sobota

poleg rim. katoliske cerkvi



Má v zalogi vszeféle pizarniske,
solszke i za violine (goszli) potreb-
scsine, tüdi odáva vsze szorte
:-: knige, novine kalendáre, itd. :-:



Naznanjam g. trgovcom, steri
„Dober Pajdás kalendárium“
odávajo, da ga po angro cení
o-o o-o tü dobijo. o-o o-o

**OGLESE
V KOLEDARJIH**



objavlja pod najugodnejšimi po-
gojl stari specijalni strokovni

**BLOCKNERJEV
ZAVOD ZA INSERIRANJE**

(v koncernu Interre-
klam' d. d. Zagreb,
Marovska ul. 28, SHS

Telefon 21-65. Poštini predal 1-78
Predlogi in strokov brezplačno.

Ali sze l jko pl csne bolecsine z vr csijo?

S t m v zsnim pitanyem sze b vijo vsi na naduhi, na pl csaj i v sinyeki tuberkulozi trp csi, jeticsni, oni, steri m jo pl csni kat r, szt ri kasel ali dugo trpecsi hripavoszti, i do scsega nam je vszako vr csenye brezuszpesno bilo. Vszki taksi betezsniki dobijo od n sz szploj k senki edno knjigo sz k pami, stero je piszao dr. med. Gutman, bivši sef-zdravnik Finszenkur z atreszom: „**Mogu li se pl cne bolesti ozdravit**“. — Ali sze l jko pl csne bolecsine z vracsijo? Da mogocsnoszt d mo vszakomi taksemi betezsniki szpoznati nyegovo bolezen, szmo sze odlocsili v intereszo szplosnega blagora odposzlati na zselenye popolnoma ksenki i postnine proszto.

Napiste na edno postno k rto szvoj natancsni  tresz i jo odposlite na

PUHLMANN & Co.
Berlin 491, M ggelstrasse 25-25a.

WOLF & COMP. muzikinstrumenti vszej vrost **Rlingenthal, Sachsen, br. 497.**



Goszli	od Din 69—	na v.
Cselo	507—	" "
Gitare	165—	" "
Mandoline	103—	" "
Gramofonl	235—	" "
Laute	295—	" "
Gitarcite	120—	" "
Rocsne harmonike	66—	" "
Trompete	385—	" "
Klarinete	124—	" "
Flaute	90—	" "
Fanfare	227—	" "
Trom. flaute	48—	" "
Bobnovje	36—	" "
Koncertne citre	179—	" "
Gramof. ploce	22—	" "



Znátno znissane cejne ! Direktno posilanye ! Nájveksa prednoszt

Dobávlaacs vnojih profesionalnih muzikantov, glazbenih zborov i družtev. Nájveksa izbira harmonik za vüszta i roke, Bandon, Concertin, goszli, gitar, mandolin, tamburic, citre, leszenih i meszingaszjtih pihálnih instrumentov, szig-nalnih instrum., orgel na poluge, gramofonov, gramof. ploce itd. Popravila vszej instrum. - Vnogo jezer zahválñic. - Velki katalog zopszton. - Narocsila nad 300— Din proszto od postnine. Kárte sze frankirajo z 1 1/2. písma pa z 3 Din.

Fino-mehanična in urarska de-lavnica. Komisijska zaloga me-haničnih in tehničnih potrebščin



Pavel Flisar



Murska Sobota, ki popravla ure z eno letno garancijo. Velika zaloga gramafonov in plošč.

Na veliko in na malo

Brata Siftar & Hahn

veletrgovina manufakturne, modne i drobne robe

Murska Sobota.

POJBICS JOZSEF

KEMICSNI FÁRBAR ZA OBLEKO

MUR. SOBOTA, RADGONSKA CESTA

Vu fárbanje zemem vszeféle gvant, stofe, cajge i plátnó, stero se pofárba po zselenyi vu kaksostécs fárbo. — Zsalne obleke v 24. vőraj zgotovim.

Hižni vertje (gazdi)!

Ne ogiblite se poštene sekulacije, ka Vij stem nikaj ne prišparate, četüdi nemate vaše hiže sekulerane, če Vas pa zna nesreča, za štero nigdar ne prošimo i tüdi za njo ne vejmo dosegnoti, te pa mate veliko škodo, trüda i skuznate oči.

Tak je v Vašem, kak tüdi Vaše dece interesi, če date Vaše hiže proti ognji sekulerati pri svetovnoj, najstarejšoj i najbogatejšoj

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

angleški družbi v Londoni, je osnovana leta 1720, filijala za Slovenijo v Ljubljani ima garancijskega kapitala nad 5 milijard dinarov, štera je po celom sveti prek 200 let njenoga dela, že jezero i jezero ljudem olejšala njihovo trpljenje i posišila njihove britke skuze stem, da njim je v slučaju nesreče včasi prišla na pomoč i njim je njihovo škodo pravično gor šacala i v najkrajšem časi vőplačala, tak tüdi i gnesden dela, vsakšemi v največše zadovolstvo.

Živeti 200 let samo posebi nej mali uspej, ali živeti tak dugo v vüpanji, se z večšim zavüpanjom tisti, od šteri to življenje obstoji, je delo, z šterim se ROYAL EXCHANGE ASSURANCE resan lejko diči.

Odločite se i Vij zato, pa te vidli, da toga dejanja ne obžalujete nikdar kajti bogšega nemrete včiniti. Pišite na spodnji naslov, šteri Vas včasi gor pošče i z Vami sklene pošteno pogodbo.

VIKTOR ŠINKEC, gen. zastopnik R. E. A. Murska Sobota.



Szukics Jurij

klobučar

MURSKA SOBOTA

Lendavska ulica, prek davcsno-
ga urada.

odávle krscsáke nájnovejse
mode, tü sze dobi vszakse
vrszte obüteo, serino i le-
der i drugo kratko blágo.

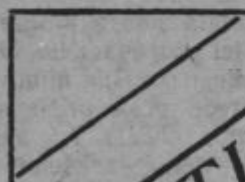
KOLOMAN LUTAR
VŮRAR V MURSKI SOBOTI



odáva nove vöre po dne-
vnoj ceni i szprejme po-
pravila, stera hitro i
o-o dobro popravi. o-o

*Prvovrsztzna zdravsztvena i k vini nájboksa
kiszila voda. ==*

*Evrope nájveksi szensav-natron
lithion drzsècsa kiszila
voda. ==*



SLATINA PETANJCI

Lasztnika

**VOGLER JOSEF
I JÁNOS**

*Posta, telefon i zselezniska posztaja
SZLATINA RADENCI.*



NÁJMODERNEJSA FABRIKA MESZNATI IZDELKOV
Z LEDENOV FABRIKOV I Z HLADILNICOV.

IMPORT — EXPORT

GOVENSZKO ZSIVINO I SZVINYSZKO.

JOS. BENKO

V PIVNICI I FRÜSTÖKOÁLNICI SZE TOCSI VSZIGDÁR FRISKO PIVO I DOBRO VINO, PA SZE V VSZIGDÁR DOBIJO VECS FÉLE TOPLI KOLBÁSZI.

DELAJO SZE VSZAKE VRSZTE KOLBÁSZI, SZALAMI (ZIMSZKI I TŰDI LETNI), VSZE-FÉLE PREKAJENO (POVOJENO) MESZO.

NA VELKO I NA MÁLO SZE DOBI V MESZNICI.

LUDVİK ZSALIK

masinsloszarszka i me-
hanicsna delavnica

MURSKA SOBOTA

Zvezna ulica stev. 218.



Prevezemem vszefele masinsloszarszko i me-
hanicsno delo, specijalno predelavanye i
popravlyanye mlatilne dampfmasine i vsze
drüge masine, motore, automobile, gaterne
zsage, mline i vsze, ka szpada v sloszar-
:—: szko sztroko po najfalejsjoj ceni. :—:

FRANC BENČEC

KNJIGARNA, PAPIRNICA

MURSKA SOBOTA.

ŠOLSKE, LEPOSLOVNE I MOLITVENE KNJIGE,
RAZNE PISARNIŠKE IN ŠOLSKE POTREBŠČINE,
KONFETI, SERPENTINE IN ŠALJIVE KARTE ZA
VESELICE SO VEDNO V ZALOGI PO NAJFALEJ-

ŠIH DNEVNIH CENAH.

CENENO CSESKO PERJE



1 kg szivega sztrganoga pérja 70 Din, napou belo 90 Din, belo
100 Din, bougso 125 Din i 150 Din, mehko kak puh 200 i 225
Din, bougsa vrszta 275 Din. — Posiljatve carine proszto, proti
povzetji od 300 Din naprej postnine proszto. Vzorec zasztanj.
Blago sze tüdi vömlini i neugajajoucse vzeme nazaj.

Pristelanye szamo na

Benedikt Sachsel, Lobes st. 502 v Plznu, Cseskoszlovaska.

Postne posilke nücajo z Cseskoszlovaske v Jugoszlavijo priblizsno do 10 dni.

ZA DECO I MOSHE

**NÁJBOUGSA I NÁJVE-
KSA SZABOLIJA NA**

RADGONSKI CESTI

STEFAN MAJER

SZABOUL

MURSKA SOBOTA

RADGONSZKA CESZTA STEV. 257.

Mosko i za deco gotovi gvanti sze dobijo po izrednoj nizki ceni. — Na dale má túdi vszeféle mocsne stofe, cájge, podmetale, tkalcino i. t. d. Na zselo sze zgotávlajo hoube i vsze v tou sztroko szpadajocsa dela, stera hitro zgotovim.

NIZKE CENE! — DOBRO BLAGO!

ZDRAVILIŠČE

SLATINA RADENCI

Najmodernejše urejena ordinacija z röntgen aparatom, kvarčeva in umetno višinsko solnce, diatermija in vsi drugi moderni pripomočki zdravljenja so bolnikom na razpolago Mineralne in ogljično-kisle kopeli.



RADENSKA SLATINA

**ZDRAVILNI
KRALJEV GIZE-
LA VRELEC.**

Od letos naprej je zdravilišče celo leto odprto, tako da se lahko zdravi tudi v zimskem času.



TISKARNA PANONIJA

REG. ZADR. Z. OMEJ. ZAVEZO

MURSKA SOBOTA, CERKVENA ULICA 175

O-
PREM-
LJENA JE Z NÁJ-
MODERNEJSIMI LITERAMI
I MASINAMI, PO NÁJNIZSISOJ CEJNI
DELA ZA VESELICE, TOMBOLE I DRŮGE
PRIREDITVE PLAKÁTE, PISZÁNSZKI
PAPIR, KUVERTE, VIZITKE I
VSZE VTOU SZTRO-
KO SZPÁDAJO-
CSA DELA.



KNJIGOVEZNICI

SZE VÉZSEJO VSZÁKEFÉLE KNJIGE NÁJFALEJ.